

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 9 (1568) 1980 VASARIS-FEBRUARY 28

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

• 30 ct.

Bendru mostu

Ryšium su Afganistano įvykiais suaktualėjo ir Lietuvos išlaisvinimo byla. Jos vardas dažniau girdimas viešuose fornuose, nors rečiau kaip Čekoslovakijos ir Vengrijos. Į tuos viešuosius forumus reikėtų dabar dar stipriau verttis ne tik oficialiems mūsų veiksmams, bet ir paskirom organizacijom bei asmenim. Juk yra įvairių tarptautinių sausresnio masto forumų, kuriuose galima prabilti Lietuvos reikalui. Pvz. krikščionys demokratai gali tą temą kelti tarptautiniuose suvažiavimuose, taip pat socialistai ir kitos partijos, galinčios pasiekti pasaulinio masto forumus. Sportinės organizacijos gali panašiai veikti tarptautinėje plotmėje, ypač dabar, kai iškilo olimpiados boikotas ir kai sportas tapo moralinės kovos ginklu. Vakarų pasaulyje nemažą reikšmę turi religinės organizacijos — katalikų, protestantų ir kitų. Lietuviai, dalyvaujantys tokiose organizacijose, turi progą atitinkamu būdu kelti Lietuvos bylą. Tai nėra lengvas kelias, nes dažnai tarptautiniuose fornuose susiduriama ne tik su sovietine įtaka, bet ir su ignorancija Lietuvos byloje. Taip yra net religiniuose centruose, kur krikščioniška dvasia, rodos, savaime turėtų užtarti persekiojamą Lietuvą bei kitus Baltijos kraštus. Deja, ir ten nekartą jaučiamas atsargumas ir net šaltumas nukariausiesiems.

KANADOS Lietuvių Katalikų Centras, kurį kaip organizuotą vienetą sudaro parapijos, organizacijos, institucijos ir paskiri veikėjai, jaučia pareigą kelti Lietuvos bylą religinėje srityje. Jam rūpi ypač pagalba okupuotos Lietuvos tikintiems. Jisai turimų galimybių ribose ją organizuoja savųjų tautiečių tarpe, nevengdamas kreiptis ir į kitataučius. Jau kelinti metai visose Kanados lietuvių katalikų šventovėse rengiama Tikinčiosios Lietuvos Diena pirmąjį kovo sekmadienį. Tos dienos pamaldos laikomos už persekiojamus Lietuvos tikinčiuosius, o specialios rinkliavos skiriamos jų šalpai. Ta proga bandoma išeiti ir į platesnį pasaulį, būtent, Kanados tikinčiuosius. Laiškais kreipiamasi į vyskopus, pateikiant glaustą informaciją apie Lietuvą ir prašant jungtis į maldos dieną su savo gnomaisiais. Praeitį net keli Kanados katalikų vyskapai tai padarė ir išstuntinėjo atitinkamą paraginimą savo parapijoms. Šiais metais buvo specialiai kreiptasi į Toronto kardinolą Carterį, prašant specialią pamaldų už Lietuvą ir jo pamokslą Toronto katedroje. Jo sutikimas gautas, ir tos pamaldos įvyks š.m. kovo 30, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Tuo būdu Tikinčiosios Lietuvos Diena kovo 2, sekmadienį, bus švenčiama lietuvių katalikų parapijose, o kovo 30 — Toronto katedroje.

TOKIO pobūdžio veikla — religinė ir patriotinė randa bene daugiausia pritarimo kitataučių sluogsnuose. Visi lengvai supranta, kad kovoti už tikėjimo laisvę Lietuvai yra visų tikinčiųjų pareiga. Kai bandoma išeiti į tarptautinius forumus arba gyvenamojo krašto viešumą tautiniais motyvais, susilaukiama prieštariškų, jog tai esąs nacionalizmas ir net šovinizmas. Jau kai prisegama tokia etiketė, kad ir klaidinga, paralyžuoja betkokią pagalbą ir netgi susilaukiama pasmerkimo. Dėlto reikėtų plėsti mūsų lietuvių veiklą bei informaciją religiniuose sluogsnuose bei fornuose visų prieinamų tikybų. Einant šiuo keliu, visų pirma reikia stiprinti savo gretas, sudaryti tokią atramą, kuri įgalintų kreiptis ir į kitataučius. O tokia atrama galėtų būti Tikinčiosios Lietuvos Diena, išplėsta visuose laisvojo pasaulio kraštuose, kur gyvena bent kiek lietuvių. Tai galėtų padaryti mūsų lietuvių vyskupai drauge su atitinkamomis organizacijomis. Kai kurios lietuvių grupės kreipėsi į dabartinį popiežių, prašydamos paskelbti Lietuvai Dieną visame tikinčiųjų pasaulyje. Tokio masto vargu ar dabar galima tikėtis, bet visų pirma mes patys veikime bendru mostu — išplėskime Tikinčiosios Lietuvos Dieną į visus prieinamus kraštus ir apie ją telkime kitataučių maldas, dmesį, pagalbą. Nėra ko laukti svetimųjų iniciatyvos, kai ją turime savo rankose.

KANADOS ĮVYKIAI

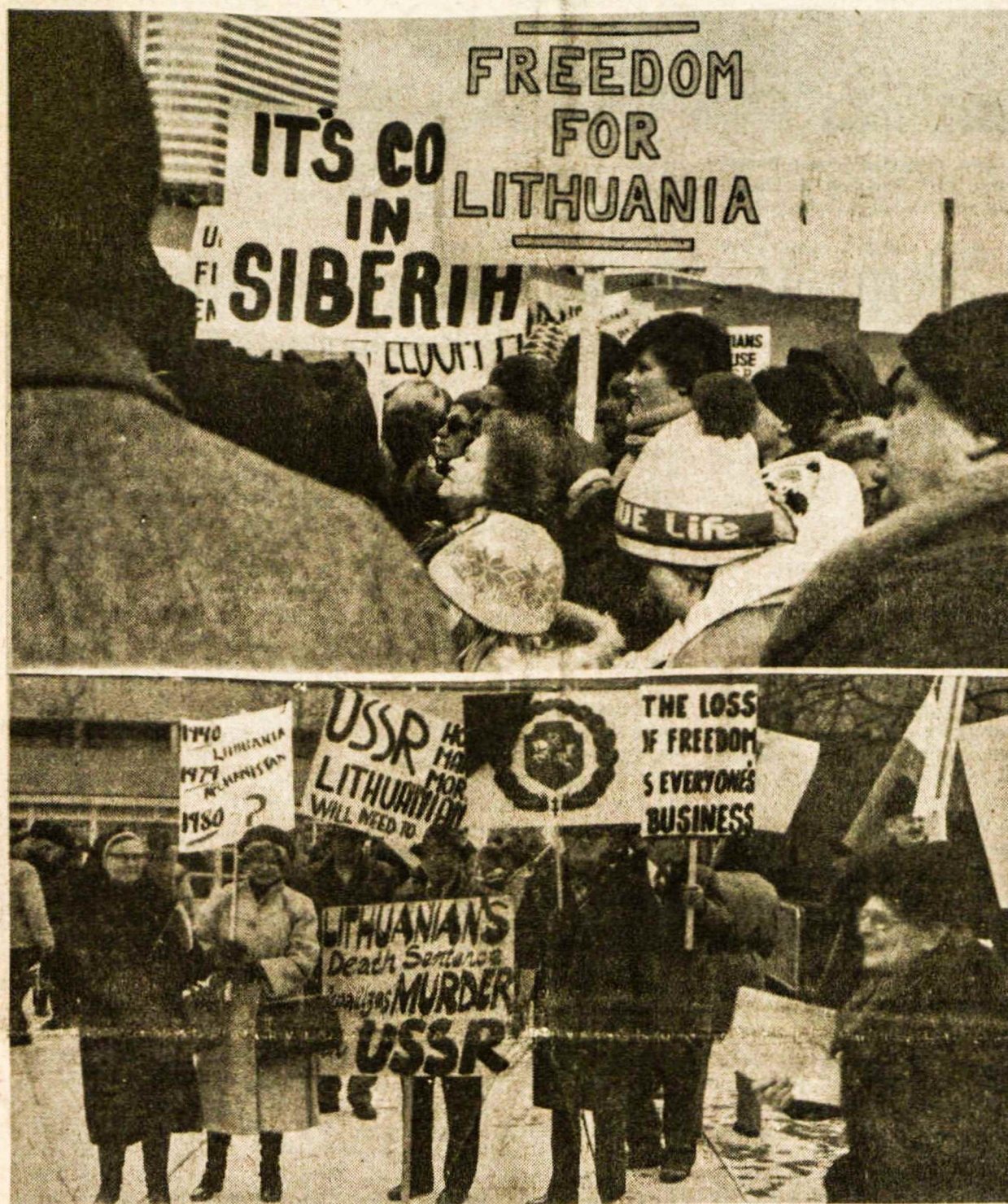
Naujas parlamentas, senos problemos

Federacinio parlamento rinkimus vasario 18 d. lengvai laimėjo liberalai, kaip buvo pranašavę visi viešosios nuomonės tyrimo duomenys. Veiksminga P. E. Trudeau vyriausybė užtikrina parlamentan išrinkti 146 liberalų atstovai, kai tuo tarpu minimalinei daugumai su vieno atstovo persvara būtų užtekę 142. J. Clarko vadovaujami konservatoriai naujajame parlamente turi 103 atstovus, E. Broadbento vadovaujami NDP socialistai — 32. Skaudžiausia nesėkmė ištiko F. Roy vadovaujamus kredisitus Kvebeke, kur nebuvo išrinktas nė vienas kredisistas, įskaitant ir patį R. Roy. Vienoje rinkiminėje apylinkėje čia bus praveisti vėlesni rinkimai dėl staigos kredisitų kandidato mirties. Kvebekas parlamentan išrinko net 73 liberalus ir vieną konservatorių Roche LaSalle. Liberalų pergalė prasidė-

jo padidintu atstovų skaičiumi Atlanto provincijoje ir ypač Ontario provincijoje, kur buvo laimėti papildomi 22 atstovai. Liberalų proveržis į vakarines provincijas pasibaigė su dviem atstovais Manitobos provincijoje. Toliau į vakarus jiems nepavyko iškelti kojos. Negalutiniais duomenimis, liberalus rėmė 46,5% balsavusių kanadiečių, konservatorius 31,4%, socialistus 18,6%. Tiksliausiai viešosios nuomonės nuotakas atspėjo CTV televizijos tinklo užsakytas tyrimas, artimiausias faktiškais rezultatais. Gallupo institutas buvo pranašavęs gero-kai didesnę pergalę liberalams.

Rinkiminiame vajuje iki pas-kutinės minutės kovojo konser-vatorių vadas J. Clarkas, sustip-rindamas asmeninį savo presti-žą, bet nepajėgdamas atsverti

(Nukelta į 8-tą psl.)

Ryšium su sovietine Afganistano okupacija pavergtų tautų išvievai Toronte 1980. II. 9 surengė plataus masto demonstraciją, kurioje gausiai dalyvavo ir lietuviai, priminę taipgi savo krašto okupaciją, pradėtą prieš 40 metų. Nuotraukoje — dalis lietuvių su savo plakatais prie miesto rotuės

Nuotr. St. Dabkus

Priespauda Baltijos kraštuose

Įvairių šaltinių žinios apie dabartinę būklę, pagrindžio spaudą, politinius kalinius

"T2" redakcijoje gautas savaitinio žurnalo "Krug" (Ratas) 1980 m. sausio 1-6 numeris. Jis leidžiamas Izraelyje, Tel-Avivo mieste rusų kalba. Šis numeris įdomus tuo, kad jame rašoma apie "Tėviškės Žiburius", idėtas vertimas straipsnio iš pogrindžio "Aušros" 15 numerio (au-torius — Serbenta). Pažymėtinas pokalbis su žydų inžinieriumi, atvykusiu Izraelin iš Rygos. Jis dirbo ten žvejybos laivų apsaugoje atominio karo atveju. Pasak jo, visi laivai jūrose atominio karo atveju gauna atitinkamas instrukcijas. Jose nesą nieko paslaptingo, nes visi kraštai imasi tų pačių apsaugos priemonių laivuose.

Į klausimą, kokios dabar latvių nuotaikos, atsakė, esą latviai p a v y d i išvažiuojantiems. Ten sovietinė valdžia laikosi "gyventojų inertiškumu ir baimė".

Kai korespondentas paklausė, kur politika yra geresnė — tylijoji diplomatija ar protestai, mitingai, minėtasis inžinierius atsakė: "Nėra bendros taisyklės. Vieniems protestai padeda, kitiems kenkia. Bet tas, kuris ten sėdi sudėjęs rankas, niekad ne išvažiuos."

Rusiškoji "Kronika"

Iš ką tik Vakaruose gauto naujo maskviškės "Einamųjų Įvykių Kronikos" 53 nr. (1979 m. rugp. 1 d.) paaiškėja, kad 1965-1971 m. Lietuvoje dar buvo teisiama partizanai. Apie šiuos tariamu "atoslūgio laikų" įvykius teismus iki šiol beveik nieko nebuvo žinoma.

Permės 36-me lageryje kali Serkšny, 1965 m. nuteistas 15 metų už "tėvynės išdavimą". Jam 62 metai; jis hipertonikas, širdininkas, kraujo spaudimas kartais viršija 200. Metus laiko

prašė gydytojų paguldomas į ligoninę. Vasario 19 pasiuntė pareiškimą lagerio viršininkui Zura-kovui, paskui dar du pareiški-mus į augštesnes instancijas. Iki galo liepos jis taip ir nebuvo paguldytas į ligoninę.

Kitas 36-to lagerio lietuvis — septyniadešimtmetis S t a s y s Morkūnas, 1965 m. nuteistas už "tėvynės išdavimą" 15 metų. Jis serga vandenlige, tegali įsiaiuti į šlepetes.

Liepos 11 d. Permės ligoni-nėje mirė Kazys Baranauskas, 1971 m. nuteistas 10 metų už "tėvynės išdavimą". Lageryje jis ilgai kankinosi šlapimo takų užsikimšimu, merdėjo kamero-mės, nesulaukdamas medicininės pagalbos. Liepos 11 d. po kai-mynų-kalinių protestų jį paėmė operacijai, po kurios jis tuoj mi-rė. E.

Apie Viktorą Petkų

Minėtoji maskviškė "Kroni-ka" rašo ir apie Cistopolio kalė-jimą, kur kalinamas Viktoras Petkus: "Tai nedidelis triauš-gtis, pastatas, skirtas maždaug 300 žmonių (43 kameros). Pir-mas augštas — pusrūsis. Politi-niai laikomi antrojo augšto kai-rėje dalyje. Kameros medinės grindys. Vandenį, pagal nustaty-tą tvarką, prižiūrėtojas įjungia 4 kartus į dieną. Keltis — 5 v.r., patikrinimas — 7 v.r., pamai-nos pabaiga — 8 v.v. Ligoninės nėra (artimiausia Kazanėje). Leidžiama apsipirkti kalėjimo krautuvelyje du kartus į mėne-sį, bet tik už pinigų, uždirbtus kalėjime.

Politikiniai buvo išvežti iš Vladimiro kalėjimo į Cistopolį 1978 m. spalio 8 d. specialiu eta-pu. Tarp aštuonių "dryžuotųjų kalinių" buvo ir Petkus. (Dry-žuotus drabužius nešioja vadinami "ypatingai pavojingi recidy-vistai"). Prieš etapą atėmė daik-tus, kuriuos paskui grąžino Cistopolyje. Kai "dryžuotieji" atsi-sakė išeiti be daiktų, Vladimiro kalėjimo viršininkas Ugodinas kumščiu trenkė į Petkaus vei-dą, partrenkė ant žemės, spardė kojomis ir mušė guminėmis laz-domis.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

AFGANISTANO SOSTINEJE KABULE NEAPYKANTA SOVIE-TAMS prasiveržė riaušėmis, kurios buvo pradėtos prekybininkų streiku, uždariusiu visas krautuves ir turgavietes. Tūkstančiai Kabulo gyventojų užlipo ant namų stogų ir nakties metu užgesino visas šviesas. Tamsioje paskendusiame mieste buvo girdėti šūkiai: "Dievas yra didis!", "Mirtis sovietams!" Sekančią dieną žmonių minios, daugiausia jaunimas, išsiliejo į gatves. Afganistano kariai, kurių Kabule buvo apie 8.000, atsisakė šaudyti į demonstrantus ir savo ginklus atsuko prieš sovietus. Marionetinis prez. B. Karmalio režimas buvo priverstas paskelbti karo stovį, nuginkluoti tris afganistaniečių divizijas. Iš Kabulo atvykstantys užsieniečiai kalba apie šimtus žuvusių, kuriuos jiems teko matyti Kabulo gatvėse ir ligo-

ninėse. Sovietų Sąjunga iš Af-ganistano pradėjo atitraukti sa-vo karius, kurie etniniu požiūriu yra giminingi afganistanie-čiams. Jie pakeičiami kitais ka-riais iš europinės Sovietų Sąjun-gos dalies ir Baltijos respubli-kų. Tai yra skaudus smūgis lie-tuviams, latviams ir estams, ku-rie Afganistane dabar verčiami kovoti už Sovietų Sąjungos inte-resus. Laiškuose iš Lietuvos jau yra prasiitarimų apie Afga-nistane žuvusius lietuvius. Kom-partijos oficiozas "Pravda" pir-mą kartą viešai prisipažino, kad Afganistane susilaukta atšres-nio pasipriešinimo nei buvo tik-kėtasi. Sostinė Kabulas yra ta-pusi kovos lauku. Kabulo radi-jas teigia, kad susikirtimus bu-vo pradėjusios pagrindinės gru-pės, kurias remia JAV, Britani-ja ir komunistinė Kinija. Daļ jū pavyko suimti.

Atvyko komisija

I Teheraną atskrido Jungti-nių Tautų sekr. K. Waldheimo sudaryta penkių asmenų komi-sija tirti šacho M. R. Pahlavio nusikaltimų. Buvo tikimasi, kad ajatola R. Chomeinis, pasiekęs propagandinį laimėjimą, paleis įkaitais laikomus JAV diploma-tus. Viltis nepasiteisino. Jie ir toliau palikti studentų žinioje iki balandžio mėnesio ar gal net ilgiau. Pačiame Teherane ir ki-tuose Irano miestuose įvyko su-sikirtimai tarp mahometonų grupių. Tai liudija vis didėjan-tį chaosą, kurio su savo revoliu-cija neįstengia išspręsti ajatola R. Chomeinis ir prez. A. Bani-Sadras.

Aukso medalis

JAV prez. J. Carteris, nesu laukęs sovietų kariuomenės da-linių atitraukimo iš Afganista-no iki vasario 20 d., išspareigojo sustabdyti amerikiečių sporti-ninkų dalyvavimą Maskvos olimpiadoje. Tikimasi, kad ir V. Europos valstybės nedalyvaus olimpiadoje. Olimpinės žiemos žaidynėse Lake Placide aukso medalį netikėtai laimėjo JAV ledo ritulio rinktinė, nugalėjusi Sovietų Sąjungą 4:3, prieš kurią lig šiol sukludavo net ir profe-sionalai ledo ritulininkai.

Sacharovo skundas

A. Sacharovo laišką iš Gorkio užsieniečiams žurnalistams Maskvon atvežė Natalija Gesse. Jame A. Sacharovas nusiskun-

džia, kad jis ir jo žmona Gorkio milicijos nuovadoje buvo par-trenkti ant grindų ir apmušti. Jiedu ten buvo užėję reikalauti, kad būtų paleistas iš Maskvos atvykęs šeimos bičiulis J. Sicha-novičius, norėjęs dalyvauti J. Sacharovienės gimtadienyje. Dėl šio incidento A. Sacharovas pasiuntė protestą raštą KGB vir-šininkui J. Andropovui, reika-laudamas nubausti mušeikas mi-licininkus. Rašte pabrėžiama, kad jam teko girdėti apie žmo-nių mušimus milicijos nuovado-se, bet lig šiol prieš jį niekas nebuvo pakėlęs rankos. A. Sa-charovas dabar kasdien gauna apie 20 laiškų, kurių didžioji pusė yra iš užsienio. Vietiniai laišakai daugiausia yra anonimi-niai, puolantys A. Sacharovą dėl jo raginimo laisvajam pa-sauliui boikotuoti Maskvos olimpiadą.

Atominės bombos

Du Izraelio piliečiai — A. Dor-Onas ir E. Teicheris, apei-dami cenzūrą, į JAV atsiuntė spaudai paruostą knygą, kurioje teigiama, kad Izraelis jau turi kelis tuzinus atominų ir vande-nilinių bombų. Paskutinis Izra-elio atominės bombos bandymas buvo įvykdytas 1979 m. rugsėjo 22 d. P. Afrikos respublikos te-ritorijoje. Tą dieną JAV erdvių satelitas toje srityje užregistra-vo lig šiol neišaiškintą galimą šviesos blykstelėjimą, kurį ga-lėjo sukelti atominės bombos bandymas. Tokiu atveju Izraelis būtų jau septinta valstybė, tu-rinti atominės bombas. Knygos autorių teigimus paneigė Izra-elio krašto apsaugos min. E. Weizmanas. Izraelis, kuriame metinė infliacija siekia net 111%, nutarė įvesti naujus pi-nigus. Izraelišką svarą, kuris da-bar tėra vertas nepilnus tris amerikietiškus centus, pakeis bibliniais laikais naudotas šeke-lis, turintis 100 agorotų. Kei-čiant valiutą, naujasis šekelis bus vertas 10 svarų. Turtingieji izraelitai bus priversti užpildyti specialius blankus, atskleidžian-čius visą jų turimą turtą. Šiuo žingsniu norima sustabdyti išsi-sukinėjimą nuo pajamų mokes-čio. Pagal naująjį įstatymą tuos blankus turės užpildyti kiekvie-nas izraelitas, kurio metinis at-lyginimas prašoka \$17.000 arba kurio nuosavybė viršija \$25.000.

Šiame numeryje:

- Bendru mostu**
Tikinčiosios Lietuvos Diena laisvojo pasaulio mastu
- Priespauda Baltijos kraštuose**
Naujausi pranešimai iš ELTOS ir kitų šaltinių
- Stiprėti viduje ir padėti Lietuvai**
PLB pirmininko inž. Vytauto Kamanto žodis Toronte
- Lietuvai nustatytų sienų nebėra**
Samprotavimai apie buvusius ir būsimas Lietuvos sienas
- Daugiau į viešumą**
Reikia keisti veiklos kryptį — išeiti iš savo kiemo
- Septynių dešimtmečių sąjūdis**
Pokalbis su naujoju ateitininkijos vadu Juozu Laučka
- "Viva kongreslotas" ir visuomenė**
Jaunimas skundžiasi ryšių stoka su lietuvių visuomene
- Lietuvos problemos "Tėvynės Sarge"**
Naujas žurnalo numeris, kuriame gvildenamos aktualijos
- Liudo Dovydeno "Vasaros vidudienis"**
K. Barėnas vertina naująjį rašytojo apsakymų rinkinį
- Meno pajėgų agentūra**
Turime daug meno pajėgų, bet nevisos žinomos visuomenei

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuomone. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reikia redakcijos nuomone.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Dvi atmintinos gairės

Gen. Lietuvos konsulo dr. J. Žmuidzino žodis
Vasario 16 minėjime Toronte

Šiais 727-tais Mindaugo karūnacijos sukakties metais švenčiant Vasario 16-tąją, derėtų prisiminti reikšmingesnes Lietuvos nepriklausomybės kultūrinės at-
ramas.

Tačiau dėl laiko ribotumo paliesiu tik porą suaktuvinių mūsų kultūros paminklų.

Pirmas, tai prieš puspenkto šimto metų pasirodęs Lietuvos įstatymų kodeksas, bendrai vadinamas Lietuvos 1529 metų statutu arba Pirmuoju Statutu. Jį sudaro 282 straipsniai, kurie apima konstitucinę ir teisminę Lietuvos santvarką, procesą, civilinę ir baudžiamąją teisę. Šis trijų laidų teisinys, pirmas ir vienintelis Europoje po Justiniano kompiliacinio sąvado, veikė tris šimtus metų didžiulėse Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės žemėse. Pirmasis Statutas išverstas į lenkų, lotynų, rusų, lietuvių, anglų ir prancūzų kalbas. Kai 19-to amžiaus pradžioje Statutas pasidarė itin populiarius ir iškilo ginčas tarp Vilniaus ir Varšuvos universitetų dėl romėnų teisės įtakos Lietuvos Statutui ir lenkų teisei, tai Vilniaus universitetas paskelbė konkursą apie tą romėnų įtaką. Iš kelių pateiktų konkursų darbų vienas buvo Lietuvos poeto Adomo Mickevičiaus brolio Aleksandro ir buvo premijuotas.

Zinia, Statutas nėra, anot V. Raudeliūno, tobulo kūrinys, tačiau tuometinė juridinė Europos mintis geresnio kodekso nėra sukūrusi. Štai kodėl jis ir lyginamas su įžymiausiais visų laikų teisės paminklais: Hamurabio, Justiniano ir Napoleono kodeksais.

Antras paminėtinas įvykis, tai Donelaičio mirties sukaktis. Juk ryt sueina 200 metų, kai jis mirė.

Kas mum Donelaitis?

Tai ne vien Tolminkiemio klebonas. Tai didysis mūsų poetas, sukūręs nemirstingą poemą, "Metais" pavadintą. Tai lie-

tuvių literatūros milžinas, kuris su meile, humoru ir širdgėla būrus apdainavo, jų skriaudėjus pasmerkė ir susilaukė kaip dainius visuotinio pripažinimo pas lietuvių ir svetūr.

Nėra man žinomas kitas toks kūrėjas, kuris taip atviraširdiškai ir pagaunančiai, kaip kad Donelaitis, būtų perdavęs jausmo, minties ir vaizduotės lobius. Jurgis Lebedys, žymus lietuvių literatūros mokslininkas, Donelaičio laiko genijum ir, kalbinio pajėgumo blykstelėjimo požūrių, jį gretina su italų pozijos tėvu Dante. Aš dar pridurčiau, kad Donelaičio vulkaniskieji "Metai", tai fizinės ir dvasinės realybės nuotraukų albumas, kuris šiandien ne vienam įdomesnis už Dantės "Dieviškąją komediją".

Iš tikrųjų Donelaitis savo šedevru dantiškai iškėlė iš apnauktos būties ir didelę neregėtą augstą lietuvių kalbą kaip kūrybinės išraiškos priemonę, atverdama mūsų grožinės literatūros epochą ir apgindamas lietuvių tautos garbę. Tad Donelaičiui būtų tikė prabilti apie save šiais Dantės žodžiais: "Mane pranokt vien amžinybė gali".

Donelaičio kūryba atspindi ir politinį jo veidą. Kaip ir dera prūsų nepriklausomybės gynėjo Manto žemėje gyvenančiam, Donelaitis nepakentė kolonistų. Štai, pavyzdžiui, jo žodžiai, kuriais jis juos smerkė ir kurie tinka dabartiniam Lietuvos okupantams kolonistams:

"Ir kas dar daugiau susibastė Lietuvos vargint,
Kas jums liepė mus ir žmones mūsų paneikinti?
Ar negalėjot ten pasilikti, kur jus nupėrėjo?"

Taigi, Lietuvos Statutas ir Donelaičio poema yra tos dvi kultūrinės atamos, kurios drauge su kitomis mūsų kultūros pakopomis padėjo išlaikyti lietuviškąją gyvybę ir atkurti Vasario 16-tosios Lietuvos nepriklausomybę.

Reikšmingos sukaktys

Sešiasdešimt antrąsias Lietuvos laisvės atstatymo metines švėsdami, mes lenkiame galvas prieš aną brangią nepriklausomybės susigrąžinimo kainą, sumokėtą geriausių tautos vaikų, sūnų ir dukrų, kurių gretose buvo ir daugybė mūsų sąjūdžio narių.

Ugnimi ir krauju pašvęstas Tautos Žemę mylėdami, mes kiojame visas turimas galias lietuvių pasaulyje išlaikyti ir Lietuvos laisvei grąžinti.

Sešiasdešimt antrąsias Lietuvos laisvės atgavimo metams minime ir ateitininkijos sąjūdžio septyniadesimtąsias metines, kurios prasidėjo vasario 19 dieną.

Minėdami šias brangias sukaktis, mes ryžtamės nesvyruodami tęsti savo pradininkų pastangas, kad Lietuva būtų vėl laisva, didinga ir pajėgi nepriklausomą pasaulio tautų šeimos narę. Mes einame išvien su viso pasaulio lietuviams, besisielojančiais tautos išlikimu ir siekiančiais savitarpio susilaikymo bei nuosirdaus bendradarbiavimo.

Brangindami Aleksandro Stulginskio, vieno iš pirmųjų ateitininkų, mirusio prieš dešimtį metų, puoselėtą šūkį "lietuvis lietuviui brolis", drįstame tarti, kad tik lietuvių tarpusavio meilė ir pagarba užtikrins atsparumą tautos laisvės siekime.

Vasario šešioliktąją ypač su pagarba žvelgiame į Lietuvą,

Ateitininkų Federacijos valdyba

Lietuvos nepriklausomybės dieną, būtent, š.m. vasario 16, prie Toronto rotušės buvo iškelta Lietuvos vėliava. Iš kairės: PLB pirm. inž. V. Kamantas, KLB pirm. J. R. Simanavičius, KLB Toronto apylinkės pirm. R. Jonaitienė. Prie vėliavos stiebo kalbą sako miesto valdybos narys Tony Ruprecht. Nuotr. St. Dabkaus

Stiprėti viduje ir padėti Lietuvai

PLB pirmininko inž. V. Kamanto kalba Vasario 16 iškilmėje Toronte

Prieš maždaug aštuonerius metus per visą pasaulį pasklidę žinia, kad 1972 m. gegužės 14, sekmadienį, apie 1 v. p. p., Kaune, okupuotoje Lietuvoje, susidėjo jaunas 19 metų lietuvis Romas Kalanta. Susidėjo, nes norėjo tokiu tragišku būdu atkreipti pasaulio dėmesį į pavergtą Lietuvą. Mirdamas jis kartojo žodžius: "Aš mirštu už Lietuvos laisvę... Aš žūstu už Lietuvos laisvę..."

Keliom dienom praėjus po Romo Kalantos mirties, po jo laidotuvių, tūkstančiai lietuvių, daugiausia jaunimas ir studentai, Kaune demonstravo ir šaukė: "Laisvės Lietuvai!" Dauge-
lis iš jų buvo suimti ir uždaryti kalėjimuose.

Tais pačiais metais okupuotoje Lietuvoje pasirodė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", kuri buvo pagrindinė slapta rašoma ir skleidžiama. Tai "Kronika" eina ir dabar. Pasiekusi laisvąjį pasaulį, ji skelbia, kaip smarkiai ir žiauriai komunistinės Rusijos pareigūnai persekioja mūsų seses ir brolius lietuvius pavergtoje Lietuvoje.

1979 m. pavergtoje Lietuvoje buvo jaučiamas didelis pasipriešinimas komunistinės Rusijos okupacijai: ypač priešinas jaunoji karta, užaugusi komunistų priepaudoje. Jie visokiais būdais palaiko laisvės troškimą lietuvių tautoje ir skelbia pasauliui, kad Lietuvoje paneigtos visokios žmogaus teisės, kad visokia laisvė suvaržyta, kad nėra tikėjimo laisvės. 1979 m. daug lietuvių buvo suimti ir į kalėjimus uždaryti už tai, kad drįso apie laisvę galvoti ir kalbėti, Lietuvai laisvės reikalauti. Šiandien okupuotoje Lietuvoje ir Sovietų Sąjungos kalėjimuose kenčia daug lietuvių politinių kalinių, kuriems turime visais būdais padėti.

Ar pasaulis išgirdo jų šauksmą? Ar pasaulis įvertina jų gyvybės ir kančios aukas? Pagaliau kaip mes patys, laisvojo pasaulio lietuviai, atsiliepiame į jų šauksmą ir kaip mes žiūrime į juos ten toli pavergtoje Lietuvoje vargstančius? Kaip mes čia gerai gyvendami ir laisvę turėdami jiems padedame?

"Tėviškės žiburiai" š. m. 7 nr. vedamajame rašė apie laisvės jėgą. Laisvės troškimas yra gilus jausmas kiekvieno žmogaus širdyje ir mintyje. Tai milžiniška jėga, veikianti visus žmones — jaunus ir senus, žmonių grupes ir tautas. Laisvės troškimas palaiko gyvybę žmonėse ir tautose. Jis šiais laikais davė lietuvių tautai Kalantą, Kudirką, Sadūnaitę, Terlecką, Petkų, Gajauską, "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", pagrindžio "Aušrą" ir daugelį kitų.

Prisimindami, kad jau praėjo 729 metai nuo Mindaugo Lietuvos pradžios, kad suėjo 200 metų nuo Kristijono Donelaičio mirties, kad praslinko 62 metai nuo naujosios Lietuvos atstatymo ir 40 metų nuo jos pavergimo, įsijaminkime pagrindinį išėjimo tikslą. O tas tikslas yra: susitelkus į vieną didelę ir stiprią lietuviškąją šeimą, išlaikant tautinį savitumą ir tautinę gyvybę, ugdati ir skleidžiant lietuvių kultūrą, padėti tautai pavergtoje Lietuvoje atgauti laisvę ir valstybinę nepriklausomybę! Tai didysis tikslas, kuris pateisina mūsų egzistenciją, mūsų darbus ir mūsų gyvenimą. Tai

yra pats pagrindinis tikslas, kurio siekia visa PLB šeima.

Lietuvos laisvinimo darbas vyksta kiekvieną dieną. Tą darbą vykdo kiekvienas iš mūsų. Jis vykdomas visur — šeimoje, darbovietėje, gatvėje, valdžios įstaigose, spaudoje, radijuje, televizijoje ir visur, kur tik randasi proga kitataučiams priminti vergiją Lietuvoje.

Šioje salėje susirinkę visi esame kovotojai už Lietuvos laisvę. Kiekvieno iš mūsų, kad ir mažiausias darbelis bei auka, yra labai reikalingas ir svarbus įnašas į bendrą Lietuvos laisvės kovą. Savo dalyvavimu lietuviškoje organizacijoje, lietuviškoje švietimo, kultūros ir politinio gyvenime mes aiškiai įrodome, kad mums rūpi Lietuvos laisvė. Ir tuo mes visi džiaugiamės, jausdami kaip graži ir didelė lietuviška šeima.

Lietuvių Kanadoje yra palyginti nedaug, todėl mums yra svarbus kiekvienas asmuo, kiekviena šeima, kiekviena lietuviška organizacija ar draugija, kiekvienas laikraštis, žurnalas, radijas.

Sudarome labai margą ir įdomią lietuviškąją šeimą iš įvairių pažiūrų, amžių, profesijų ir nuolatinių žmonių, kuriuos sieja bendra kalba, bendra istorija, bendra kultūra, bendras socialinis gyvenimas ir, svarbiausia, bendras didysis tikslas, būtent, tautai pavergtoje Lietuvoje atgauti laisvę ir valstybinę Lietuvos nepriklausomybę.

Išėjimo lietuvių šeimos jungtis yra Lietuvių Chartos principai sukurta ir demokratiškai besitvarkanti Lietuvių Bendruomenė. Joje atsispindi lietuvių darbai, mintys, norai. Laisvės kovoje dalyvaujame kiekvienas iš mūsų jausdami asmeninę atsakomybę už tą darbą. Laisvinimo darbas yra visų mūsų tautinė pareiga. Turime tik džiaugtis, jei atsiranda daugiau dirbti galinčių ir mokerčių. Gyvendami laisvame ir demokratiškai besitvarkanti Lietuvių Bendruomenė, turime pilną teisę apsispręsti, kuriai institucijai jis savo darbą ir piniginę auką laisvinimo reikalams skiria. Svarbu tik, kad kiekvienas dirbtume ir aukotume. Aukokime Lietuvių Bendruomenę, Tautos Fondui arba abiem. Bet, svarbiausia, aukokime!

Kanados LB ir PLB aktyviai reiškiame Lietuvos laisvinimo darbą dėl įvairių priežasčių. Pirmiausia, tam darbu Lietuvių Bendruomenė įpareigoja VLIKo paskelbtąjį Lietuvių Chartą, PLB konstituciją ir PLB seimo nutarimai. PLB konstitucijoje nurodoma, kad kol tautos kamienas yra pavergtas ir Lietuvos valstybės suverenumo vykdymas sustabdytas, PLB reiškia lietuvių tautos ryžtą būti laisva

ir nepriklausoma, rūpinasi aktyviu lietuvių dalyvavimu Lietuvos laisvinimo darbe.

Antra, laisvinimo darbo dirva labai plati, ir jokia lietuvių organizacija nepajėgia ir nepajėgs to viso darbo atlikti viena.

Trečia, daugelis veiklos būdų dar nepanaudoti. Ketvirta, Kanados LB ir PLB vardu ir su jos parama atliekama daug naudingų darbų, kurie nėra joks dvigubinimas. Tie darbai, atlikti per praėjusius metus, yra šie:

a. Išrūpinti straipsniai ir vedamieji kitataučių spaudoje. b. Išleistas kasmetinis anglų kalba leidinys "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania". c. paruoštas ir įteiktas penkių tautybių (estų, latvių, lietuvių, ukrainiečių ir gudų) memorandumas Jungtiniams Tautoms. d. Įsteigta ir jau sėkmingai veikia kun. Kazimiero Pugevičiaus vadovaujama Lietuvių Informacijos Tarnyba Niujorke, kuri aprūpina reikalingomis informacijomis kitataučių spaudą, radiją ir televiziją. Tai tarybai daugiausia lėšų iki šiol davė Kanados Lietuvių Bendruomenė. e. Praėjusį birželį per P. Ameriką keliavo ir ten apie Sovietų Sąjungos žiaurumus garsiai kalbėjo Simas Kudirkas, pasiūstas PL Jaunimo Sąjungos ir LB lėšomis. Jis ateinantį birželį keliaus Australijon. f. Nuolatos vykdyta akcija už politinių kalinių gelbėjimą, ypač rūpintis Gajausku, Petkumi, Terlecku ir kitais. Paruošti ir išsiųsti spaudai politinių kalinių sąrašai. g. Remta ir platinama "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronika" ir kita pagrindžio spauda. h. Laiškais, telegramomis ir oficialiais vizitais protestuota prieš sovietų invaziją į Afganistaną, primenantį ir panašią Lietuvos okupaciją. i. Visokiais būdais dirbta ir dirbama, kad Maskvoje šią vasarą neįvyktų olimpiada. j. Zenevoje, Šveicarijoje, įvyko Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos posėdžiai. Tai komisijai 1979 m. PL JS ir LB pastangomis įteikta lietuvių jaunimo peticija, reikalaujanti Lietuvai laisvės. Minėtuose posėdžiuose Zenevoje dalyvavo su naujais dokumentais apie lietuvių tautos priepaudo kun. K. Pugevičius, remiamas Kanados ir kitų kraštų LB.

Paminėjau tik kaikius darbus. Jūs patys žinote, kad jų yra daug daugiau. Mes visi juos turime atlikti vienas kitam padėdami.

Baigdamas noriu dar kartą priminti mūsų pagrindinį tikslą, būtent: susitelkus į vieną didelę ir stiprią lietuviškąją šeimą, išlaikant tautinį savitumą bei tautinę gyvybę, ugdati bei reprezentuojant lietuvių kultūrą, padėti kovojančiai lietuvių tautai pavergtoje Lietuvoje atgauti laisvę ir valstybinę Lietuvos nepriklausomybę.

A+A

JONUI ALEKSAI

mirus,

jo žmonai EMILIJAI, dukroms LAIMAI ir RAMAI, jų šeimoms, visiems giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą —

Anapilio Moterų Būrelis

Padėka

A.a. PRANUI LESEVIČIUI

mirus,

nuoširdžiai dėkoju: kun. klebonui prel. dr. J. Tadaraukui už šv. Mišias, Rožinį, maldas per du vakarus ir atsišveikinimo pamokslą, už pareikštą man ir mano artimiesiems užuojautą laidotuvių namuose; kun. B. Mikalauskui, OFM, už šv. Mišias, palydėjimą į amžino poilsio vietą Mississaugoje ir maldas prie kapo; solistui V. Verikaičiui už giedojimą šventėje ir kapinėse; K. Milerui už nuosirdžią kalbą laidotuvių namuose; karsto nešėjams už palydėjimą į šventovę ir kapines.

Didžiausias mano dėkingumas visiems artimiesiems, draugams, kaimynams, pažįstamiems ir nepažįstamiems, tiek vietiniams hamiltoniešiams, tiek atvykusiems iš toliau už tokį gausų dalyvavimą laidotuvių namuose, šventovėje ir kapinėse.

Dėkoju už gražias gėles, taip gausiai užprašytas šv. Mišias, už tokį duosnų aukojimą Kanados Lietuvių Fondui a.a. mano vyro Prano vardu.

Taip pat nuosirdus acū šeiminkėms už gražius ir skoningai paruoštus pasiryčius.

Jūsų visų man parodyto nuosirdumo esu giliai sujau-dinta. Jo niekad nepamiršiu.

Liūdinti žmona Eugenija

A+A

PRANUI LESEVIČIUI

mirus,

jo žmonai EUGENIJAI ir visiems giminėms nuosirdžią užuojautą reiškia —

VI. G. Stabingiai
A. Muliolis
V. R. Bartninkai
J. O. Karaliūnai
J. M. Zurliai

Canadian Art Memorials Ltd.

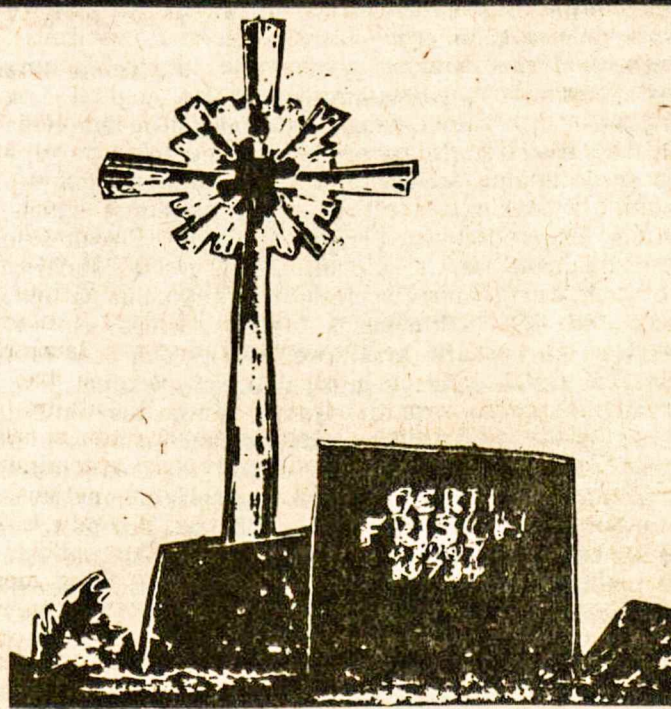
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai, Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pareikavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

Mobawrk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

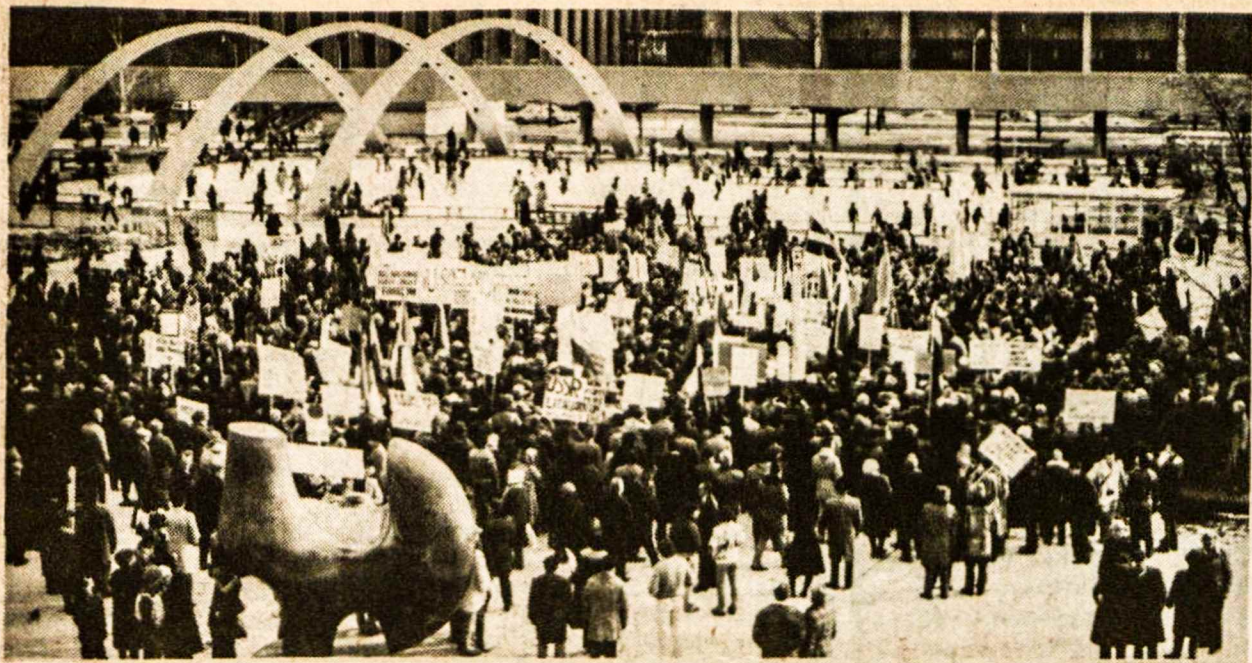
- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėles

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Bendras vaizdas sovietų pavergtų tautų demonstracijos prie Toronto rotušės 1980 m. vasario 9 d. Nuotr. J. Miltenio

Lietuvai nustatytų sienų nebėra

ALGIRDAS GUSTAITIS

„T2“ 1979 m. 51-52 nr. J. V. paskelbė reportažą apie VLIKo seimą, įvykusį 1979 m. gruodžio 8 ir 9 d. d. Baltimorėje. Ten jis pažymėjo: „Al. Gustaitis skaitė referatą Lietuvos sienų klausimu. Jis jas palietė istoriniu, etnografiniu, valstybiniu požiūriu“. Toliau pateikė, savaip apasakojęs, kaip Lietuvos pasisakymus iš diskusijų po tos paskaitos; esą vienas asmuo priminė, „kad Lietuvos sienos nustatytos sutartimis: su Rusija 1920 m., su Latvija — 1921 m., su Vokietija — 1928 m. Su Lenkija tikros sienos nebuvo“.

Ko vertos anos sutartys dabar?

Lietuvos sienos, sutartos nepriklausomybės laikais, yra atskira ir platoka tema, kurios čia nemanau nagrinėti. Tenoriu tik tai kaita pakebėti.

Kaip savo paskaitoje pažymėjau, su Latvija Lietuvos sutarta ir pasirašyta siena nebuvo pakeista, ji pilnai tebegalioja ir dabar.

Nepriklausoma Lietuva su Rusija sutartį pasirašė, ir ji buvo ratifikuota 1920 m. rugpjūčio 6 d. Išties paskelbta lietuvių ir rusų kalbomis „Vyriausybės Žinių“ nr. 53, eil. 509 nr., psl. 30-33. Tenai skaitome:

„Remdamasi Rusijos Federacinės Socialistinės Tarybų Respublikos paskelbtąja visų tautų teise laisvai apsispręsti ligi joms visiškai atsiskiriant nuo valstybės, kurios sudėtyje jos yra, Rusija be atodairų pripažįsta Lietuvos Valstybės savarankiškumą ir nepriklausomybę su visomis iš tokio pripažinimo einančiomis juridinėmis sėkmėmis ir gera valia visiems amžiams atsisako nuo visų Rusijos suvereniteto teisių, kurių yra turėjusi Lietuvii tautos ir jos teritorijos atžvilgiu. Kad Lietuva buvo kuomet priklausiusi Rusijai, tas faktas neuždeda Lietuvos tautai ir jos teritorijai jokių pareigų Rusijos link.“

Kituose sutarties straipsniuose parašyta, kur, kokiomis vietomis toji siena eina ir t. t. Praktiškai Sovietų Sąjunga ne tik nesistengė tų ribų įgyvendinti, bet jas keleriopai sulaužė: užgrobė Lietuva prieš II D. karą, išvesdama naują ribą tarp sovietų okupuotos Lietuvos ir sovietų okupuotos Gudijos po II D. karo.

Gerai žinome, už tų ribų liko gana didelė plotai lietuvių kilmės ir kultūros žmonių, labai norėjusių ir tebenorinčių priklausyti Lietuvai, kad ir okupuotai.

Nepamirštinas Sovietų Sąjungos ir Vokietijos susitarimas su papildomais slaptais protokolais, pasirašytas 1939 m. Maskvoje, kuriuo pasidalinama įtakų sferomis tarp dviejų valstybių. Činiškai buvo sutarta ir dėl Lietuvos. Bet čia atskira tema.

1920 m. Sovietų Sąjungos — Lietuvos sutarties ir pasirašytos sienos rytuose yra neblogas pagrindas, siekiant atstatyti būsimą nepriklausomą Lietuvą. Tos ribos-sienos turėtų būti būtinai būti atgautos, nors jose reikia padaryti kai kuriuos patikslinimus Lietuvos naudai. Apie tai kalbėjau paskaitoje ir pažymėjau savo paruoštame Lietuvos žemėlapyje.

Deja, tos sienos yra brutaliai rusų-sovietų sulaužytos. Praktiškai jos neegzistuoja. Reikia atitinkamų pakaitimų. Ir kam tad siekti neegzistuojančio dalyko, jei galima siekti savo tautai teisingai priklausytinų žemių. Nedera reikalauti mažiau nei priklausio. Todėl netikslius reikalauti tik tai sienų, kurios pažymėtos Sov. Sąjungos — Lietuvos sutartimi.

Panašiai yra ir su Vokietija. Lietuvos — Vokietijos sutartis buvo ratifikuota 1929 m. balandžio 24 d. Paskelbta „Vyriausybės Žiniuose“ nr. 300, eil. nr. 1012.

Vokietija iš Lietuvos atėmė Klaipėdos kraštą 1939 m. Traškiška, kad iš Lietuvos pusės Klaipėdos krašto „atidavimą“ pasirašė Lietuvos užsienio reikalų min. J. Urbšys ir Lietuvos pasiuntinys Berlyne K. Skirpa.

Laikantis visokių sutarčių, kaip gali pasiūlyti laikytis ir šios. Yra tokių, kurie sako, kad Lietuva pati pasiprašė per savo „rinktus“ atstovus priimti ir Sovietų Sąjungą, kai jie buvo nuvežti ir Maskvoje „paraginti“ tai padaryti. Bet tai nedovanotinas „atstovų“ tautinis silpnumas ir lietuvių tautos išprievartavimas.

Prisimintina ir Lietuvos — Lenkijos sutartis, pasirašyta 1920 m. Suvakuose. Kaip žinome, lenkai po poros dienų ją sulaužė ir užėmė Vilnii su plačiomis apylinkėmis.

Visos tos sutartys yra istoriniai dokumentai. Deja, praktiškai jie neįgyvendinami. Tarp tų valstybių turėtų būti pasirašytos naujos taikos sutartys, iš naujo atsikuriant nepriklausomai Lietuvai.

Lietuva turės du naujus kaimynus

Atsikuriant nepriklausoma Lietuva, manau, savo kaimynų iš rytų turės ne Sovietų Sąjungą, bet Gudiją, vakaruose — ne Vokietiją, bet Lenkiją. Todėl Lietuvos sienos iš esmės pasikeis.

Daugiau į viešumą!

Keiskime visuomeninės veiklos kryptį

Per trisdešimt su kaupu metų JAV ir Kanados lietuviai nuveikė gana daug — daugiau, negu kadaisia pradžioje tikėjosi. Argi galėjome tikėtis, kad mes būsimė pagėjęs suburti tiek daug jaunimo, kad sugebėsime ir finansiniškai pajėgsime suorganizuoti grandiozines tautinių šokių ir dainų šventes, kad galėsime išvauduoti iš kalėjimo ir atsigabenti Simą Kudirką, surengti didelio masto priėmimus kanadiešioms, diplomatomas, kaip pvz. Otavoje, Toronte ir kitur. Bet kartais galvon sminga mintis, kad poros dalykų mes dar stokojame ir kad juos turėtume prie dabartinės veiklos pridėti. Tikiuosi, tai atliks jaunoji karta.

Kartais surengiame tokių renginių, kuriuos ir plačioji Kanados visuomenė turėtų matyti ar nors žinoti, kad toks stambus renginys vyko, bet... nesugebame ar nesiryžtame paveikti atitinkamus asmenis, kad tai būtų paskelbta Kanados spaudoje, per radiją ir parodyta televizijoje. Kol kas lietuviško reikalo propagavimas Kanados visuomenėje pas mus dar labai šlubuoja. Kartais atrodo, kad ir visas renginys lyg buvo rengtas tam, kad jis atkreiptų krašto visuomenės dėmesį į lietuvių, bet... jokio atgarsio. Renginys lietuvių visuomeni įvykęs, kitataučiams tiek pat kaip ir neįvykęs. Tautinių šokių ansamblių ir chorai šen ir ten gražiai prasišveržia ir į Kanados visuomenę ar net ir už jos ribų, bet daugiau savo iniciatyva, o ne centrinių organų planavimo dėka. Jei reikiama paviešinimo nepadarome, — šokame ir dainuojame tik patys sau. Nesakau, kad tai yra bloga, bet manau, kad tai yra neužtenkama.

Kryptimi, kurią noriu įtaigoti, yra pradėjus gražiai veikti Kanados Lietuvių Žmogaus Teisių Ginti Komitetas Toronte.

keis, ir buvę susitarimai ar sutartys tarp Lietuvos-Sovietų Sąjungos ir Lietuvos-Vokietijos neegzistuos.

Kaikurių asmenų teigimai, kad sutartys, pasirašytos su buvusiais Lietuvos kaimynais yra esminiai ir net kertiniai pagrindai, atstatant būsimą nepriklausomą Lietuvą, manau, neturi jokios reikšmės. Viskas bus daroma iš naujo. Jei tų sutarčių ir sienų minėtos valstybės nesaugojo ir nepripažino (praktiškai) praėityje, tai nėra jokio pagrindo viltis, kad jas pripažins ateityje, viską iš naujo pradėdami.

Kiek didesnio pagrindo gali turėti kitų valstybių Lietuvos pripažinimai de fakto ir de jure. Bet tai irgi buvę argumentai, apie kuriuos galima kalbėti, bet valstybingumo pripažinimas Lietuvai turės eiti iš naujo pagal susidariusias sąlygas.

Valstybė, dėl vienokių ar kitokių sąlygų praradusi savo valstybingumą, tarptautinėje plotmėje turi įsitvirtinti visiškai iš naujo.

Lietuviai, norintieji argumentuoti neargumentuojamais teritoriniais popieriais, nieko nelaimės. Juo blogiau, kad visi tie dokumentai yra nepakankami lietuvių tautai. 1920 m. Lietuvos-Sovietų Sąjungos sutartis buvo nepilna ir nesiekė mūsų tautai turinčių priklausyti žemių. Taip pat ir sutartis su Vokietija, nes Vokietijos valdyto-se-okupuotose priėjusios žemės yra lietuviškos gentys, ir buvusios jų žemės turės priklausyti būsimai nepriklausomai Lietuvai.

Jis mėgina išeiti iš savojo augšta tvora aptvorto kiemo. Sveikintina iniciatyva! Tik gaila, kad mūsų plačioji visuomenė jų veiklai neskiria užtenkamai dėmesio. Tokie dalykai turi būti daromi platesniu mastu. Tam reikia nemažai lėšų ir didesnės žmonių masės.

Kartais skundžiamės, kad kitos tautybės netalkina mūsų rengiamoms demonstracijoms. O kaip mes elgamės? ar mes kitiems paremiame? Jei mes neremiamė kitų, negalime to tikėtis iš kitų. Tokiais atvejais masė yra labai svarbus dalykas. Žmonių turime užtenkamai, tik reikia daugiau noro. Visus tokius ir panašius dalykus turime vykdyti bendru ir, kiek galima, platesniu mastu. Tuo keliu eidami, mes galime daugiau laimėti, negu viską darydami tik savo rate lyje.

Taip pat dažnai skundžiamės, kad Kanados valdžia ar provincijos pareigūnai šio ar to nedaro, mūsų nesupranta ir pan. Ar mes juos informuojame nuolatiniiais laiškais ar pasitenkiname vienu kitu oficialiųjų asmenų pasiūstų raštu? Rinkimai sudaro tam gerą progą.

Politikoje ir kitose krašto problemose daugiau informuoti lietuviai turėtų rašyti laiškus dabartiniais kandidatais. Teko patirti, kad adresatus pasiekia ir laišškai, ant kurių voko yra užrašyta tik valdžios pareigūno pavardė ir „Parliament Building, Ottawa, Ont.“. Parlamente dar nebuvusiųjų kandidatų adresų tenka pajieškoti. Etninės grupės turėtų susijungti ir veikti kartu kaip didesnio masto vienetas. Tokiam organizavimui iniciatyvos galėtų parodyti dabar jau veikias Pavergtų Europos Tautų Komitetas, kuris ir po to turėtų likti savo pareigoje. Kaikuriems klausimams iškelti stipresniu balsu galėtų pasireikšti naujas visų grupių

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

— Kurios ateitininkų federacijos šakos reikšiasi gyviausiai?

— Man atrodo, kad federacijos šakų reikšimas įvairuoja. Kartais vienos, kartais kitos stipriau sulapoja. Per pastaruosius kelerius metus labai gyvai reikšėsi sėndraugiai. Juk jie ir 1977 m. kongresui surengti daugiausia plūso, ir visos veiklos finansavimo našta išnešė, ir katalikų visuomenei atstovauti įvairiose lietuvių religinio, tautinio, kultūrinio gyvenimo srityse jėgų nepagailėjo. Kai kalbu apie sėndraugius, turiu mintyje ne tik vadinamus vyresniusius, išėjusius mokslus dar Lietuvoje, bet ir savarankiškam gyvenimui pasiruošusius jau už Lietuvos ribų. Be sėndraugių paramos neįsivaizduoju veiksmingės kitų trijų sąjungų veiklos.

Sunkiausia veikti, manau, mūsų studentams. Išskyrus Čikagą, jokiam kitame mieste nėra masinio lietuvių studentų susitelkimo, iš kurio galėtum laukti gausnesio išsilieimo į organizaciją. Siuo metu stipriausi studentų ateitininkų vienetai yra Čikagoje, Klevelande, Detroito, Los Angelese, Niujorke, Toronte, Filadelfijoje. Dabartinė sąjungos vadovybė su pirm. Edžiu Razma priešakyje rodo daug iniciatyvos pagyvinti veiklą. Ruošiami apylinkių susitikimai. Leidžiamas žiniaraštis, palaikytas ryši tarp visų narių. Numatyta vasaros pabaigos stovykla. Nemažas studentų skaičius vasarą vadovauja moksleivių stovykloms.

Labai gyvai reikšiasi moksleivių sąjunga. Jau per daugelį metų jos veiklos puoselėjimui didelę paskatą sudaro ideologiniai žiemos kursai, ruošiami Dainavoje, arti Detroito, trunkant naujo Kalėdų antros dienos iki Naujųjų Metų. Ką tik įvykiuose kursuose būta tikros spūsties — teko priimti apie penkiolika kursantų daugiau, negu buvo numatyta. Į šiuos populiarius kursus patenkama atrankos keliu. Iš Los Angeles net 11 atskrido. Džiaugiuosi, kad ir Kanadai gerai atstovauta. Kursantų amžius — nuo 16 iki 18 metų.

Sėkmingi ir rudens kursai, ruošiami JAV Padėkos šventės savaitgalįje Dainavoje ir Putname, Connecticut valst., pas N. Pr. Marijos seseles. Visų šių ideologinių kursų organizavimu rūpinasi moksleivių sąjungos centro valdyba, kuriai dabar vadovauja pirm. Arvydas Žygas.

Vyriausiasis programų paruošėjas ir vedėjas jau daugelį metų yra kun. Stasys Yla, Federacijos dvasios vadas. Paskaitas skaito ir aktualius pokalbius praveda vyresni studentai ir jauni akademikai, daugiausia buvę šių kursų lankytojai, įtraukdami kursų dalyvius į gyvą pasisakymą svarstomais klausimais žodžiu ir raštu. Viskas pravedama lietuviškai. Kursuose būna ir kapelionas. Vasarą ruošiamos dvi stovyklos — Dainavoje ir Neringoje (Vermont valst.).

Visuose šiuose renginiuose stengiamasi sukurti moksleiviams lietuvišką ir katalikišką aplinką. Sudaromos sąlygos auklėti susipratimus ateitininkus, kad, jie baigę vidurines mokyklas, noriai pereitų į studentų sąjungą. Nors tos pastangos ir ne šimtu nuosimčių pasiseka, bet visi žinome, kad kursuose ir stovyklose uoliai lankęsis jaunimas, jei ir neįsijungs į ateitininkų sąjungą, bus stipri parama lietuviškai visuomenei ateityje.

— Žymi ateitininkijos dalis yra gimusi ir užaugusi už Lietuvos ribų. Koks jos santykis su Lietuva: ar jai tas kraštas kaip ir visi kiti, ar tėvynė, už kurios laisvę reikia kovoti ir jos geroje rūpintis?

— Turbūt jau pusė išeivijoje gyvenančios ateitininkijos yra gimę ir augę už Lietuvos ribų. Turėdamas mintyje susitikimus su jaunesniosios kartos ateitininkais Jungtinėse Valstybėse junginys, galis daryti didesnę įtaką kandidatams.

Teko skaityti spaudoje, kad ir užsienio reikalų ministrė Flora MacDonald, p a d a r i u s i gražią pradžią, turėjo susimąstyti prisiminusi patirtį P. E. Trudeau, kuris irgi buvo užsienio reikalų naujokas (Bend. (Nukelta į 9-tą psl.)

Septynių dešimtmečių sąjūdis

Naujasis ateitininkijos vadas Juozas Laučka atsako į „Tėviškos Žiburių“ klausimus

Naujasis Ateitininkų Federacijos vadas JUOZAS LAUČKA

ir Vakarų Europoje, galiu tvirtinti, kad Lietuva jiems nėra kraštas kaip ir visi kiti. Gal dauguma jų nevadins Lietuvos savo tėvynę (nes ji nėra jiems ne tik gimtoji žemė, bet ir iš viso jos nėra matė), tačiau Lietuva jiems yra jų tėvų ar protėvių šalis, lietuvių tautos lopšys, kuri turi teise nepriklausomai ir laisvai gyventi ir kurios geroje jiems privalu rūpintis bei sielotis.

Kas eina į gatves demonstruoti? Kas susirenka prie šventovių ištisas valandas budėti ir melstis, pažyminti „L. K. Bažnyčios Kronikos“ pasirodymą? Kas leidžiasi į žygius į Jungtines Tautas ir Vašingtoną už Baltijos tautų laisvę? Kas dainuoja ir šoka dainų ir tautinių šokių šventėse Čikagoje ir Toronte? Juk tai lietuvių jaunomenė, beveik be išimties gimusi ir augusi jau ne Lietuvoje. Jos pirmose eilėse rasime ateitininkų ir skautų mokyklą išėjusius jaunuosius veikėjus.

Lengva pastebėti, kad Lietuvos savilaidinės spaudos paskleidime, kovotojų už žmogaus teises Lietuvoje gnyime labai aktyviai reikšiasis jaunoji karta ir vyresnieji, niekad Lietuvos nematę. Paminėsiu tik vieną pavyzdį. Kun. Kazimieras Pugevicius, buvęs ateitininkų sėndraugių sąjungos dvasios vadas, daugelio jaunimo stovyklų kapelionas, Amerikoje gimęs ir išimokslinęs, niekad Lietuvos nematęs, yra tarp pačių veiklių užsienyje lietuvių, kovojančių už Lietuvos laisvę ir gyvastiną besirūpinančių jos žmonių geroje.

Norėčiau paminėti ir kitą pavyzdį. Man gerai pažįstami inž. Antanas J. Rudis, buvęs ALTo pirmininkas, ir Marija Rudienė, BALFo pirmininkė, taip pat gimę ir išimokslinęs ne Lietuvoje, nuo pat jaunystės dienų veikliai dalyvauja lietuviškame gyvenime. A. Rudis yra ateitininkų korp. „Kęstutis“ garbės narys, o M. Rudienė — „Giedros“ korp. garbės narė. Tai jau į pagrindą pasitikiėti ir į „šioje pusėje“ išaugusia bei išimokslinusia lietuvių karta. Neužmirština, kad Amerikoje Lietuvos vyčių organizacija, gyvuojanti nuo 1913 m., nuosirdžiai rūpinasi katalikybės ir lietuviybės reikalais.

— Girdėti nuomonių, kad laisvajame pasaulyje brenusiems ateitininkams stiprią įtaką yra padarę universitetai ir atitolinę juos nuo pagrindinių religinių bei tautinių principų. Nutrupėjimų visur ir visada buvo ir turbūt bus. Jų yra tautoje, jų nestinga ir organizacijose. Ir nepriklausomoje Lietuvoje ateitininkija netekdama nemažą skaičių savo narių, gimnazijose ir net universitetuose labai tvirtai pasireikšusių išbandytai ir patikimais veikėjais. Vėliau kaikiurie jų pasitraukė iš sąjūdžio ir net tapo jo priešiniais. Nutrupėjimų netrūksta ir dabarties mūsų gyvenime. Būtų perdrąsu tvirtinti, kad visi federacijos nariai išliks aktyvūs religinių ir tautinių principų skelbėjai bei vykdytojai, tačiau visa darytina, kad nutrupėjimų būtų kuo mažiau. I ateitį žvelgiu šviesiai.

— Esate gimęs JAV-se, augęs bei mokėsis Lietuvoje ir vėl grįžęs į JAV-bes. Tuo būdu išau-gojot ateitininkiską dvasią, išlaikydami religijos ir tautybės pusiausvyrą. Ar bus imanoma išlaikyti tą pusiausvyrą jaunajai kartai, neturinčiai tokių sąlygų?

— Norėčiau į šį klausimą atsakyti teigiamai, tačiau prijungdamas ir savo pastabas.

Vyresniems privalu nuosirdžiai rūpintis, kad jaunoji karta niekada neužmirštų savo lietuviškos kilmės, kad ji, gerbdama visas tautas, nepagailėtų nei dėmesio nei meilės savo tautai, jos kalbai, jos kultūrai su visomis tautinėmis tradicijomis ir dvasinėmis vertybėmis. Lygiai svarbu gyvu pavyzdžiu liudyti jaunimui, kad krikščionybė yra didžioji jėga, įprasminanti žmogaus gyvenimą ir įgalinanti jį eiti pilnatinės asmenybės ugdymo keliu.

Sios pastabos skamba labai „pamoksliskai“, bet jų vykdymas, tikiu, galėtų bent žymia dalimi užtikrinti Jūsų minimą pusiausvyrą.

— Jau perėmėt ateitininkų vado pareigas. Taigi esate naujas žmogus, į kurį krypta ateitininkijos ir visuomenės dėmesys. Ar planuojate ką nors naujo ateitininkų veiklai stiprinti, kad judėtų visos šakos Jūsų vadovaujamos ateitininkų federacijos?

— Perimdamas Ateitininkų Federacijos vado pareigas iš dr. Petro Kisieličiaus Čikagoje 1979 m. lapkričio 18 d., savo žodį baigiau išsipareigojimu laikytis tokių gairių:

Mūsų šūkis ir tikslas įpareigoja visų vienetų vadovybes ir visus federacijos narius: a. siekti visa atnaujinti Kristuje, vadovaujantis patvariaisiais krikščionybės principais; b. be atvangos rūpintis, kad pasaulyje lietuvių — lietuvių kalba, tautinės tradicijos, tautos kultūra — būtų gyvastinga jėga; c. daryti visa, kas tik imanoma, pagrindinėms žmogaus teisėms Lietuvoje ginti, Lietuvos laisvės bylai kelti ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dienai priartinti; d. budėti, kad Lietuvos tikinčiųjų ir kitų skriaudžiamųjų balsas, pasiekias Vakarų savo spaudos ir kitais keliais, taptų žinomas ir platesnei pasaulio visuomenei.

Sio įsipareigojimo rėmuose ir bus stengiamasi tęsti visų federacijos šakų judėjimą. Džiaugiuosi pajėgiai pareiginga federacijos valdyba. Savo patirtimi ir idėjomis mielai sutiko da-

lintis kun. Stasys Yla, Antanas Vaičiulaitis, Jonas Vaitkus, Pranas Baltakis. Iš jaunesniųjų įsijungė Milda Grušaitė-Čižūnienė, Linas Kojelis, Ofelija Baršėkėytė, Ramunė Mikulionytė ir stud. Gundis Vaitkus. Valdyboje atstovaujama skirtingų dešimtmečių ateitininkams. Turime ir „rimto subrendimo“ sulaukusiu, ir dar kolegijos suole tebesančių.

Reiškiu viltį, kad ateitininkija ir plačioji visuomenė dar per daug nesitiki iš federacijos naujos vadovybės. Juk tik du mėnesiai esame „prie vairo“. Visų pirma rūpi veiksmingesnis organizacinis susitvarkymas, glaudūs ryšiai su keturių sąjungų vadovybėmis ir vienetais visuose kraštuose, santykiai su Salpos Fondu, Literatūros Fondu, „Ateities“ leidykla, „Ateities“ redakcija. Džiugu, kad „Ateities“ žurnalas, federacijos leidžiamas, bet skiriamas plačiaja lietuvių jaunimui, yra pasiekęs augstą lygį ir turinio, ir formos atžvilgiais.

Vasario 19 d. sueis 70 metų, kai kilo ateitininkijos sąjūdis. Kitamet — „Ateities“ 70 metų sukaktis. Turėsime jas atitinkamai pažymėti.

Rūpi ir pagalba Lietuvių Katalikų Religinei Salpai, kuriai reikia talpos ypač „L. K. Bažnyčios Kronikai“ anglų kalba leisti ir skiešti. Ateitininkai noriai dirba bendrinėse organizacijose. Tikėkime, jie nepagailės savo laiko bei jėgų ir savaijai.

Geriau susipažinusi su organizacijos padėtimi ir jos galimybėmis atsiliepti į svarbiuosius momento reikalavimus bei iššūkius, naujoji federacijos valdyba bus pasiruošusi pateikti savo planus įprastinei, o gal ir naujesnei veiklai.

Esu Jums, mielas Redaktorau, labai dėkingas už parodytą man dėmesį, kaip lygiai esu dėkingas visiems ateitininkams, sveikinuosi su naujomis pareigomis ir linkėjusiems ne tik sveikatos, ištvermės ir ryžto, bet ir Dievo palaimos. Gavau nuosirdžių sveikinimų ir iš ne ateitininkų. Visa tai labai vertinu ir branginu. Tai skatina stengtis perdaug neapvilkti pasitikinčių.

— Nuosirdžiai dėkojame už pasidalinimą ateitininkijos rūpesčiais su „T2“ skaitytojais ir linkime Jums, neseniai sulaukusiam 70 metų amžiaus suakuties, ištverminga ranka stovėti prie organizavimo vairo ir sėkmingai skiešti krikščioniškąją bei lietuviškąją ugnį jaunijoje kartoje ir visuomenėje.

Jaunimas smerkia užpuoliką

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga kreipiasi į lietuvių jaunimą visuose laisvojo pasaulio kraštuose

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba, susirinkusi 1980 m. vasario 9 d. Čikagoje, JAV, vienbalsiai pasmerkė Sovietų Sąjungos agresiją Afganistane. Lietuviškas jaunimas užjaucia Afganistano tautą praradus savo brangų turtą, būtent, tikrąją laisvę, be kurios okupuota Lietuva jau gyvena 40 metų. Įvykiai Afganistane ir vėl suteikia mums progą priminti pasauliui Lietuvai padarytą skriaudą. Kreipdamasi į lietuvišką jaunimą visame pasaulyje, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba prašo:

1. Reikšti protestą prieš Sovietų Sąjungos žygius Afganistane savo gyvenamuose kraštuose. Skatiname atitinkamais būdais skiešti pasisakymus, smerkiančius šią sovietų agresiją, siunčiant telegramas savo krašto vyriausybėms, pateikiant žinias spaudai, radijui ir televizijai, rašant laiškus mokyklų bei universitetų laikraščiams, ruošiant demonstracijas bei remiant už visų laisvę kovojančias organizacijas. Raginam išeivijos lietuvišką jaunimą, ypačiai Vasario 16-tos proga, savo viešus pasisakymus remti 45 baltiečių pareiškimu, kuriame Molotovo-Ribbentropo sutarties 40 metų sukakties proga reikalaujama, kad visos svetimos kariuomenės paliktų Pabaltijį ir kad Pabaltijo kraštams būtų suteikta garantuota tautos apsisprendimo teisė.

2. Iškelti viešumon panašumą tarp Afganistano ir Lietuvos religinės padėties sovietų okupacijoje. Afganistano tauta glaudžiai susijusi su Mahometa religija, kaip Lietuva su katalikų tikėjimu. Raginam jaunimą krepintis ir savo gyvenamojo krašto dvasiškumą bei religines-humanitarines institucijas, iškeliant sovietinį religijos persekiojimą pavergtuose kraštuose. Yra būtina iškelti sovietų metodus žmonių religingumui persekioti, būtent, žlugdyti tikėjimą iš vidaus infiltruojant KGB agentus ir kunigų seminarijas ir į Bažnyčios administraciją.

3. Nedalyvauti Maskvoje ruošiamose 1980 metų olimpinėse žaidynėse. Pageidaujame, kad lietuviškas jaunimas kreiptųsi ir savo gyvenamojo krašto olimpinis komitetas bei sporto sąjungas, reikalaujamas, kad Sovietų Sąjungos pasikartojančių imperialistinių kėslų šviesoj šios žaidynės būtų atidėtos ar perkeltos kitur.

4. Okupuotos Lietuvos gyven-tojai nėra atsakingi už sovietų agresiją. Asmeniškai kontaktai su Lietuvos gyventojais yra mums svarbūs ir reikalingi. Pageidaujame, kad tenai važiuojantis jaunimas geriau būtų susipažinęs su esama padėtimi okupuotuose kraštuose. IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso rezoliucijų bendros nuotaikos aiškiai rodo ir ryšių plėtimą su pavergtose Lietuvoje gyvenančiais tautiečiais. IV PLJK pasisakė, „kad kuo glaudesni ryšiai tarp okupuotos tėvynės ir išeivijos stiprins mūsų bendras jėgas.“

Gintaras Aukštuolis, PLJS valdybos pirmininkas
Gintė Damušytė, PLJS valdybos koordinatore politikams reikalams

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ATSAUKE LENKTYNES

Vasario pradžioje kasmet rengiamos tradicinės ristių žirgų lenktynės Dusetose ant Sartų ežero. Šiemet jos turėjo įvykti vasario 2 d., bet buvo atšauktos. Organizacinio komiteto pranešimu, Sartų ežero ledo storis esą tik 22-23 cm. Ledas nepakankamai tvirtas, sutrukinėjęs nuo storos sniego dangos.

LAIDOTUVIŲ ROMAI

JAV ir Kanadoje yra labai paplitę vadinamieji laidotuvių namai, atliekantys visas velionies pašarvojimo bei laidojimo paslaugas. Šia tema "Literatūros ir Meno" sausio 5 d. laidoje prašeko Juozas Valentukonis. Iš jo sužinojome, kad numirusieji asmenys Lietuvoje vis dar daugiausia pašarvojami privačiuose namuose bei butuose. Išmirties susilaukia tik žymieji menai bei kompartijos veikėjai: su jais atsisveikinama darbovietose bei institucijų salėse. Juozas Valentukonis duomenimis, dar nekiekvienam rajone yra šarvojimo palatų, o penkis laidojimo rūmus turi tik Vilnius, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys ir Kaunas. Pastarieji buvo pastatyti pernai pagal kauniečio architektų Alfredo Paulausko projektą. Vieta jiems parinkta Neries šlaito, iš kur lengvai pasiekiamas Kleboninkas, Romėnų, o su apvažiavimu į Petrasūnų kapinės. Artimiesiems yra atskirti poliois kambariai su nedideliu bufetu. J. Valentukonis pasakoja: "Rūmuose numatytas visas patarnavimų kompleksas. Mirusiojo artimiesiems atvykus į laidojimo paslaugų biurą, velionis užregistruojamas (...), kartu pateikiamos biografinės žinios nekrologui, fotografija padidinimui, pasirenkamas karstas, drabužiai, gėlės, muzika, nurodoma, iš kur paimti mirusioji. Biuro personalas specialia mašina į atveža ir, jei tuojau nesarvoja, paguldo į vestų kambarį. Jei mirusįjį reikia nuplaunoti, nuskusti, apgrenti, jį ruošėja į gretą esančią plovyklą (ruošos palatą), kur jį apsuosia kosmetologas, kirpėjas, paskui apgrenta ir šarvoja. Išskabinus nekrologą ir fotografiją, tyliai skambant gedulingai magnetofono muzikai, pradedamas būdėnės. Beje, administracija čia žada ir styginių kvarteto muziką, chorinį giedojimą..." Prie rūmų bus pastatyta architektų A. Paulausko 4,5 m aukščio kalto metalo dviejų lygių grupė "Sklausmas".

SESTOJI "LIETUVA"

Sovietų Sąjungoje plačiai yra žinomi lietuviškų sklandytuvų konstruktoriai B. Karvelis, B. Oškinis ir A. Paknys. Prieš septynerius metus Prienuose buvo pradėti gaminti plastmasiniai sklandytuvai "Lietuva", kurių lig šiol išleistos penkios skirtingos serijos, kiekviena vis su naujais patobulinimais. Rašini apie šiuos sklandytuvus "Tiesos" sausio 12 d. laidoje paskelbė inž. Violeta Skorupskytė. Jos duomenimis, sklandytuvus "Lietuva" turi 11 aviacijos klubų, jais skraido Lietuvos ir Sovietų Sąjungos rinktinės nariai, pasiekę keletą rekordų. 1979 m. pabaigoje buvo pagaminta šeštos serijos "Lietuva", visiškai pakeista, turinti tikrai ankstesniųjų serijų sparčius. Šis sklandytuvas galės išvystyti 250 km greitį per valandą, kai tuo tarpu ankstesniųjų maksimalus greitis tebuvo 180-210 km. Didėsni greitis pasiekta, panaudojus naujus kilio ir posūkio vairų profilius, padidinus vandens balasto kiekį, palengvinus sklandytuvo svorį. Su veteranais B. Karveliu, B. Oškinu ir A. Pakniu dirba jaunoji konstruktorių karta — P. Sniocka, H. Poškus, J. Bankauskas.

SIMTASIS GIMTADIENIS

1879 m. lapkričio 6 d. Pažėgės kaime gimė žymusis kalbininkas Kazimieras Būga. Šimtojo gimtadienio proga jam skulptūrinį stulpą sukūrė liaudies meistras Vytautas Ulevičius. Jis pastatytas prie Dusetų — Užpalių plento, šalia Vosgų kaimo prie kelio į Pagiežę, kur yra memorialinis K. Būgos muziejus. Skulptūrinis stulpas turi rodyklę, rodančią kelią į Pagiežę.

UTENOS PARKAS

Utenos centre įsikurs šio miesto kultūros ir poilsio parkas, daugiausia skirtas jaunimo reikalmams. Jame bus įrengta vasaros estrada, šokių paviljonas, įvairios pramogos vaikams ir prekybos įstaigos. Paruošiamieji darbai jau eina į prieką.

SUDEGĘ VAIKAS

"Valstiečių laikraščio" 13 nr. J. Salčiūnas atskleidžia skaudžią nelaimę, kuri ištiko Rokiškio rajono Kazliškio sovchozo gyvulininkystės brigadininką Elena Rėpšienę. Namuose ji karštais palikdavo vieną pustrėčią metų neturinčią savo sūnų Sigutį: "Sausio 12 dieną vaikas, vienas bežaismas, uždegė degtukus. Kilo gaisras. Eidami pro šalį, žmonės pamatė, kad pro langą veržiasi dūmai. Kai atidarė duris, rado lovoje vietoj patalynės degesius. Ir vaikelį padėti jau buvo per vėlu..." J. Salčiūnas perspėja skaitytojus, kad degtukai nėra žaislas ir kad juos reikia laikyti vaikams nepasiekiamose vietose. Iš tikrųjų kaltė tenka ne tik degtukams, bet ir sovchozo bei kolchozo vadovams. Jie dar kur vis dar nepastatė vaikams priežiūrai darželių. Dėlto dirbančios motinos ir būna priverstos savo vaikus palikti be priežiūros. Tokių nelaimių jau įvyko anksčiau.

V. Kst.

DELHI - TILLSONBURG, ONTARIO

VASARIO 16 SVENTĖ paminėta vasario 16 d. Tillsonburgo Community Centre. Minėjimą pradėjo KLB Delhi apylinkės pirm. Stasys Berzins. "O Canada" pianinu skambino Paulius Vytas. Paskaitą skaite Gabrielia Juozapavičiūtė-Petruskienė iš Toronto, paryškindama jaunimo pareigas šių dienų kovoje dėl Lietuvos laisvės, pasiremdamas Solženicino ir "Aukros" citatomis. Esą okupuota lietuvių tauta laukia išsiviešio daugiau politinės kovos ir tautinio sąjoningumo tautos gynybai išlaikyti.

Kun. dr. Jonas Gutauskas invokacijos žodyje priminė lietuvių tautos kancian, dabartinę tarptautinę padėtį ir maldavo Augščiųjų laisvės Lietuvai.

Meninę programą atliko Hamiltono Aukros Vartų parapijos choras, vadovaujamas Dario Deksnytės.

Powell. Akompanavo Delhi apylinkės jaunas muzikas Paulius Vytas. Choras entuziastingai padainavo 10 dainų.

Užbaigai sugiedotas Lietuvos himnas. Po to sekė užkandžiai, bufetas, šokiai, loterija. Sventėje dalyvavo vietos lietuviai ir svečiai iš kitų vietovių.

Rytojaus dieną, sekmadienį, DLK Gedimino šaulių kuopos nariai su vėliavomis organizuoti dalyvavo 11 v. pamaldose, kurias už pavergtą Lietuvą atnašavo kun. klebonas Laurynas Kemešis. Pamokslą sakė kun. dr. J. Gutauskas. Apibūdindamas lietuvių tautos tragediją, rusų priepauidą, ragino ne tikėti melstis, bet ir dirbti, kad Lietuva greičiau sulauktų laisvės dienų.

Po pamaldų susirinkę į salę, prie kavutės žmonės dalinosi šventės įspūdžiais.

Stepas Jakubickas

Hamiltono Medžiotų ir Žūklautojų Klubo atstovas VITAS SVILAS su savo II vietos ir Kontrimo I vietos žymenimis jų įteikimo iškilnėje. J. Miltenis

Maloniai kviečiame visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti

PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ DVIEJŲ JAUNIMO ANSAMBLIŲ – ARGENTINOS "ŽIBUČIŲ" ir URUGVAJUS "ĄZUOLYNŲ"

KONCERTE

š.m. kovo 9, sekmadienį, 3 v. po pietų,
Scott Park gimnazijos salėje,
1055 King St. E., Hamilton, Ontario

lėjimas: suaugusiems - \$5, studentams bei pensininkams - \$4.

Po koncerto įvyks svečių pagerbimas Jaunimo Centre. Norintieji dalyvauti vaišėse prašome tuoj registruotis pas anksčiau skelbtus asmenis spaudoje.

Visi dalyvaukime koncerte ir vaišėse. Pagerbkime Pietų Amerikos lietuvių jaunimą!
RENĖJAI

HAMILTON

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES atstatymo 62-tąją sukaktį hamiltoniečiai paminėjo sekmadienį, vasario 17. Iškilmės prasidėjo 10 v. AV šventovėje, kur už Lietuvos laisvę kritusiųjų intencija buvo atnašautas iškilmingas Mišios. Prel. J. Tadaraušas ta proga pasakė gilią patriotinį pamokslą. Pamaldose organizacijos dalyvavo iš savo vėliavomis. Buvo padėtos už mirusius nepriklausomybės kovotojus vainikas. Popiet 4 v. Scott Park gimnazijos auditorijoje įvyko minėjimas, kuriame pagrindinė kalbą, iškiliančią žmogaus teises ir tautų apsisprendimo reikala, pasakė buvęs konservatorių valdžios darbo ministras Lincoln Alexander.

KLB krašto v-bos narė ir Kanados Liet. Komiteto Žmogaus Teisėms Ginti pirm. J. Kuralitė lietuviškoje savo paskaitoje skatino visus Vasario 16 šventę ne kaip nostalgikų istorijos įvykį, bet kaip priminimą siekių ir kovos dėl laisvės mūsų krašto. Sveikinimo žodį tarė Hamilton-Wentworth apylinkės pirm. Ann Jones ir Hamiltono miesto burmistras Jack McDonald.

Meninę programą atliko AV par. choras, vad. muz. D. Deksnytės-Powell, padainavęs gražiai nuskambėjusias keturias patriotes dainas. "Gyvaturo" trijų amžiaus grupių šokėjų parodė lietuviškojo šoko meno. Minėjimą užbaigė mergaičių choras "Aidas", vad. muz. J. Govėdo, kuris su solistu R. Strimaiciu davė šventei gražią užbaigą.

Prie įėjimo buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalmams. Nepriklausomybės šventė yra dar viena iš tų švenčių Hamiltone, kurioje mūsų žmonės jaučia reikala dalyvauti. Tad ir šitas minėjimas palyginti buvo gana gausus ir mūsų jaunosios kartos atstovų su pirm. M. Gudinskiu gerai surengtas.

AUSROS VARTŲ par. choras, pakviestas KLB Delhi apylinkės v-bos, vasario 16 buvo nuvykęs į Tillsonburgą ir Nepriklausomybės šventės minėjime atliko meninę programą. Mūsų choras su Toronto Prisikėlimo par. choru kovo 30 d. giedos Toronto katalikų katedrą, ten ruošiamoj Tikinčiosios Lietuvos Dienoje.

VYSK. M. VALANČIAUS MOKYKLA Lietuvos nepriklausomybės šventę paminėjo šeštadienį, vasario 16. Ta proga mokiniai buvo plačiai supažindinti su šiuo svarbiu Lietuvos valstybės istoriniu įvykiu. Buvo parodytas filmas iš 1978 m. Pasaulio Liet. Dienų Toronto.

Mokykloje ir šiemet bus vėlykinį margučių dažymo konkursas. Kovo 29, paskutinį mokslo šeštadienį prieš Velykas, vertintojų komisija atrinks pačius įdomiausius tautiniais motyvais numargintus kiaušinius ir paskirs už juos premijas. Viena premija bus duodama kiekvienam skyriui.

LIETUVIŲ NAMŲ ake. bendrovės likvidacinė komisija jau baigia savo darbą ir pradeda išsiuntinėti dalininkams čekius. Už vieną akciją išmokama 84 dol. 34 ct. Likviduo-

jant šią lietuvių bendrovę, po čekių taip pat gavo ir Hamiltono lietuvių organizacijos. Taip baigiasi Hamiltono Lietuvių Namų istorija. O vis tik galia, kad taip ji turėjo baigtis. Kiek čia buvo sudėta organizacinio darbo, rūpestių ir kiek nervų! Turėjome jau ir nemažą kapitalą, kuris, bent iš pradžių, labai sunkiai davėsi sudedamas. Ar negalėjome ir mes čia turėti savo Lietuvių Namų, kur tokius namus dabar turi visi didesnieji lietuvių telkiniai išvis? O išbarimo už tai esame nusipelnę mes visi. Vieti visiška prie to neprisiidėjome, kiti bandėme traukti, nesi-orientuodami ar nesuprasdami turimos padėties, dar kiti jautėm paradininkams kažkokį pavdą ar pabūgome konkurencijos. Nėra ko abejoti, kad visa tai buvo pradėję žmonės idealistai su gera valia ir gerais niais. Reikalas pašlijo, kai perėjo į asmeniškumo plotmę. Vienu metu Liet. Namų reikalai kolonijoj buvo pasidarę net didžiausiu nesugyvenimu ir kivičių dalyku. Tuo būdu nusikraudėme savo ateinančias jaunųjų lietuvių kartas, kurios sau tokių namų niekad nebeatstotų. O mes, čia taip greit praturtėjusi pokarinė lietuvių ateivija, nepasitaisydinom sau Hamiltono paminklo, bylojančio apie lietuvių ir apie Lietuvą. K. M.

TIKINČIOSIOS LIETUVOS DIENA ir šv. Kazimiero šventė bus paminėta kovo 2, sekmadienį, parapijos šventovėje 10 v. iškilmingom pamaldom.

RELIGINIS KONCERTAS — kovo 23, sekmadienį, Solistai: Anita Pakalniškytė ir Vytautas Paulionis, trimatis — Ken Tiniush, smulkas — Margot Jewell, vargonai — Daria Deksnytė-Powell. Įėjimas — laisva auka. Koreps.

KLB HAMILTONO APYLINKIŲ VALDYBA kviečia visų organizacijų pirmininkus ar jų atstovus dalyvauti susirinkimui, kuris įvyks kovo 6, ketvirtadienį, 7 v.v. Jaunimo Centre.

SKAUCIŲ SUSIMĄSTYMO DIENA — vasario 25 drauge su latvių skautėmis.

TRADICINĖ KAZIUKO MUGĖ — kovo 2, sekmadienį, po visų pamaldų.

PO GRAŽIAI PAVYKUSIO žuikio baltius, kurį praturtino savo gražiomis dainomis solistas iš Toronto V. Verikaitis ir R. Strimaicius su J. Govėdo palyda, tenka džiaugtis publikos gausa ir jos entuziazmu. Klubu valdyba yra dėkinga S. Petkevičienėi ir jos vyrui už paruošimą šiltos vakarienės, jų talkininkams — p.p. Agurkinei, P. Krivickienei ir R. Bakšytei. Ačiū už talką S. Samus ir S. Senkui. Klubas reiškia padėką staliukų aukotojams: P. Armonui, Concession Garage, L. Bučinskui, Humbold Properties, A. Silinskui, "Enterpriser Ltd.", A. Buinui, "Heating Ltd." ir Chesterui. A. P.

KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA" užbaigė š.m. sausio mėn. su \$14.470.208 balansu, padidėdams daugiau kaip \$100.000. Kitos svarbesnės pozicijos: narių šėrai \$10.

Nuoširdžiai dėkojame

klubo nariui Gediminui Mortišiui už jo stambią \$843.40

auką klubo statybai —

Hamiltono Lietuvių Žūklautojų ir Medžiotų Klubo Giedraitis valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgas savaitgalio šeštadieniais uždaryta. Nemokama gynybė ir asm. patalvų drauda. Nemokamas pinas čekių paskolavimas. Kapitalas — virš \$14,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
sutaupus 12%
term. depozitus 1 m. 12 1/2%
term. depozitus 3 m. 11 1/2%
pensijų fondo 11 1/2%
IMAME UŽ:
nekiln. turto posk. 13 1/2%
esmines paskolas 14%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV VALSTYBES DEPARTAMENTO Baltijos skyriaus vedėjas Th. Longo vasario 13 d. painformavo JAV LB atstovą Vašingtone Algimantą Gurečą ir Jungtinio Baltiečių Komiteto reikalų vedėją Janį Bolsteins, kad yra galimybė išspręsti nykstančių Lietuvos atstovybės Vašingtone lėšų klausimą ir įvesti naujų asmenų diplomatinę Lietuvos tarnybą. Pokalbyje buvo komentuojama atstovo C. Daugherty JAV atstovų rūmose šiuo reikalu pasiūlyta rezoliucija nr. 5407. Pasak Th. Longo, JAV valstybės departamentas sutinka su buvusio Baltijos respublikų turto investavimu, kuris tu šalių atstovyboms užtikrintų lėšas neribotam laikui. Tas investavimas yra laikomas konfidencialiu Baltijos šalių diplomatinės tarnybų reikalu. Naujų asmenų įvedimas į diplomatinės atstovybės priklausos ne JAV kongresui, o vykdomajai prez. J. Carterio valdžiai. Dėlto valstybės departamento nuomone, Lietuvos diplomatų tęstinumo bei lėšų klausimas spresimas ne įstatymo, o administracinio keliu.

JAV LIETUVIŲ FONDAS 1979 m. paaugo 208 nariais ir \$126.658. 1979 m. gruodžio 31 d. Lietuvių Fondas turėjo 4.726 narius ir \$1.651.400 kapitalo. Pelną per 1979 m. gauta \$123.082. Atskaitytus administracines bei kitas išlaidas, jo liko \$93.768. Prašymų gauta 74, bet nevisus juos buvo galima patenkinti. Nuo savo įsteigimo Lietuvių Fondas įvairiems lietuviškiems reikalams yra paskyręs \$643.819. Visuotinis LF narių suvažiavimas įvyks gegužės 3 d. Čikagos Jaunimo Centre.

ŽURNALAS "LAISKAI LIETUVIAMS" birželio 14 — liepos 2 d.d. organizuoja ekskursiją į Europą. Pagrindinis jos tikslas aplankyti kas 10 metų rengiamas Kristaus kancios valdinimus Oberammergau miestelyje, V. Vokietijoje. Ekskursantai taipgi turės progą susipažinti su Roma, Asyžium, Florencija, Venecija, Innsbrucku, Liucerna, Muencheniu, Baden-Badeniu ir Kopenhaga. Dėvyniolika dienų trukstanti ekskursija su viešbučiais ir maistu kainuos apie \$1.700. Dar yra laisvų vietų, bet norintieji dalyvauti prašomi nedelsiant registruotis pas kun. Juozą Vaisnį, SJ, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

NAUJOJI LIETUVIŲ INFORMACIJOS TARNYBA Niujorke praneša, kad Vilniuje neseniai suimtas geologas Vytautas Skudis, Vilniaus universiteto dėstytojas, yra gimęs JAV, Čikagos Aukros Vartų parapijos metrikų knygoje jo gimimas užregistruotas 1929 m. kovo 21 d. Jis buvo pakrikštytas Benediktui Vytautui Skodžiu. Tėvais įrašyti: Elizabeth Markevičius ir Peter Scott-Skodžius. Jeigu šie duomenys yra teisingi, V. Skudis pagal Amerikos įstatymus laikytinas JAV piliečiu. Tokiu atveju galima būtų reikalauti jo išlaisvinimo ir grįžimo į JAV, kaip savo laiką buvo padaryta su Simu Kurdirka.

Brazilija

SĄJAVOS PAULŲ ATEITININKAI specialia stovykla žada paminėti šios organizacijos įsteigimo septynioliktąjį metų ir savo veiklos Brazilijoje trisdešimtmetį. Sausio 13 d. ateitininkų studentų ir moksleivių atstovai aplankė dr. Elizejų Draugelį, kuris balandžio 11 d. švęs 92-jį savo gimtadienį. Jis priklauso ateitininkų steigėjų gretoms, yra buvęs pirmųjų Lietuvos seimų nariu, ilgametis Lietuvos ūkininkų Sąjungos pirmininku. Ateitininkų atstovai jam įteikė savo stovyklos laiškaštėlį "Dar kartą dar". Dr. E. Draugelis jiems pasakojė apie slaptus ateitininkų susirinkimus. Degučių suvažiavimą. Šia proga prisiminė ir kiti ateitininkų organizacijos steigėjai, kurie jau yra mirę. Už juos visi sukalbėjo "Tėvų mūsų". Susitikimas su ateitininkų veteranu dr. E. Draugeliu užbaigta lietuviškosios dainomis ir ateitininkų himnu.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA savo naują valdybą 1979 m. lapkričio 3 d. išrinko: pirm. Gracięla Morkūnaitę, vicepirm. Tristana Simanaušką, sek. Moniką Balčiūnaitę, I. idž. J. Urboną, II. idž. Viktorą Cikotą, koordinatore Izoldą Simanauškaitę. Nariais liko M. Cikota, G. Czop, G. Daratėlis ir D. Urbonas. Revizijos komisijon išrinkti: V. Survilienė, L. Mičiūdas, dr. J. Simanauškas.

Australija

PROF. DR. VYTAUTAS DONIELA, dėsantinis filosofija Newcastle universitete, vasario 12 d. atšventė savo amžiaus penkiasdešimtmetį. Šiam universitetui jis atstovauja įvairiose tarptautinėse konferencijose, nemažai laiko skirdamas ir lietuviškai kultūrinei bei visuomenei veiklai.

ANDRIUS BINKEVIČIUS yra pirmas lietuvis moksleivis, iš Australijos išvykęs mokyti Vasario 16 gimnazijoje. Su savo motina Renata Binkevičiene V. Vokietijon iš Adelaide jis iškrisdo sausio 18 d. A. Binkevičius yra talentingas deklamuotojas, ypač pasižymėjęs Australijos Lietuvių Dienų jaunimo koncerte

1978 m. Jo mokslą V. Vokietijoje \$500 stipendija parėmė Sydnėje laidotuvių biurą turintis N. ir K. Butkai. Adelaidiškis R. Andrius per Australijos Lietuvių Fondą jam paskyrė \$1.000 stipendiją.

Britanija

"VYCIŲ" KLUBAS Bradfordo sausio 27 d. savo metiniame susirinkime naujon valdybon išrinko: pirm. V. Gurevičių, vicepirm. A. Gerdžiūną, sek. A. Bučį, idž. P. Jakubėną, kultūrinį reikalų vadovus R. Valcauskaite ir R. Adomoni, administratorių J. Tamošiūną. Kandidatais liko V. Rudelis ir F. Silingas. Revizijos komisijon išrinkti: J. Adomonis, A. Brazdekis ir V. Rekašius. Bradfordo lietuviams, perkantiems lietuviškas knygas, prenumeruojantiems vietinę ir užsienio lietuvių spaudą, savo paslaugas teikia Juozas Pailauskas "Vycių" klube, 5 Oak Villas, Bradford BD8 7BG.

BRONĖ IR BRONIUS DAUNORAI, Londono lietuviai, išvyko į Venecuelą aplankyti tenai gyvenančių dviejų savo dukterų, žentų ir vaikų.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS Europos rajono stovykla liepos 26 — rugpjūčio 2 d. d. rengiama Britanijoje, Lietuvių Sodyboje, Headley Parke. Būsimieji stovyklautojai registruojasi pas stovyklos viršininką E. Šovą, 29 Chiltern Rd., Maidenhead, Berks, SL6 1XA, įmokėdami 5 svarų užstatą, kuris bus įskaitytas į 18 svarų stovyklavimo mokestį. Kviečiami skautai ir iš kitų šalių bei rajonų.

Prancūzija

"ELTOS" ZINIOMIS, Simo ir Genės Kudirkų pakvietimu į Prancūziją ir jo dalyvavimu televizijos pokalbyje po filmo rodomo daugiausia rūpinosi B. Venskuvienė, prancūzų kalba leidžiamas "ELTOS" redaktorė. Jai teko kelis mėnesius palaikyti nuolatinius ryšius su televizijos programos vadovu, parūpinoti informaciją, vertėjoms pakviesti dr. E. Aleksandravičienę, U. Karvelytę, E. Turauskienę. Televizijos diskusijose lietuviams palankiausias buvo JAV delegacijos vadovas Belgrado konferencijoje ambasadorius A. Goldbergas, jau pačioje jų pradžioje pabrėžęs, kad laisvasis pasaulis neturi pripažinti prisivertinio Baltijos respublikų jungimo Sovietų Sąjungon. Po diskusijų surengtos vaišės jam už tai visų lietuvių vardu padėkojo inž. A. Venskus. Sausio 29 d. televizijos programos vadovas A. Jamot atšventė padėkos laiška savo ir visų bendradarbių vardu B. Venskuvienė, džiaugdamasis sausio 22 d. diskusijomis, kurių dėka ir filmas apie S. Kudirką susilaukė žymiai didesnio žūrovų dėmesio.

Vokietija

LIETUVIŲ SALPOS DRAUGIJA "Labdara", vadovaujama pirm. J. Glemžos, 1979 m. turėjo 16.232 DM pajamų, į kurias buvo įjungta 13.889 DM gautų auų. "Labdara" teikia paramą Suvalkų trikampio ir Brazilijos lietuvių moksleiviams. Ta šalpa 1979 m. padidėjo 3.000 DM, buvo pagausinti draubių šaltiniai Suvalkų trikampyje gyvenantiems moksleiviams. Draugijos veiklos aprašyme pirm. J. Glemža cituoja porą jaunimo laisvų, gautų iš Suvalkų trikampio. Viename jų džiaugiamasi, kad toje srityje po IV-jo jaunimo kongreso viešojo grupę jaunuolių, kurie vietinį lietuvių jaunimą supažindino su kongreso nutarimais. Teigiama, jog šio trumpo bendravimo diskusijos neviena privertė gliaui susimastyti. Kitas Suvalkų trikampio jaunuolis džiaugiasi gauta "Lietuvos Istorija", kurios dėka buvo atvertos durys į garbingą lietuvių tautos praeitį. Lig šiol lietuvių tautos istorija jiems buvo neprieinama. Vertingą "Labdara" darbą dar labiau galėtų sustiprinti JAV ir Kanados lietuvių aukos, kurias galima siųsti pirm. J. Glemžai, Conventrain 33, 7260 Calw-Hirsau, W. Germany.

Lenkija

ILUSTRUOTAS ŽURNALAS "Przyjazn" 1979 m. lapkričio mėnesio laidoje išspausdino ilgą reportažą iš sovietų okupuotos Lietuvos "Palangos Juzės įpėdiniai". Jo autorius A. Rutkowskis aprašo įmones sovietinėje santvarkoje: kirpyklas, sluvkykas, mezykykas, avalynės gamyklas, fotografų salonus ir t. t. Reportažas iliustruotas net šešiomis nuotraukomis, tarp kurių yra Algirdas Mažulis, būtinųjų paslaugų "viceministeris". Tarp kitko rašoma, kad yra sluvkykų, ypač Vilniuje, kur priimami draubių užsakymai pagal užsakytojo ar užsakytojos pasirinkimą. ŽURNALAS "KRAJ RAD" ("Tarybų Kraštas"), išėnas Varšuvoje, 1979 m. 41 nr. dviejuose puslapiuose paskelbė informaciją apie sovietinį Lietuvos poetą Eduardą Mieželaitį, laimėjusį Lenino premiją už rinkinį "Žmogus", ir jo paties pasakojimą "Žodis — širdies balsas". Pridėta ir didelė E. Mieželaičio nuotrauka, kurioje matyti pypkę, susimastęs veidas ir džišinė apranga. Kitas puslapis skirtas E. Mieželaičio poezijai, išverstai į lenkų kalbą Zigmunto Stoberskio. Jis iliustruotas trimis vėlionies dail. S. Krasausko grafikos kūrinių, E. Mieželaičio nuotrauka šeimyninėje aplinkoje.

“Viva kongreslotas” ir visuomenė

Nėra ryšio tarp jaunimo veikėjų ir lietuvių visuomenės

Europietiška muzika, skanus vynas, o ypač brangūs prisiminimai iš taip greit praėjusio IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso buvo pirmutiniai įspūdžiai vakaronėje, surengtoje Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos ir pavadintojo “Viva Kongreslotas”.

Sis IV PLJ Kongreso prisiminimo vakaras, kuris įvyko sausio 25 d. Toronto Prisikėlimo parapijos Parodų salėje, nesulaukė didelės minios dalyvių. Atsilankė dauguma Toronto ir apylinkės atstovų, dalyvavusių IV PLJ Kongrese, grupelė kongreso dalyvių su draugais, būrys susidomėjusių tėvų ir IV PLJ Kongreso rėmėjų. Iš viso — 60 asmenų.

Gaila, kad daugiau Toronto jaunimą remiančios visuomenės negalėjo dalyvauti šioje vakaronėje. Pirmiausia gaila dėlto, kad visuomenė neturėjo progos išsilaikyti, ką mes Europoje atlikome. Tiesa, kongreso nutarimai buvo išspausdinti įvairiuose mūsų lietuvių spaudos leidiniuose, įskaitant “Tėviškės Žiburius”. Tačiau tikrai tokioje vakaronės atmosferoje, kur dalyvavo patys balsuojantys atstovai, dalis pagrindinių jaunimo kongreso organizatorių, visuomenė būtų galėjusi suprasti ir jausti, ką susirinkusieji supirto ir jautė, būtent, ne tik ką mes Europoje atlikome, bet ir kodėl.

Be to, gausus dalyvavimas būtų buvęs moralinė parama kongresininkams Kanados atstovams, Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungai ir jos veiklai.

Galimybė dalyvauti toje vakaronėje buvo sudaryta visiems, kurie rėmė, ir tiems, kurie nerėmė mūsų pastangų rengti IV PLJ Kongresą, telkti lėšas ir paruošti mūsų atstovus.

Kad ta proga nebuvo pasinaudota plačiau, yra jau praėjusi. Bet ši situacija turi pasikeisti. Veiklus jaunimas dirba ne savo naudai, o visai lietuvių, kuri susidaro ne tik iš jaunimo, bet ir iš tėvų, ir vyresnio amžiaus lietuvių. Per visas kongreso darbo dienas, kurių buvo daug, mes posėdžiavome ne vien savų norų vedami. Mūsų diskusijos visuomet bandė derintis su jau veikiančiomis institucijomis, politinėmis grupėmis, jaunimo sambūriais. Toje vakaronėje buvo bandyta visuomenei tą mintį paabrėžti.

Jaunimas yra pasisakęs, kad nori prisidėti prie lietuvių savo darbais. Mes nesirengiame atimti kitų darbų, tik norime suderinti savo veiklą su visų kitų veikla, kad nebūtų veiklos dvigubumo.

Tam reikia komunikacijos tarp jaunimo ir vyresniųjų. Jaunimas, surengęs ir dalyvavęs jau keturiuose pasaulinio masto jaunimo kongresuose, įrodo, kad yra pakankamai subrandęs ir iškūti lietuviškoje veikloje. Jaunimas, nenorėdamas

mas veikti tik savo rateliuose, laukia atsiliepimo iš visų, kaip geriau suderinti veiklą. Mes laukiame pasisakymų.

“Viva kongreslotas” vakaronė buvo taip pat pristatyti dabartinės KLJS valdybos nariai ir atsiseikintys su buvusios valdybos nariais. Naujosios Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybos pirmininkė Laimos Beržinytės pasveikinime buvo iškelta gera mintis, kaip įveikti komunikacijos stoką tarp visų mūsų visuomenės elementų.

Penktasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas bus rengiamas Šiaurės Amerikoje 1983 m. Kanados lietuvių jaunimo delegacija vyko į IV PLJ Kongresą su siūlymu rengti V PLJ Kongresą Kanadoje. Išskėlus V PLJ Kongreso vietas ir datos klausimą “Viva kongreslotas” vakaronės dalyviams, atsakymas buvo aiškiai pozityvus: bent dalis

Atgijo Toronto studentai

S. m. vasario 7 d. įvyko Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubo (TULSK) susirinkimas. Atsilankė gana daug dalyvių. Buvo labai smagu matyti naujų nematytų veidų. Zita Bersėnaitė ir Edmundas Gaigalas, buvusieji TULSK pirmininkai, vadovavo diskusijoms. Abu kalbėjo apie norą vėl pradėti universiteto studentų klubo veiklą. Jie atsiprašė, kad susirinkimas nebuvo ankščiau susauktas.

Buvo diskutuojamas klubo pobūdis — jis yra ne tik pramoginė organizacija; jo tikslas — jungti lietuvių studentiją ir palaikyti ryšius su KLJ Sąjunga. Klubui gali priklausyti visi Toronto ir Yorko universiteto, Ryersono ir visų kolegijų bei kitų universitetų studentai.

Išrinkta valdyba, kuriai pirmininkauja Rita Rudaitytė, studijuojanti politiką ir ekonomiką, planuojanti vėliau studijuoti žurnalistiką. Ji yra ateitininkų studentų valdybos narė, “Atžalyno” šokėja ir IV PLJ atstovė. Vicepirmininku išrinktas Audrius Stundžia, studijuojantis gamtos mokslus. Jis yra aktyvus ateitininkas, buvęs jaunųjų ateitininkų globėjas, skau-

Ką man reiškia Lietuva?

Man yra labai sunku įsivaizduoti tą tolimą tėvų kraštą. Aš net nesu buvusi Lietuvoje. Daugiausia, ką aš esu mačiusi Lietuvos, yra skaidrės, fotografijos ir žemėlapiai, kuriuos mums tėvai ir mokytojai vis rodo. Susidariau įspūdį, kad tai buvo labai gražus kraštas, gal jis ir tebėra gražus, bet rusų įtaka turėtų pakeitę aplinką, architektūrą ir žmonių žvilgsnį į gyvenimą.

Mūsų, gimusių Kanadoje, įspūdžiai apie Lietuvą yra įspūdžiai mūsų tėvų ir kitų, kurie patys gyveno ir mokėsi Lietuvoje.

Toronto “Gintaro” šokėjų scena

Nuotr. O. Burzdžiai

sekančio kongreso turėtų įvykti Kanadoje.

Kokia yra Kanados lietuvių visuomenės nuomonė apie V PLJ Kongresą? Ar verta vėl rengti jaunimo kongresą? Ar jis turėtų įvykti Kanadoje, ar kur kitur?

Pirmutiniai posėdžiai Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybų sekančio jaunimo kongreso reikalui įvyks ši pavasari. Kad Kanados lietuvių atstovai į tuos posėdžius galėtų vykti jau žinodami savo visuomenės nuomones, reikia pasisakymų. Aš siūlau visiems lietuviams nagrinėti šią temą savo šeimose, organizacijose, klubuose ir t.t.

Pasisakykite apie praėjusį jaunimo kongresą, apie jaunimo veiklą ir apie būsimą V-ąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą.

Paulius Kuras

tas ir stovyklų vadovas. Rasa Vaidilaitė išrinkta sekretore. Ji studijuoja biologiją ir meną. Ateitininkė, buvusi anglų mokyklos laikraščio menininkė. Ričardas Drešeris — socialinių reikalų vėdėjas. Jis yra “Atžalyno” šokėjas bei jo mokytojos padėjėjas. Renata Dūdaitė, išdininkė, yra mūsų atstovė iš Yorko universiteto, kur ji studijuoja išraiškos meną. Ji yra atvykus iš Collingwood ir mokslo metais gyvena Toronte. Nijolė Mockevičiūtė, valdybos narė, studijuoja kalbas universitete, ypač rusų kalbą.

Naujoji valdyba kviečia visus studentus iš visų universitetų bei kolegijų jungtis į šį klubą. Mūsų planai yra tik organizaciniame fazėje — mes dar nesudarėm savo ateities planų. Planuojama antrą ar trečią kovą savaitgalį surengti studentų savaitgalį su šokiais Toronto universiteto patalpose. Rimtoje dalyje numatomas simpoziumas.

Studentai, kurie domisi ir nori įsijungti į TULSK, prašomi skambinti Ritai (763-2136) po 9 v. P. Parodydami visiems, kad vėl gyvuoja lietuvių studentai!

TULSK valdyba

Detroito lietuvių jaunimas, sėkmingai suvaidinęs A. Gustaičio muzikinę pjesę “Sėkminių vainikas” Detroito ir Klevelande

Nuotr. J. Urbono

Šilti žiemos kursai Dainavoje

Gaivinančios moksleivių ateitininkų dienos, kuriose dalyvavo per 70 mergaičių ir berniukų iš visos Š. Amerikos

Visi kursantai, pilni entuziazmo, abejonių, atvirumo ir idėjų, atvyko į žiemos kursų dieną po Kalėdų (1979 m. gruodžio 26 d.). Mes vos suspėjome įeiti pro stovyklos duris, ir jau reikėjo pasiruošti Mišioms. Programa buvo turininga nuo pradžių, ir todėl nebuvo laiko nuobodžiauti.

Iš pradžių visi stovėjo mažomis grupelėmis, nepažindami vienas kito. Kiti net abejojo, kodėl jie atvyko į kursus. Per susipažinimo vakarą kursantų nuotaka pagerėjo ir nervai atsileido. Truputį pasokome ir padainavome per susipažinimo vakarą.

Pirmieji žingsniai

Tą patį vakarą Arvydas Zygas, kuris yra Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdybos pirmininkas, supažindino su kursų vadovybe. Programos koordinatorius kun. Stasys Yla paaiškino šių metų temą, kuri buvo futurologija. Futurologija yra gyvenimo žodis, bet ne mokslo šaka. Ji apima studijas ir svarstymus. Sie svarstymai ir studijos yra padalinti į dvi skirtingas kryptis. Sekuliarinė kryptis pirmiausia rūpinasi gyvenimo pažanga per ekonominius ir techninius laimėjimus. Krikščioniškoji kryptis skleidžia idėją tarnauti žmogui, jį taurinti. Ši kryptis iškelia klausimą apie ekonominio ir techninio progreso vertę, jeigu neatsižvelgia į žmogų.

Tą naktį visi pavargę nuo kelionės gan gerai miegojo.

Kasdien būdavo dvi paskaitos su pertraukom. Pavakariais kursantai buvo suskirstomi diskusiniams būreliams nagrinėti klausimų, paimtų iš tos dienos temų. Paskui kiekvienos grupės atsakymai būdavo perduodami visiems.

Turėjome įvairias vakarines programas, kurios buvo surištotos su paskaitų temomis.

Laikas, vieta, aplinka

Pirma paskaita buvo Aušros Liulevičienės “Kas yra laikas?” Buvo labai sunku laiko klausimą išspręsti, nes yra daugiau negu vienas atsakymas. Vieni manė, kad laikas yra konkretus dalykas, nes apima visus žmones ir, pagal Einšteino pareiškimą, “jis yra tai, ką laikrodis matuoja.” Kiti manė, kad laikas yra proto padaras, nes mes laiko nematome, tik žinome, kad jis yra.

Arūno Čiuberkio paskaita “Dabartis” įvyko tą popietę. Jis pabrėžė svarbą žmogui būti čia ir dabar savo gyvenime. Žmonės taip rūpinasi ateitimi, kad negali džiaugtis dabartimi. Todėl yra svarbu džiaugtis gyvenimu ir neatmesti dabarties. Taip pat yra svarbu neatmesti savęs vaizduojant ką nors kitą. Čiuberkis išskėlė mintį, kad reikia būti tikru sau ir kitiems, ne-

sislėpti nuo dabarties kokiomis nors priedangomis. Aš, išgirdusi šias mintis, tikrai pradėjau galvoti apie jų reikšmę mūsų gyvenime.

Tą vakarą įvairios grupės paruošė mažus vaidinimėlius, kurie išreiškė kokią nors mintį, paimtą iš paskaitų.

Sekandį dieną Almis Kuolas iš Toronto kalbėjo tema “Vieta ir aplinka”. Vieta yra fizinė erdvė, kur mes daug laiko praleidžiame. Pvz. šeima, darbinė, parapijos ir kt. Viskas turi įtakos žmogaus gyvenimui. Žmogaus vieta ir aplinka padeda jam bręsti moraliniu ir religiniu požiūriu.

Kultūra, civilizacija, technika

Idomi Loretos Radvilaitės paskaita “Kultūra ir civilizacija” mums paaiškino civilizacijos atsiradimą. Civilizacija išsivystė iš kultūros dėl įvairių priežasčių. Pvz. miestai kūrėsi apsaugai. Loretą taip pat paaiškino skirtumą tarp civilizacijos ir kultūringo žmogaus. Civilizuotas asmuo yra materialiai pasižymėjęs, prisideda prie civilizacijos augimo, bet gali užmiršti tas dvasines vertybes per tą materializmą. Kultūringas žmogus yra moralus, tautiškas, protingas, jautrus ir siekia dvasinio brendimo.

Vakarinė programa susidarė iš diskusijų ir plakatų piešimo.

Trečią kursų dieną prašvito ir prasidėjo su Pauliaus Mališkos paskaita “Technika ir kultūra”. Žmonija naudoja technologiją išspręsti įvairioms problemoms, bet šiuo būdu atsiranda ir kitos problemos. Pvz. technologija kontroliuoja daug ligų ir palengvina darbą, bet per technologiją žmogus nori mažiau pats daryti, ir moralinis jo lygis eina žemyn.

Kova, susikaupimas, jaunatvė

Kun. Stasys Yla kalbėjo apie kovą, kuri yra mūsų gyvenimo dalis. Kova neišvengiama, nes tenka kovoti už tobulesnį gyvenimą. Pavojai nėra išvengiami tautoje, todėl reikia būti pasiruošus tikėti pavojų atvirai, nes tik šiuo būdu galėsime dvasines, tautines ir ideologines kovas laimėti.

Tą vakarą įvyko susikaupimas su skaitymais apie dvasinį atsinaujinimą. Mišiomis ir išpažintimi. Tai buvo laikas kiekvienam pergaltoti ką jie buvo išmokę iš kursų, ir nuspręsti kaip jie galėtų tas idėjas įvykdyti jų gyvenime. Buvo laikas atnaujinti ryšius su Kristumi ir pasikalbėti su juo kaip artimu Draugu. Tikrai buvo nuostabus ir žavingas vakaras.

Sekandį dieną Saulius Janauskas iš Detroito skaitė paskaitą “Jaunatvė”. Kiekvienas žmogus gauna jaunystės dovaną, nes visi pereina per šį gyvenimo laikotarpį. Jaunystė yra

žmogaus fizinis laikotarpis, o jaunatvė — vidinė dvasia. Pvz. žmogus gali būti 70 metų, bet vistiek turėti jaunatvę.

Elitas, masė, Kristus

Per kun. Ylos paskaitą apie elitą iškilo pora minčių. Pirmiausia elitą sudaro rinktiniai, kurie skiriasi nuo masės žmonių. Ateitininkai sudaro elitą savo misijoje, nes jų tikslas skiriasi nuo kitų. Bet jie veikia visuomenę per savo organizaciją. Keli jauni studentai prisidėjo prie šios temos gvildinimo, paruošdami paskaitėles.

Pagaliau atėjo paskutinė diena su paskutine paskaita, kurią pateikė patys vadovai. Kalbėtojai buvo — Dalia Sakaitė, Saulius Čyvas, Andrius Kazlauskas, Rita Neverauskaitė, Kristina Ročiūnaitė, Kristina Veselkaitė, Rimas Polikaitis ir Vytas Bandziulis. Tema: “Visa suderinti Kristaus Dvasioje!” Man atrodo šio poeto T. S. Elioto parašyti žodžiai išreiškia kursų tikslą ir temą:

Tarp tikėjimo ir tikrovės, tarp paskatinimo ir veiksmo krinta šešėlis — Tavo, o Viešpatie, karalystė. Tarp sumanymo ir kūrybos, tarp geidimo ir atsiliepiamo krinta šešėlis — gyvenimas ilgas. Tarp troškimo ir išpildymo, tarp galėjimo ir esimo, tarp esmės ir

nustatymo krinta šešėlis — Tavo, o Viešpatie, karalystė.

Mums reikia kartu dirbti Kristaus dvasioje ir ją skleisti betkurioje gyvenimo srityje, ypač atsižvelgiant į ateitį.

Sąjungos suvažiavimas

Pavakariais įvyko suvažiavimas. Jame pranešimus padarė kuopų atstovai iš Montrealio, Ročesterio, Čikagos, Cicero, Detroito, Klevelando, Niujorko, Los Angeles ir Toronto.

Turėjome “Savos kūrybos vakarą”, kuriame vadovai ir kursantai parodė savo literatūrinius, muzikinius ir vaidybinius gabumus.

Pagaliau sulaukėme Naujų Metų. Visuose pasklido nuostabus džiaugsmas ir atvirumas. Nauji metai atnešė tą džiaugsmą, bet taip pat kiekvienas pajuto tą šeimyniškumą, kuris surišo mus visus.

Kursai prasidėjo ir ir baigėsi Mišiomis.

Nors 1979 m. žiemos kursai pasibaigė, jų dvasia niekad nepasibaigs, nes tai Kristaus dvasia. Ji yra tokia stipri, kad paveikia net šalčiausią sielą. Todėl žiemos kursai yra tokie nepaprasti, nes Kristaus dvasia veikia per paskaitas, diskusijas, pokalbius, maldas. Tikiuosi, kad toji dvasia, kurią radau Dainavoje, niekad neišblės mano širdyje. Natalija Slivinskaitė

Nuotykių keliaujant Dainavon

Trečiadienio rytą (1979 m. gruodžio 26 d.) dvylika Toronto moksleivių ateitininkų susirinko autobusų stotyje. Visi buvo pusiau apsnūdę. Buvo labai sunku atsikelti taip anksti ant ryto Kalėdų dieną. Autobuse važiuodami lošėme kortomis, krėtėme juokus. Netikėtai vienas lagaminas krito iš palubės, kai autobusas staigiai sustojo.

Mums buvo įsakyta išlipti iš autobuso, kai pasiekėme JAV sieną. Visi keliautojai turėjo eiti per muitinę. Vienas ateitininkas laikė vėliavos kotą savo rankose. Muitininkas paklausė: “Kas tai?”

“Vėliavos kotas, kurį mes naudojame žiemos kursuose,” atsakė ateitininkas. Muitininkas įtartinau pasižiūrėjo, bet praleido. Ties muitininkais atrodė labai susimaisę, nes nežinojo ar tikėti, ar netikėti, kad tokia grupė jaunimo važiuoja į žiemos kursus.

Galų gale atvykome į visų mylimiausią miestą Detroitą. Ten nėra blogai, jeigu moki bėgti ir rėkti. Aš užsisakiau “hamburgerį” ir pastebėjau, kad kairurie labai stengėsi tą mėsą slėpti. Aš pradėjau galvoti, ką aš čia valgau.

Po pusantros valandos mes išsėdom į autobusą, einantį į Jacksoną. Mano mama buvo idėjusi visą maišą prėskučių (sližikų) kelionei. Mes, visi išalkę, pradėjome juos valgyti. Paskui ir vienas juodukas jų paprašė. Jis turbūt manė, kad tai ypatingas skanumynas. Deja, vargšas neturėjo užtenkamai dantų sukramtyti. Jis tik galėjo cigaretę laikyti burnoje.

Saulius Čyvas, Andrius Kazlauskas ir Daina Kamantaitė atvyko iš Dainavos mūsų paimti su visais lagaminais. Pagaliau mes pasiekėme tuos ilgai lauktus žiemos kursų Dainavoje.

Mūsų kelionė atgal į Torontą buvo dar įdomesnė. Buvo liūdna atsisveikinti su visais draugais N. metų rytą. Laikas taip greitai prabėgo. Dar norėjome šimtą reikalų atlikti. Visi lagaminai buvo sukruti ir Dainavos sunkvežimį. Dvylika mūsų susispaudė į du automobilius. Aš jau irgi pradėjau jaustis kaip

lagaminas. Pusiaukelyje į Jacksoną Dainavos sunkvežimas sugedo. Ot buvo tragedija! Mums reikėjo perkrauti lagaminus į automobilius.

Pagaliau atvykome į autobusų stotį. Mes pradėjome dainuoti, nes labai ilgai reikėjo laukti. Todėl visi vietiniai žmonės sužinojo, kad lietuviai buvo atkeliavę. Vienas juodukas autobuse pradėjo mums pasakoti visą juodųjų istoriją Amerikoje pagal savo supratimą. Jis tikrai “praplėtė mūsų pasaulėžiūrą”.

Viena ateitininkė labai mėgėta varles. Todėl ji buvo kokias penkias netikras varles su saviimi atsivežusi. Kas keletą minučių aš mačiau skraidančią varlę pro šalį. Mat, kai reikia išsėdėti 10 valandų autobuse, tai žmogus visko prasimanai.

Po kiek laiko visi kursantai užmigo, o aš būdėjau, nes negaliu miegoti autobuse. Aš turiu žinoti, kas darosi, jei nesu vienoje vietoje. Ir gerai, kad nemiegojau, nes viena užmigusi mergaitė išmetė visus savo pinigų ant žemės. Ji nepastebėjo, o aš, atsiklaupus ant kelių, turėjau juos visus surankioti. Kiti gerai pasijuokė, bet man buvo sunkus darbas surinkti visus tuos centus.

Kelionėje aš turėjau laiko pagaltoti apie tai, ką išmokau žiemos kursuose. Aš pastebėjau, kaip svarbi yra žmonių draugystė, bet ypač draugystė su Kristumi. Aš negaliu turėti pilno gyvenimo be tikėjimo į Kristų, į kitus ir į save. Kristus atidarė mano širdį per žiemos kursų ir sustiprino mano tikėjimą. Aš tai norėčiau perduoti ir kitiems.

Mano mintis išblaškė, kai keleviai pabudo ir autobusus sustojo Londone. Mes ten pavagėme, bet geriausias maistas namuose, kurio mes visi buvome pasiilę.

Po to niekas nemiegojo, ir aš galėjau pasidalinti savo mintis su kitais. Aš tikrai jaučiau, kad mes visi suartėjome toje kelionėje. Buvome pavargę, išalkę ir sustingę, kai autobusus pasiekė Toronto, bet mūsų širdys žibėjo džiaugsmu.

Natalija Slivinskaitė

Kalgario lietuvių dainuoja lietuviškas dainas kitataučių parengime. Kalgario jaunimas ruošiasi dalyvauti šią vasarą rengiamoje lietuvių stovykloje Winnipege, kurią rengia Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga

Totoraitytė

Jo laivas išplaukė...

A. a. PRANAS LESEVICIUS

K. MILERIS

Stipraus širdies priepuolio sužalota širdis šeštadienio vakarą, vasario 2, pagaliau visiškai nusutojo plaukus. Sekmadienį visi jau žinojo, kad nebeturime Prano, netekome dar vieno savo brangaus tautiečio, didelio bendruomenininko, nuoširdaus Tautos Fondo darbuotojo, o jo žmona Eugenija — savo brangaus vyro.

A. a. Prana gerai pažinojau, nes teko su juo kartu dirbti Tautos Fonde, Bendruomenės valdyboje ir keliauti sykiu dalį jo žemiškosios kelionės. Pranas visą laiką buvo mūsų valdybų sekretorium, nepaprasto darbštumo ir ligi skrupulingumo pareigingas. I lietuvišką veiklą jis žiūrėjo ne kaip į kokį pramoninį, socialinį tautiečių bendravimą, bet kaip į jam pavestą ir patikėtą tarnybą. Žmonių parodytą pasitikėjimą jis stengėsi visomis savo jėgomis ir sugebėjimais patiesinti. Jis mokėjo ir prieti prie žmonių. Jei kartais mes neprisipašydavom paskaitininko ar programos pranešinėtojo, Pranas kažkaip visada mums juos gaudavo. Jo nuomonė mums visada buvo svarbi, nes jis visą laiką buvo pastabus, pastovus ir suprantantis žmones bei laiko dvasią.

Velionis buvo gimęs 1920 m. birželio 21 d. Užaugo gražiajame Džukijos krašte — Agarinų k., Sventėžio valsčiu. Seinų apskr. Savo džiūkiškumu visą laiką didžiudavosi. Baigęs pradinį mokslą, įstojo į Alytaus amatų mokyklą, o ją baigęs nuvažiavo į Kauną, į technikos mokyklą. Čia vokiečių okupacijos metais buvo paimtas į stovybos batalioną, kuriame vaikščiojo su sanitaro raišteliu ant rankovės.

Frontui traukiantis, jis tada paskutinį kartą dar pėsčias perėjo visą Lietuvą ir paskutinį

kartą pasimatė su savo namiškiais, kurie vėliau visi buvo išvežti į Sibirą. Vokietijoje, karui pasibaigus, turėjo pernešti karo belaisvio dalį, kol įsijungė į lietuvių pabėgėlių eiles. Gyveno anglų zonoje, iš kur buvo pirma ir emigravęs į Angliją. 1951 m. vasarą atvyko į Kanadą, kurioje kūrėsi kaip ir mes visi ateiviai. Besikuriant, išliko sunki automobilio nelaimė, kuri buvo jam palikusi žymes visą gyvenimą.

Nebuvo jis žmogus materialistas. Aukų davė visur ir visiems. Mėgo lietuvišką spausdintą žodį. Priklausė Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būreliui. Gyveno jis mintimi, kad žmogaus visi turtai pasidaro nekilnojami, kai jis ateina prie amžinybės vartų.

Dievo planai labai dažnai nesutinka su žmogaus planavimais, kaip šioji Prano mirtis, atėjusi taip greitai ir taip nepamatyta. Man jis primena aną legendinį keliautoją, kuris, eidamas per kaimą, už kiekvienos sodybos vartų užkšęs po gėlę, kad ji, pro tenėjusį, visi gerai prisimintų. Ir jis, eidamas per gyvenimą, visą laiką yra nešęs tą gėlių puokštę, visur atžymėjęs savo gerą prisiminimą.

Liūdna, kad jis išėjo į amžinąją tėvynę, nesulaukęs savosios tėvynės prisikėlimo. Toji amžinoji tėvynė turėtų būti jam miela, nes, eidamas šios žemės takais, žinau, jis į ją šventai tikėjo. Liūdna, kad jo žemiškuosius palaikus prigludė Mississaugos kapinės, o ne jo gimtojo Sventėžio kapinaitės.

Mes paskutiniu laiku pradėjome tiek daug laidoti savo brangių žmonių. Mus visus jau vėl pradeda surinkti didžiajam sijojimui šį kartą jau Anapilio pereinamoji stovykla. Dabar visi mūsų laukiami laivai jau plaukia į amžinąją tėvynę, kur nėra jokių okupacijų, kur vienas žmogus niekada nepasidaro priešas kitam žmogui, kur nėra vargo ir žemiškojo kentėjimo.

Tad gal ne sudie, bet iki pasimatymo turime sakyti Pranui. Jo laivas jau išplaukė, o mums tenka laukti sekančio transporto. Jis kruopščiai yra atlikęs visus jam pavestus darbus žemėje ir dabar gali užpelnętyti išsėtis Viešpaties ramybėje.

neparsivežkite jų!

parazitai ir ligos, atgabentos Kanadon su augaliniais ir gyvuliniais gaminiais, padaro milijoninius nuostolius mūsų ūkiams ir miškams

jei planuojate atsivežti iš užsienio mėsos, gyvulių, vaisių, daržovių, daigų, žemės, — pirmiausia pasitikrinkite pas mus

Agriculture Canada

A+A

ALDONAI MICHELEVICIENEI

mirus,

jis vyrą BRONIŲ, dukrą ASTRĄ, motiną STEFĄ VAITIEKONIENĘ, BERNUTĘ ir JUOŽĄ STALIORAIČIUS, LEONARDĄ ir PETRĄ RADZEVIČIUS bei kitus gimines, skausmo prislėgtus, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu pergyvename —

E. Pr. Ališauskai

G. H. Chvedukai

G. L. Matukai

E. P. Spilčakai

T. A. Sekoniai

A. Pr. Augaičiai

E. A. Lorencai

V. E. Smilgiai

K. E. Šlekiai

M. Vilčiauskaitė

Lietuvos problemos "Tėvynės Sarge"

PRANYS ALSĖNAS

"Tėvynės Sargo" 1979 m. 3 nr. randame daug idomos medžiagos. A. J. Kasulaitis rašo tema "Lietuvos byla Helsinkio ir Belgrado konferencijų šviesoje". Esą galima nesutikti su Helsinkio baigiamuoju aktu bei jo intencijomis, interpretacijomis ar net jo moraliniu pamušalu, tačiau faktas, kad kaip ginklas jis jau yra pasiekęs tam tikrą laimėjimų demokratiniams Vakarams ir pavergtajai Lietuvai bei kitiems pavergtiems kraštams. Kaip laimėjimus autorius pažymi:

— Žmogaus teisių suaktualinimą visame pasaulyje.

— Nobelio premijos paskyrimą Amnesty International bei moralinę pasipirtį tai organizacijai, kuri ypatingai remia kalinius už geležinės uždangos.

— Sustiprinimą prez. Carterio užmojo, paskatinusio žmogaus teisių klausimą integruoti politinės strategijos viršūnėn.

— Helsinkio susitarimų vykdymui remti komitetų atsiradimą, jų veiklą Sov. Sąjungoje ir jos pavergtuose kraštuose.

— Vengrijos ir Lenkijos vyriausybės politikos šioji tokį sušvelnėjimą žmogaus teisių srityje.

— Pasipriešinimo sustiprėjimą pavergtose Lietuvoje, pasireiškiantį savilaidinės spaudos kiekybe.

Antruoju raštu atspausdintas Ign. Urbono nekrologas a. a. vysk. dr. J. Labukui-Matulaičiui prisiminti "Kankiniai nemiršta". Tai buvusios sunkios ir neramios vyskupavimo dienos. Jos, pasak kun. dr. P. Gaidos, pareikalavo iš vyskupo J. Labuko didelio apdairumo ir lankstumo. Iš vienos pusės, jis visą laiką buvęs spaudžiamas sovietinės valdžios varžyti religinį gyvenimą bei vykdyti barbariškas taisykles, iš kitos — skatinamas uoliųjų veikėjų stipriau priešintis persekiojančiai sovietinei valdžiai. Vysk. J. Labukas, de ja, dažnai buvęs net savųjų nesuprastas.

Su filosofiniu įžvalgumu Vytautas Bagdanavičius rašo apie poeto B. Brazdžionio ištikimybę savo, tautos ir Dievo dvasiai. Rašinyje apžvelgiami poeto rinkiniai: "Per pasaulį keliauja žmogus", "Vidudienio sodai", "Iš sudužusio laivo", "Viešpaties žingsniai" ir "Vidury nakties".

J. Varnas aptaria politiko kvalifikaciją, Petras Balčiūnas užbaigia rašinį "Lietuvos švietimas istoriniuose rėmuose". Straipsnis skirtas Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai paminėti. K. Bartkus pateikia rašinį "Partijų klausimu", kuriame pasisako už partijas, nes partijų smerkimas esąs vienas pagrindinių totalistinės sistemos bruožų.

M. G. rašo apie rusinimo suintensyvinimą pavergtų tautų mokyklose, M. Jonynas — apie sovietinės pilietybės grėsmę išeiviams. Užbaigiamas Jono Augustaičio rašinys "1926 m. gruodžio 17 d. perversmas". Pateikiama žinių iš lietuvių krikščioniškosios demokratijos veiklos, rašoma apie Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos tarybos suvažiavimą Klevelande. Povilas Gaučys rašo laišką redakcijai, prisimindamas kun. Bagdanavičiaus rašinį ankstyvesniais "TS" numerioje apie mūsų santykius su gudais, ir siūlo tuo reikalu pastangas suaktyvinti.

"Tėvynės Sargo" redaktorius Petras Maldeikis 1979 m. spalio 19 d. atšventė 75 m. amžiaus sukaktį. Anot anų sveikinantių: Petras Maldeikis — pedagogas, eilės knygų autorius, redaktorius, publicistas, kultūrininkas, visuomenininkas ir politikas. Jis priklausęs prie tų žmonių, kurie nesvyruodami laikosi savo ištikinimų ir respektuoja kitų žmonių pažiūras.

• "TĖVIŠKĖS ZIBURIŲ" metinė prenumerata nuo 1979 m. sausio 1 d. — \$14. Naujiem prenumeratoriam — \$10.

Okulistas

S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

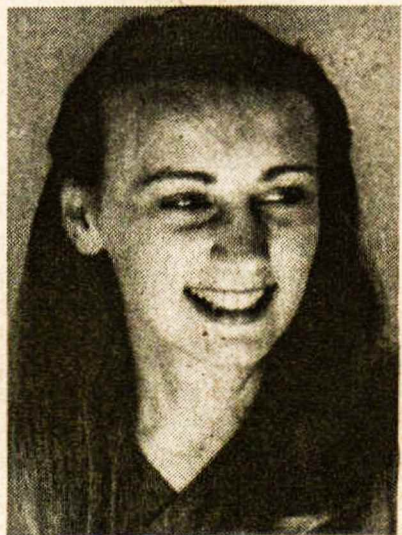
Pacientai priimami
sutarus telefonu

Pietų Amerikos jaunimo koncertai

Vasario 21 d. į Šiaurės Ameriką atskrido du meniniai P. Amerikos lietuviško jaunimo vienetai: tautinių šokių grupė "Ažuolynas", vadovaujama dr. Alfredo Stanevičiaus iš Urugvajaus ir vokalinis vienetas "Žibutės", vadovaujamas dr. Jono Simanauko iš Argentinos. Sis

jungtinis meninis vienetas koncertuos: Čikagoje — vasario 23 d. ir 24 d., Detrote — kovo 2 d., Toronte — kovo 8 d., Hamiltone — kovo 9 d., Klevelande — kovo 15 d., St. Petersburg — kovo 16 d. Svečiai išskrenda atgal į Pietų Ameriką kovo 17 d. iš Miami, Fla.

PLB kultūrinės tautos komisija, vadovaujama dr. Leono Kriaučeliūno, kviečia lietuvišką visuomenę dalyvauti koncertuose ir savo atsilankymu parodyti lietuviškam užsienio jaunimui susidomėjimą jų kultūriniais laimėjimais.

IZOLDA E. SIMANAUSKAITĖ mokyklą, dirbanti atsakingose pareigose vienoje bendrovėje, dėstanti pianino pamokas ir anglų kalbą. Ji yra Argentinos lietuvių veikėjų A. Mičiūdu duktė, įsijungusi nuo mažų dienų į tautinių šokių grupę bei dainininkų eiles.

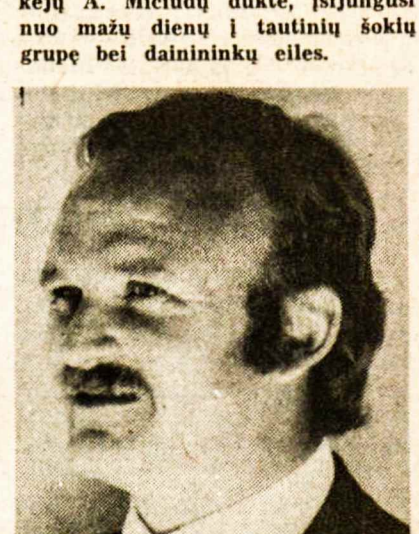
CELJA MICIŪDAITĖ, baigusi augstinąją mokyklą, dirbanti atsakingose pareigose vienoje bendrovėje, dėstanti pianino pamokas ir anglų kalbą. Ji yra Argentinos lietuvių veikėjų A. Mičiūdu duktė, įsijungusi nuo mažų dienų į tautinių šokių grupę bei dainininkų eiles.

SILVIJA STANKEVICIUTE, penktųjų metų Buenos Aires universiteto biochemijos studentė ir anglų kalbos mokytoja; dalyvauja lietuviškoje veikloje, skambina gitara, gerai moka lietuviškai, nors jau yra trečios kartos lietuvaitė.

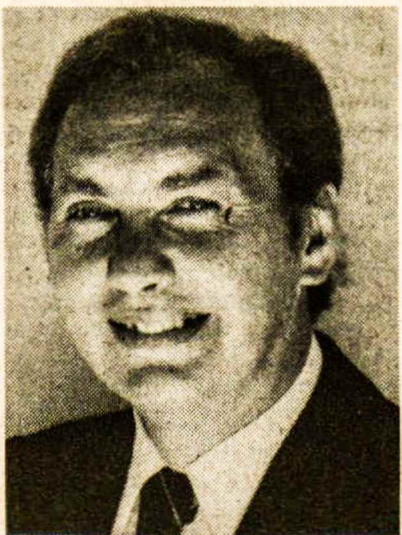
DANA BLAUDZIONAITĖ-DEVEIKIENE, gimusi ir augusi Montrealyje, Kanadoje, baigusi McGill universitetą, sukurusi šeimą, gyvena Argentinoje ir priklauso "Žibutių" vienetai. Ji puikiai kalba lietuviškai, pranciškai ir ispaniškai.

INŽ. VILHELMAS K. KIAUGA, turįs atsakingas pareigas Argentinos "Ford Motor" bendrovėje, akordeonistas, grojęs įvairiems lietuvių ansambliams; dabar nuolatinis muzikinis "Žibutių" grupės palydovas.

ONA M. CALLEGARIS-PASERBSKYTE, veikli skautė, dalyvavusi P. Amerikos lietuvių kongrese Urugvajuje, gabi sportininkė ir gera dainininkė.

DR. JONAS SIMANAUSKAS, Argentinos lietuvių vokalinio vieneto "Žibutės" muzikinis vadovas ir dirigentas. Jis yra chirurgas, bet studijavęs ir muziką, giedojęs choruose, lavinęs balsą konservatorijoje. Pulkus organizatorius, nuo jaunystės reiškiasi lietuviškoje veikloje.

ONA BACANSKYTE, ketvirtųjų metų meno mokyklos studentė, dirbanti kaip sekretorė. Ji yra veikli Argentinos lietuvių, dalyvavusi P. Amerikos lietuvių kongrese, kalba gražiai lietuviškai.

IRENA BACANSKYTE, neseniai baigusi augstinąją mokyklą ir dirbanti kaip sekretorė venoje įstaigoje. Ji yra veikli P. Amerikos lietuvių, jau du kartus dalyvavusi P. Amerikos lietuvių kongresuose.

SKAITYTOJAI PASISAKO

STUDENTAI ŽEMAIČIAI

Kaip esu rašęs "T2" 1979 m. 31-32 nr., žemaičių studentų korporacijos Kaune buvo keturios. Tai pripažįsta ir K. Januta. Jis betgi kažkodėl sako: "Prasilenkia S. Setkus su tikrove, rašydamas, jog S. Kęsgaila, kad ir neoficialiai, stovėjo keturių "Samogitia" korporacijų priekyje". Gale jis priduria, kad kiekviena korporacija turėjo savo atskirą pirmininką ir jokie vadzmo prado jose nebuvo. Tai ir aš pripažįstu. Neoficialus S. Kęsgailos stovėjimas korporacijų priekyje yra mano nuomonė ir štai kodėl.

K. Januta maždaug nuo 1937 m. labai mažai rodėsi korporacijos veikloje ir galėjo nedaug žinoti apie veiklą, būdamas labai užsiėmęs savo gana svarbioje tarnyboje. O maždaug nuo tų metų pasauliniai ir Lietuvos įvykiai pradėjo smarkiai judėti. Visos studentų korporacijos, taip pat ir žemaičių, tuomet labai gyvai veikė. Tai žinau, nes 1939 m. buvau "Samogitia" vicepirmininku, o 1940 m., iki vietų atėjimo, — pirmininku. S. Kęsgailos veikla tais laikais buvo visur jaučiama, ypač žemaičių studentų tarpe.

Taip pvz. 1938 m. du tuometinės "Samogitia" valdybos nariai (S. Vaitakas ir aš) buvo S. Kęsgailos tarpininkavimo dėka priimti valstybės prezidento A. Smetonos pačioje prezidentūroje. Vėliau man teko korporacijai atstovauti labai augšto laipsnio priėmimuose, pvz. paties prezidento suruoštuose užsienio diplomatiniam korpusui. Taip pat S. Kęsgailos dėka.

K. Januta rašo, kad prof. I. Končius su "Samogitia" bendrauti atsi-

sakė. Tai galėjo būti K. Janutos laikais. Mano laikais profesorius bendravo labai artimai. Nieko jis neturėjo nei prieš "špagas". Dauguma korporacijų jomis naudojosi kaip europine studentų tradicija. Netiksliai K. Januta rašo ir apie žemaičių Studentų Simano Daukanto Draugiją, nes ji, kaip ir Mažosios Lietuvos studentų draugija, užsidarė kaip neturinti reikalingo skaičiaus narių. Visi tie studentai-tės įsijungė į samogitų korporacijas.

Kai sovietai užgrobė Lietuvą, tai birželio 15 d. įvyko paskutinis žemaičių studentų susirinkimas jau Vilniuje, kur tariu žodį, kad ateis diena, kai Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Labai gerbiu visus dirbusius gernei tautos ateičiai bei laisvei. Gerbiu visus buvusius kolegas bei koleges žemaičius, o jų tarpe ir šiu diskusijų iškėlėją K. Strikaitį, D. Jurkų, K. Janutą, bet labiausiai a. a. Steponą Kęsgailą, nes jį teko geriau-

esiai pažinti tais kritiškais Lietuvai laikais šį rašinį norėčiau užbaigti žodžiais Jesse L. Lasky, jr.: "Praelitis yra apleista scena. Veikėjai yra mirę. Išliko tik aidai ir vaizdai. Kalburiuos jų verta atsimiti".

S. Setkus

Red. Manydami, kad šiuo klausimu jau pakankamai pasisakytą, pasikeitimą nuomonėmis baigiame.

OLIMPIADĄ BOIKOTUOJANT

Boikotuojant olimpiadą Maskvoje ir kalbant apie jos pakaitą laisvajame pasaulyje, atsiranda gera proga įjungti Baltijos valstybes. Nesvarbu ką ir kiek pasiūsiame sportininkų, bet svarbu įnešti Lietuvos vardą ir vėliavą. O vėliavnešiu tikiuosius sutiktų būti Vitas Gerulaitis. Dėl lėšų, manau, nebūtų vargo, nes tokiame reikalui daug kas nesigalėtų šimtinės. Turime sporto komitetą, kuris surengė išvyką į Pietų Ameriką, Australiją, Europą. Jis pajėgtų sudaryti pajėgią komandą ir šiam reikalui, tik, žinoma, jeigu išvien dirbtų VLIKas ir Bendruomenė, palikę visas ambicijas Maskvai. E.

Mielai sesutei ELENAI

Lietuvoje mirus,

ONĄ DAČKIENĘ ir jos vyrą giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

R. E. Draudvilai
P. B. Dicevičiai
M. L. Malinauskai
J. G. Šulcai

Torontiško "Aitvaro" aktoriai, sėkmingai suvaidinę VYTAUTO ALANTO komediją "Saulėgrąžų sala". Pirmoje eilėje: R. Jonaitienė, S. Ramanauskas, A. Dargytė-Byszkiewicz, autorius V. Alantas, V. Kuprevičiūtė-Joy; antroje eilėje: A. Kalrys, dr. E. Birgiolas, J. Račys, V. Štūkys, M. Rusinas. Nuotr. B. Tarvydo

Liudo Dovydeno "Vasaros vidudienis"

K. BARENAS

Pradėjęs kūrybinį kelių skaitytų ir kritikų dėmesį patraukusiais apsakymais, paskui laimėjęs Lietuvos valstybinę literatūros premiją už romaną "Broliai Domeikos", Liudas Dovydenas po to ir vėl grįžo į tą vadinamąjį mažąjį žanrą, labai retai persimesdamas į šiek tiek didesnės apimties kūrinius, kaip apysakos "Per Klausčių ulytėlę" arba "Naktis Karališkuose".

Turbūt didesniems užsimojimams nėra sąlygų, o pagaliau rašytojas jau gali "įsimylėti" tam tikrą žanrą ir stengtis jį kultivuoti, pasiekti jame tobulumą, nors romanas, kaip dažnai sakoma, labiausiai mėgstamas ir laukiamas skaitytų.

Dabar Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas kaip tik išleido jo knygą "Vasaros vidudienis", kurioje išspausdinta vėl penkiolika įvairaus dydžio apsakymų. Keletas jų didoki, ir dalis jų yra turbūt patys vertingiausi, nes parodo rašytojo sugebėjimą išnaudoti visas to žanro galimybes.

L. Dovydenas nebe nuo šandien pajėgia apsakymuose taip susidoroti su pasakojimu, kad kairiu pasiekia tikrai tobulos išraiškos. Apysakymų ar novelių autoriams dažnai įprasta pasakojime neatitolti nuo pagrindinės idėjos ir apie ją megzti savo nėrinį. O šiame rinkinyje išspausdintame apsakyme "Admiralo gieda" kokia gi iš tikro yra ta idėja? Ar Admiralo pramintas Ašmėgų gaidys, kuriam vagišiaujas kaimynas Scott pagaliau nusuka galvą? Apie tą giedorių jau nemaža pakalbama, jo ir tasai nelaimingas galas sudaro daug rūpesčių ir itempimų. Ar Leonas Pipčius, kuris trylika dienų iš Virdžinijos keliavo, daugiausia basas, kol pasiekė dabar Ašmėgų nu-pirktus kadaise jam priklausiusius namus? Ar pinigai, kuriuos tas Pipčius nešėsi ir dalį paliko Monikai Ašmėgiennei, o likusius pasiėmė plėšikai, jo lavoną įmėtę į upę? Ar įtempti santykiai tarp kaimynų Scott ir Ašmėgų?

Turbūt niekas ir tą klausimą matematiškai tiksliai neatsakytų, ir man rodos, kad pats apsakymas dėlto laimi. Pateiktas gyvenimo skerspjūvis: su nedarbo klabinimusi tam tikruose Amerikos rajonuose, su svetimšalių baimė netekti darbo, su pastangomis net prievaidų nusikaltimus užtuoti, su kaimynų santykiais, kai tie svetimšaliai kuo stipriausiai jaučia, kad jie yra mažesni už tikruosius, jau įsigyvenusius amerikiečius, su plėšikais ir galvažudžiais, su kasdienybe, kaip į darbą įkinkyti vaikai laikosi ir kas valgomai ir geriama.

Žmonių charakteriai ryškūs ir šimtaprocentiškai išlaikyti. Paskaitę galėtume sakyti: puiku! Reta mūsų literatūroje tokių skerspjūvių, mažus romanus primenančių apsakymų. L. Dovydeno indėlis čia ypač reikšmingas.

Sis apsakymas yra pats pirmasis rinkinyje ir turbūt pats tobiliausias. Bet labai išradingas yra ir pats paskutinis — "Kardinolo patį miršta". Anas pirmasis ir šitas giminėgi galbūt tuo, kad viename ir kitame veikia ne tik žmonės, bet ir paukščiai — ten gaidys, o čia toksai, kuris Amerikoje vadinamas kardinolu.

Jeigu anas apsakymas yra margsnis įvykiais, tai šitas, mažesnis, nebėra toks tirštas, tačiau jis ypatingas kuo kitu. Čia puikiai išreikštas Valerijono Trainio sugebėjimas kalbėti apie pašalinis dalykus lyg ir užslėpti didžiausią savo skaudulį. Vietnamo kare sūnus neteko kojų ir grįš paviešėti pas tėvus. Dėlto supranta, kad tie tėvai nešiojasi širdyje. Motina niekaip negali įsisąmoninti, kad sūnus iš tikro jau bekojis. Dvasios jos būseną rodo tai, kad moteris, sužinojusi sūnaus nelaimę, staiga pradėjo megzti žalias ir mėlynas kojines. Vyras su prantą tą visišką žmonos sukiužimą, bet nesijaučia turis pakankamai jėgos pats vienas išgyventi sunkumą net už du, dėlto nori pasikalbėti su kaimynu, kad palengvėtų. Paprasta ir natūralu būtų, jei vaikščiodamas, o paskui sėdėdamas ir kaimyną vašindamas jis imtų ir išdėtų visą savo nelaimę. Tačiau man rodos, kad L. Dovydenas žymiai daugiau pasiekė nuidamas visai kitu keliu. Jo tas nelaimingas Trainys, vis patylėdamas, prasiaria apie sužeistą paukštę, apie kažkokį medžiotoją Fišerį, vėl apie paukštę, truputį apie savo nelaimę, apie paukštę, apie mirusias dukteris, sūnaus vaikystę, taip vis šokinėdamas nuo vienos temos prie kitos, ir baigia autorius apsakymą po kalbui apie sužeistąjį kardinolienę. Jo skausmas taip ir neat-sivėrė, neišsiliejo pro santūrumo kiautą, tartum būtų lygus tik su sužeistosios paukštės ap-lėpusiais sparnais, bet skaitytuo-vas visą laiką jaučia, kad iš to nelaimės prislėgto žmogaus pro šiuo atvejį reikalingus ir nerai-kalingus žodžius prasiunkia ta sunkioji nuotaika ir apgaubia pasakojimą.

L. Dovydenas pastaraisiais metais yra ėmęsiusi uždavinio pavaizduoti senosius Amerikos lietuvių išeivius, kurių gyvenimi-ko keliai ir likimai yra buvę kitokie, negu naujujų. Jų likimai vaizduojami tuose jau minėtuose dviejuose apsakymuose, tam skirti rinkinyje ir dar keli kiti, o tarp jų bene reikšmingiausi yra "Paskutinis mazgas" ir "Telefonas", kuriuose per žmones

Domisi lietuvių kūryba

Dail. Antano ir Anastazijos Tamošaičių knygos "Lithuanian National Costume" sutikėvės Kingstono "Handloom Weavers and Spinners" klube

Jau daugiau kaip 30 metų Kingstone veikia kanadiečių audėjų ir verpėjų klubas, turintis per 60 narių. Audėjos kas mėnesį šaukia susirinkimą aptarti audimo techniką, dailei, klubo veiklai ir audimo bei verpimo kursams. Į metus vieną kartą būna iškilmingas susirinkimas su svečiu kalbėtoju, pasižymėjusiu audinių menininku. Šį kartą buvo pakviesti A. ir A. Tamošaičiai.

Vasario 13 d. iškilmingame susirinkime buvo aptarta Antano ir Anastazijos Tamošaičių knyga "Lithuanian National Costume", surengta senovinių ir naujų lietuvių tautinių drabužių paroda. A. Tamošaitis parodė McDonald-Petrello paruoštą filmą "Spirits of an Amber Past", o A. Tamošaitienė rodė per 100 spalvotų lietuvių tautinių drabužių skaidrių.

Tamošaičių knyga ir jų veikla aptarė klubo narė Jane Stock-

iškykla dvejopa Amerika — geroji, kuriai atstovauja senoji imigrantų karta, ir blogoji, kuri žmoniškų idealus yra iškeitusi į beširdišką dolerį ar slidžius, tiesiog baidius nusikaltimų kelius. Stai "Paskutiniame mazge" į ilgai sirgusios Jadvygos laidotuves sueina duktė Joana, jos buvęs vyras, jų sūnus ir velionės brolis, bet jų visos kalbos ir mintys sukasi vien apie tai, kaip išsisukti, kad nereikėtų mokėti laidotuvių išlaidų. Iš velionės artimųjų tik vienas žmogus dar tebeturi širdį vietoje — duktė Kristina, kuri globojo motiną gyvą bei rūpinosi ja iš pasiklaidusių ir kunigo padedama, palaidoj ją taip, kaip skurdi kišenė leis, visai nieko nereikalaudama iš tų, kuriems labai sunku išsikurti su doleriu.

Senasis žmoniškasis atvejis yra ir "Telefono" pagrindinis veikėjas Povilas Sakalas, kuriam, jau pensininkui, sūnus įtaisė telefoną, kad svarbiu atveju galėtų ką nors prisišaukti. O tas sūnus, pasirodo, išėina į plėšikus, nusikaltėlius, su draugais prievarta paėmė nemažą tėvo sutaupas, praskolina jo namus ir už vagystės patenka į kalėjimą. Suskurdusiam tėvui, kuris vis dar norėtų padėti savo atžalai, pagaliau atsisuka galvoj kažkurie straigteliai, ir jis vaikščioja sau, tokia patetiška figūra, pasikalbėdamas jau žaisliniu telefonu net su mirusiais ir padėdruoja parke su senatvės suniokotais kitais seniais.

Dalies apsakymų veiksmas vyksta Lietuvoje (vieno net Rusijoje), bet juose nebejuosiaime tokios stiprybės. Apsakyme "Zalmargė grįžta" vaizduojamas poniškos kilmės girtuoklis Butvilų žentas Zelnys, nusigyvenęs, net samagoną varęs, kad prasi-manytų šiek tiek pajamų. "Mano velnias" — anekdotiški ber-no nuotykių kaimė. Daugiausia išsiskiria trijų nedidelių vaizdelių ciklas "Vasaros vidudienis" apie vaiką ir trumpi apsakymėliai "Susitikimas prie upės", "Karalius ir vieversys" (apie elgetą senį Karalių). Juose lyg ir atgyja ankstyvesnysis Liudas Dovydenas, mėgęs savo raštuose pasigėrėti senų žmonių pasakojimais.

Meno pajėgų agentūra

AURELIJA BALASAITIENĖ

Aktyviai dalyvaujant visuomeniniame gyvenime ir žurnalistikoje, teko pastebėti vis giliau ryškėjantį mūsų meninių pajėgų centrines informacines įstaigas reikalingumą. Nektarą, rengiantis koncertui, kultūrinei programai, įieškant paskaitininkų, kurie ne vien pasižymi savo srities žinojimu, bet ir pakenčiamu iškabingumu, tenka vadovautis buvusių renginių aprašymais, dažnokai subjektyviais kritikos straipsniais arba per pažįstamus ir draugus klausinėti apie kurį nors kalbėtoją, dainininką, teatro ar kitokio žanro menininką, turį plačias pažintis, yra net pakartotinai kviečiami į tas pačias vietas gastrolėms. Tačiau yra ir tokių, kurie gal dėl vietinių korespondentų neapsižiūrėjimo ar stokos sugebėjimo sudominti kurią nors organizaciją, neranda progos parodyti savo talentų ir pajėvinti mūsų gerokai nusistovėjusių koncertų, balių ir minėjimų programų.

Vengdama nereikalingų ginčų, norėčiau konkrečiai siūlyti kuriai vienai mūsų didesnių visuomeninių organizacijų įsteigti centrinę mūsų meninių pajėgų agentūrą. Joje užsiregistruotų mūsų dainininkai, muzikai, šokio ir dainų grupės, oktetai, aktoriai ir t. t. Tokia agentūra turėtų surinkti objektyvius ir konkretius duomenis apie vieneto sudėtį, honorarą, kelionės išlaidas, repertuarą ir t. t.

Esu stebėjusi vargingas mūsų organizacijų pirmininkų keliones į tolimus miestus tartis dėl įvairių smulkmenų, posėdžiuose diskutuoti vieno ar kito vieneto meninį lygį. Tenka dažnokai pasikliauti agresyvesnio asmens skoniui, nes neįmanoma vadovautis patikrinta ir objektyvia informacija. Tai gi, kartais kviečiama dainininkė, kokio nors valdybos nario pažįstama, pasirodo dar tokio masto pasirodymui nepriaugusi. O augsto lygio menininkams kartais netenka pasirodyti vien todėl, kad jie nėra vienoje ar kitoje vietovėje išreklamuoti. O ir adresu netu-

rėjimas sudaro keblumą bei gaisina laiką.

Tokio pobūdžio agentūrą galėtų sudaryti įvairių organizacijų atstovai. Lietuvių Fondas galėtų kuklia suma tokią agentūrą finansuoti. Ji už minimalų atlyginimą kalbėtojo, dainininko ar oktetą įieškanti organizacijai suteiktų visas reikalingas detales. Tuo būdu susitaupyti laikas, kelioninės išlaidos, dažnokai padengiamos iš mūsų visuomenininkų kuklių kišenių, o naujoms pajėgoms būtų sudaryta proga pasirodyti.

Siaurinėje Amerikoje yra populiarius kalbėtojų biurais, kurie turi pasirinkimą paskaitininkų pateidaujamomis temomis ir įvairuojančiais honorarais. Aktoriai, teatrai naudojami agentūratarnavimais, kurie tarpininkauja tarp kvietėjų ir menininkų. Savaimieji suprantama, mūsų sąlygose tai neturėtų būti daroma komerciniais pagrindais. Tai turėtų būti kultūrinio pobūdžio paslauga, palengvinanti organizatorių darbus ir populiarinanti užmirštus ar dar neturėjusius progos pasirodyti naujus talentus.

D. MITKIENĖ

Kazimierinis regėjimas

Tilo paukščiai ir vandenys upės,
Tik budėjo žvaigždė,
Kai prie Katedros durų suskylęs
Už Tėvynę melis.

Kai ant žirgo anuomet sušvitus
Kovą nulėmė Tu —
O, padėk ir nūn priešą nuvyti
Nuo Vilnelės krantų!

Mūsų gražios šventovės ir šeimos
Puosės Tavo vardu,
Bet šiandien ir mūs buvusių kaimais
Ir pažvelgti graudu...

Jei kalčių, kuo tėvai nusidėjom,
Nenuoplovė krauju —
Dangus kūdikį verkams girdėjo —
Tepagalii dėl jų.

Su Tavim praeities mūsų gijos
Riša meilės ryšiais,
Nes ne karda, o baltą lėliją
Tu iškėlęs nešei.

O Kazimierai, mūs Karaliai,
Tavęs meldžiame mes:
Mūs tautos kančių dišį kraiti
Pas Augščiaušią nunešk!

Atsiūsta paminėti

SIETYNAS 1979 m. 2 nr. Tai du-plikatoriumi spausdintas pensininkų leidinys, pasirodantis kas trys mėnesiai. Redaktorius — P. Enskaitis, administratorius — A. Mingėla. Sasiuvinio kaina — \$1.00, metams — \$4.00. Adresas: "Sietynas", P. O. Box 1046, Hamilton, Ont. L8N 3R4.

SVIETIMO GAIRĖS. Lietuviškojo ugdymo leidinys. Leidėjas — JAV Lietuvių Bendruomenės švietimo taryba, redaktorius — Jonas Jasaitis. Metinė prenumerata — \$3.00. Adresas: Jonas Kavaliūnas, P. O. Box 438, Beverly Shores, Ind. 46301, USA.

LITUANUS. Lithuanian Quarterly Journal of Arts and Sciences, 1979, Volume 25, No. 4. The Editorial and business address: Lituanus, 6621 S. Troy, Chicago, Ill. 60629, USA. Subscription — \$10 per year.

CHRONICA DA IGREJA CATOLICA NA LITUANIA, 3. "LKB Kronikos" 36 nr. vertimas į portugalų kalbą. "Mūsų Lietuvos" leidinys. Ant viršelio — a.a. arkiv. Teofilus Matulionis, antrame puslapyje — trumpa jo biografija. Pratarė — kun. Pr. Gavėno, SDB.

"Merkelis Giedraitis"

nauja knyga apie šį didvyrį ir jo nuostabius laikus; gaunama pas platintojus ir tiesiai iš leidyklos:

Amberland Publishing Co.,
1813 Larchwood Ave.,
Troy, Mi. 48064.
Kaina: \$7.00 minkštasis viršelias, \$11.00 — kietasis.

Dail. JURGIO JUODŽIO allejinis paveikslas "Partizanas". Šio dailininko paroda rengiama balandžio 12-13 Toronto L. Namuose. Nuotr. L. Tamošaitis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

A. a. JUOZAS PETRENAS-TARULIS, rašytojas ir žurnalistas, mirė vasario 5 d. Niujorke, sulaukęs 80 metų amžiaus. Nepriklausomoje Lietuvoje redagavo keletą laikraščių, bet labiausiai išgarsėjo literatūrinio "Keturių Vėjų" žurnalu bei šios grupės rašytojų sąjūdžiu, kuriam jis vadovavo su Kaziu Binkiu. Atvykęs į JAV, daugiausia dirbo žurnalistinį darbą. Literatūrinius savo kūrinius pasirašinėdavo Petro Tarulio slapyvardžiu. Jo kūrybinį palikimą sudaro: "Mėlynos kelnės" — 1927 m., "Žirgeliai padebesais" — 1949, romanas "Vilniaus rūbas" — 1966. Pagal velionės pageidavimą jo palikai buvo sudeginti ir pelenai bus nuvežti Lietuvon.

SOVIETŲ DRAMATURGO N. ERDMANO PJESĖ "Savižudys", pastatyta Providence, R. I., "Trinity Square" teatre rež. J. Jurašo, buvo dukart paminėta "Boston Globe" dienraštyje. Jo atstovas Kevin Kelly sausio 20 d. laidoje skaitytuos supažindino su pačiu rež. J. Jurašu, priverstu pasitraukti į Vakarų pasaulį dėl susikirtimo su sovietiniais cenzoriais. Ypač pabrėžiamas jo režisuotas V. Sekspyro veikalas "Makbetas" garsiajame Maskvos Sovremenniko teatre, kurio numatytus spektaklius cenzoriai sustabdė generalinės repetitijos metu, Makbeto vaidmenyje įžūrėdami pavojingą paralelę Sovietų Sąjungai. Minimos ir kitos rež. J. Jurašo problemos Kauno dramos teatre, kur iš repertuaro po 80 spektaklių buvo išimta Kazio Sajos "Mamutu medžioklė". N. Erdmano "Savižudžio" įvertinimą to paties dienraščio sausio 23 d. laidoje paskelbė William K. Gale, nepagalbėjęs šiltų žodžių rež. J. Jurašo atliktam darbiui, režiširui ir jo išradimui. "Savižudžio" pastatymą buvo uždraudęs Stalinas. Po šios pjesės N. Erdmanas nieko nesukūrė iki savo mirties. Dabar ją, kaip sovietinio gyvenimo iškarpa, amerikiečiams žiūrovams atskleidė rež. J. Jurašas.

SOL. ONOS PLIUSKONIENĖS, mezo-soprano, koncertą sausio 16 d. Floridoje, St. Petersburgo Lietuvių Klube, surengė šios apylinkės LB valdyba. Pirmoji dalis buvo skirta lietuviams kompozitoriams — A. Kacanauskui, J. Tallat-Kelpšai, J. Dambrauskui, K. V. Banaičiui, S. Šimkui, V. Klovai ir V. Marijošui. Antroji dalis buvo pradėta klasišinėmis F. Schuberto ir H. Wolfo dainomis vokiečių kalba, užbaigta operų arijomis: Mignon — iš to paties pavadinimo A. Thomas operos, Siebelio — iš Ch. Gounod "Fausto", Dalilos — iš C. Saint-Saens "Samsonas ir Dalila". Koncerto užsklandė sol. O. Pliuskonienė pasirinko V. Kairiūkščio dainą "Pūtė vėjas". Jai akompanavo amerikietis pianistas M. Douglas.

PIANISTE VIRGINIJA INKRATAITE, Australijos lietuvaite, sausio 26 d. su simfoniniu Sydnėjaus orkestru dalyvavo šio miesto salėje surengtame koncerte, kuris buvo įtrauktas į L. Beethoveno festivalį. Koncerto dirigentu buvo G. Timneris. Antroje dalyje V. Inkrataitė atliko "Pentkajį L. Beethoveno koncertą" simfoniniam orkestrui ir fortepijonui, pademonstruodama gražią savo techniką. Ji yra baigusi Sydnėjaus konservatoriją 1973 m. kaip geriausia tos laidos pianistė, po dvejų metų debiutavusi Sydnėjaus operos rūmuose. Gavusi stipendiją, studijas gilino užsienyje pas geriausius mokytojus. Australijoje koncertuodavo ABC radio programuose, 1978 m. Australijos Lietuvių Dienose atliko fortepijonines A. Račiūno pjeses.

DAIL. PRANO LAPES PARODA gegužės 3-4 d.d. Brooklyno Kultūros Židinio salėje surengs ir globos Lietuvių Moterų Federacijos Niujorko klubas.

I AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJOS suvažiavimo Sydnėje rugsėjo 1979 m. gruodžio 29 d. buvo įjungtas literatūros vakaras, kurį suorganizavo kun. P. Butkus, programą pradėjęs įvadiniu žodžiu. Savo eilėraščius skaitė poetai — J. Mikštas, P. Pusdešris, B. Zalsys, A. Veščionaitė ir A. J. Jurašas. Negalėjusios atvykti poetės M. Mykolaitytės-Slavenienės kūrinių "Paritys prie mano lango" perskaitė D. Ankenė. A. Lukšytė įsijungė ištraukė iš savo novelės "Balandžių agonija". J. Rūtenio trijų giesmių poemą "Sventieji dūmai" inscenizavo aktorius Paulius Rūtenis, talkinamas A. Dudačio dekoracijų ir šviesų. Šis kūrinys yra skirtas Romo Kalantos susidėginimui už Lietuvos laisvę. Jo portretą buvo sukūręs dail. V. Meškėnas. Dainomis literatūros vakarą papildė moterų trijulė iš Newcastle — vadovė Zina Zakarauskienė, Marta Zakarauskienė, Benigna Zakarauskaitė su akordeoniste Vale Zakarauskaitė. Federacijos suvažiavimo proga lietuvių tautodailės parodą Sydnėjaus Lietuvių Klube suorganizavo E. Lašaitis. Parodoje dalyvavo: su medžio drožiniais — E. Lašaitis, J. Gudaitis, V. Jeršovas ir V. Miliuskas, su Lietuvos vaizdais, sukurtais inkrustacijos technika — A. ir F. Ročiai, su tapybos darbais — dail. Nijolė Bižytė, dirbanti mokytoja vienoje Sydnėjaus gimnazijoje. Parodai ji buvo pateikusi 15 paveikslių, kurių didesnę pusę vaizduoja Kristų su angelais ir vaikais.

LIETUVOS ISTORIJS IR ETNOGRAFIJOS MUZEJŲ Vilnių buvo surengta įdomi praėjusio šimtmečio nuotraukų paroda, atskleidusi šio miesto praeitį. Tarp išstatytų portretų buvo vyskupų A. Baranauko ir M. Valančiaus. Pirmasis Vilniaus vaizdu seriją nufotografavo A. Svelkovskis, gavęs generalgubernatoriaus leidimą. Pirmasisis reportažinės lietuvių fotografijos pavyzdžiais laikytinas S. Flerio ir J. Cechavičiaus nuotraukos. Jiedu metraštininko akimis žvelgė į Vilnių ir nuotraukon bandė perkelti laikotarpio pulsą. A. Korzunas buvo sukūręs sukilimo prieš Rusiją vadų portretus ir juos platino tarp eilinių suklėlių. Parodoje atskleidžiama XIX š. Lietuvos fotografijos raida, remiantis Vilniaus universiteto vyr. dėstytojo Virgilijaus Juodakio studijomis.

MENO DARBUOTOJŲ RŪMUOSE vasario 6 d. paminėta deimantinė poeto Antano Miškinio amžiaus sukaktis. Apie jo kūrybos poveikį lietuvių poezijai kalbėjo poetas A. Baltakis ir filologijos dr. V. Galinis. Pastarasis pabrėžė, jog A. Miškinis yra sukuręs lyrinio eilėraščių modelį. Sukaktuvininko eilėraščius skaitė aktorius R. Paliukaitis ir F. Jakštys, ištraukė iš "Žaliaduonių gegužės" gimtąja poeto augščiaučių tarme — aktorius A. Grašys. Pats A. Miškinis papasakojo atsiminimų, paskaitė kelis savo eilėraščius.

KLAIPĖDOS STUDENTŲ KAVI-NEJE "Laumė" dalnuojamosios poezijos vakarą turėjo Vilniaus konservatorijos Klaipėdos fakultetų studentų klubas, vadovaujamas dėstytojo A. Jankanto. Pirmą kartą savo kūrybos dalnas, pritardami gitarą, dainavo studentai R. Vaičiulis, V. Zigmantas, J. Stasiulevičius ir kiti. Tokie studentų vakarai rengiami andradieniais. Pirmadieniais "Laumėje" vyksta susitikimai su įdomiais žmonėmis, trečiadieniais — susipažinimas su naujais muzikiniiais įrašais, ketvirtadieniais — studentų diskusijos.

IV-SIS RESPUBLIKINIS KINO SAVIVEIKLOS KONKURSA "Gimtoji žemė" buvo surengtas Vėžaičiuose, Klaipėdos rajone. Pirmą premiją laimėjo Lietuvos žemdirbišties instituto Vėžaičių skyriaus direktoriaus V. Knašio ir vyr. mokslinio bendradarbio V. Ežerinsko spalvotas dokumentinis filmas "Vanduo — tai gyvenimas", kuriame užfiksuoti Uzbekijs žemdirbių laimėjimai. Antroji premija įteikta "Vaivorykštės" liaudies kino studijos Kauno skyriaus darbuotojų V. Freimanui už "Laiko ritmą", trečioji — Panevėžio rajono Eriškių kolchozo atstovui R. Zacharevičiui už "Vasaros atostogas". Specialią prizą gavo gargždietis A. Leita už filmą "Zuvėdros virš Drevernos".

VILNIAUS OPEROS IR BALETO TEATRE gastrolavo du Sveicarijos baleto šokėjai — Manola Asensio ir Hansas Meisteris. Jiedu atliko pagrindinius vaidmenis P. Caikovskio "Gulbių ežerė" ir A. Adano baleto "Zizel". M. Asensio baleto studijas yra gilinusi "La Scalos" teatre Milane, šokusi Ženevos, Niujorko, Olandijos teatruose. Šiuo metu yra Londono "Baleto festivalio" grupės solistė. H. Meisteris stažavosi Leningrado S. Kirovo operos ir baleto teatre, dirbo Helsinkio teatre, o dabar yra balemeisteris. Gastrolų Vilniui jis buvo atvykęs jau trečią kartą. M. Asensio, Vilniuje viešėjusi pirmą kartą, susižavėjo naujuoju operos ir baleto teatru. Esą tokį teatrą retai kur gali surasti.

PROJEKTĄ KLAIPĖDOS SENAMIESČIUI atnaujinti paruošė architektai — Z. Mačionienė, N. Zubovienė ir V. Zubovas. Jį buvo užsakiusi šio miesto vykdomojo komiteto statybos ir architektūros valdyba. Projekte numatytos gairės Klaipėdos senamiesčiui tvarkyti iki 2000 metų.

JONO AVYZIAUS ROMANĄ "Sodybų tustėjimo metas" 30.320 egz. tiražu išleido Lenkijos leidykla "Cyteknik". Knyga lenkų kalbon išvertė Anastazija Stoberska, eiluiuos jos tekstus — Zygmuntas Stoberskis. Šis romanas jau yra išverstas į beveik 20 kalbų.

SOL. VACYS DAUNORAS, grįžęs iš gastrolų JAV, savo koncertą surengė Vilniaus filharmonijos salėje. Atrodo, jame buvo pakartota an išvykai paruošta programa. Koncertą jis pradėjo A. Caldaro kūriniu, Kserkos arija iš to paties pavadinimo G. F. Haendelio operos, arija iš G. Verdi "Nabucco" operos, L. Lucio "Ave Maria". Antrą koncertą dalin buvo įtrauktos F. Schuberto dainos, arija iš J. S. Bacho kantatos "Magnificat", keturios V. Klovos harmonizuotos lietuvių liaudies dainos. Akompanavo pianistas R. Bekionis, M. K. Ciurlionio konkurso laureatas, koncertą papildęs F. Schuberto ir S. Prokofjevo valšų siuita. Vasario 23 d. sol. A. Daunoras po ilgokos pertraukos vėl dainavo Vilniaus operos teatre, atlikdamas Mefisto vaidmenį G. Gounod "Fauste". Spauldoje primename, kad sol. V. Daunoras yra Vilniaus konservatorijos docentas, savo dainavimo klasėje turintis aštuonis studentus. Jo auklėtiniai J. Ciurlaitis, S. Jonaitytė, ir R. Vešiotas yra Vilniaus operos solistai.

V. Kst.

R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

ISLINGTON - EGLINTON rajone puikus 6 kambarių vienaaukštis; visai nauji kilmiai, užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu; tuojau galima užimti. Turim dar keliolika namų tame pačiame rajone.

PRINCE EDWARD DR. - BLOOR, dviejų aukštų 6 kambarių atskiras namas, kvadratinio plano, užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu.

BABY POINT rajone, 6 kambarių atviras namas, moderni virtuvė, užbaigtas rūšys, kvadratinis planas, 2 prausyklos, dvigubas garažas, prašoma kaina \$89,900.

JANE - ANNETTE, 6 kambarių mūrinis namas; alyva šildomas; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina tik \$59,900; skubus pardavimas.

INDIAN ROAD - HIGH PARK, palikimas, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, 2 prausyklos, vandeniu-alyva šildomas; dvigubas garažas.

SCARLETT ROAD - LAMBTON SQUARE, 6 kambarių bendrnamis (condominium) — "penthouse"; 2 prausyklos, centrinis vėsinimas-šildymas; didžiulis balkonai; vaizdas į golfo aikštinę pusę, puikus vaizdas.

SOUTH KINGSWAY, 6 kambarių bendrnamis (condominium), 2 prausyklos, plaukiojimo baseinas, pirtis ir t.t.; arti susisiekimo bei krautvių.

NEMOKAMAS ĮKAINOJIMAS.

2336 Bloor Street West — Tel. 763-5555

PRANAS KERBERIS
namų 239-5923

ANTANAS GINIOTIS
namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 17 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn.	12 %
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų	11½ %
Trečiadieniais 10-3	term. indėlius 2-3 metų	10 %
Trečiadieniais uždyta	pensijų	12 %
Ketvirtadieniais 10-8	taupomąją s-tą	10 %
Penktadieniais 10-8	spec. taup. s-tą	11½ %
Šeštadieniais 9-1	depozitų-čekių s-tą	6 %
Sekmadieniais 9.30-1	DUODA PASKOLAS IS:	
	asmenines	13½ %
	mortgicijus	13 %

ANAPILYJE skyrus veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sutaupytą dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)

* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechanikai

* taisyklės. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.

* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, talsom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas

bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn

prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen

gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus patarnavimus. •

Savininkai: A. Poškevičius ir J. Tamošiūnas

THE PORTRAIT GALLERY

Lietuvis fotografas

Petras Žemaitis, Specialistas portretų,

vestuvinių ir vaikų, nuotraukų. Įreminimai

ADRESAS: 31 King Street, Weston, Ontario (Market Place)

Tel. 249-3177, po 6 valandos vakaro. 248-9564

Toronto savivaldybės rūmuose — rotušėje po Lietuvos vėliavos pakėlimo vasario 16 dieną. Iš kairės: KLB pirm. J. R. Simanavičius, KLB Toronto apylinkės pirm. Ramūnė Jonaitienė, PLB pirm. inž. V. Kamantas, miesto valdybos narys T. Ruprechtas

Nuotr. St. Dabkusa

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

dar prieš jo vyriausybės nuvertimą pasireiškio kanadiečių proveržio liberalų kryptimi. Atrodo, konservatoriams labiausiai pakenkė jų pasiūlytam biudžete numatomas įvesti papildomas 18 centų mokesčius už galoną benzino, prieš juos nustatęs visus automobilių vairuotojus. Į liberalų vadus vėl grįžęs P. E. Trudeau šį kartą vengė viešų trijų vadų diskusijų televizijoje, ribojosi iš anksto pasirašytų trumpų kalbų perskaitymu. Dėlto valdžion jis dabar grįžo beveik be jokių išpareigojimų, išskyrus pažadą neįvesti to 18 centų mokesčio galonui benzino ir padidinti mėnesines pensininkų pajamas \$35. Čia prisiminimas taiklus vieno televizijos žurnalisto pareiškimas, kai jau buvo paaikšję rinkimų rezultatai: "Žinom kas laimėjo rinkimus, bet nežinom kas bus rytoj."

Albertos naftos pabranginimas Kanados rinkoje yra neišvengiamas. P. E. Trudeau teisinosi, kad savo planų negali atskleisti, kol nėra pasiektas susitarimas su Albertos konservatorių premjeru P. Lougheedu. Pastarasis tuoj pat po rinkimų pareiškė, kad jis nesutiks su mažesniu naftos kainų padidiniu nei tas, kurį buvo pasiūlęs min. pirm. J. Clarkas. Šiuo klausimu nedaug tegalės padaryti min. pirmininko P. E. Trudeau vyriausybės, nes visi žemės turtai priklauso provincinių vyriausybių jurisdikcijai. Premjeras P. Lougheedas netgi turi teisę sustabdyti naftos tiekimą kitoms Kanados provincijoms arba jį sumažinti. Tokį žingsnį gali sulaukyti federacinis parlamentas, bet tada kiltų įtampa tarp Albertos premjero P. Lougheedo ir federacinės min. pirmininko P. E. Trudeau vyriausybės, kuri iš Albertos neturi nė vieno savo atstovo. Politiniu požiūriu šis susikirtimas su Alberta būtų žalingas liberalų ateičiai, siekiančiai sustiprinti savo pozicijas minėtoje provincijoje. Dėlto spėjama, kad P. Lougheedas išsikovsky panašų naftos pabranginimą, koks buvo jau beveik sutartas su J. Clarku.

Parlamento rinkimuose išryškėjo apgailėtinas Kanados susiskaldymas: liberalai juos laimi jau kelintą kartą dėl nuolatinės visiškos Kvebeko paramos, o B. Kolumbijoje, Albertoje ir Saskatchewanėje jie negauna nė vieno atstovo. Nežymė kova vyksta Atlanto provincijoje, didžiausi balsų pasikeitimai — Ontario provincijoje. Liberalai susilaukia priekaištų, kad jų neremia visa Kanada. Vakarinės provincijos šiauriniai prie liberalus, juos vadindamos rytinės Kanados vyriausybę, nepaisančia vakarinės Kanados reikalų. Su konservatoriais yra panaši istorija, nes juos visiškai ignoruoja 75 atstovus parlamente turintis Kvebekas. Vienintelė išimtis kartą buvo padaryta konservatorių vadui J. Diefenbakeriui. Kvebekiečių akimis žiūrint, konservatorių vyriausybė yra vakarinės Kanados vyriausybė. Šios įsisebėjusios tradicijos Kanadą skaldė į dvi dalis. Dėlto galvojama keisti rinkimų sistemą, kad visos provincijos turėtų savo atstovus bet kurios partijos laimėjimo atveju.

Rinkimo vajuas metu min. pirm. J. Clarkas ir ypač jo užsienio reikalų ministrė F. MacDonald užėmė griežtą liniją prieš Sovietų Sąjungą dėl invazijos į Afganistaną. Buvo pilnai pritarę JAV prez. J. Carterio skelbiamam Maskvos olimpiados boikotui, jeigu sovietai neatitrauks savo kariuomenės iki vasario 20 d. Ši Kanados pozicija, matyt, neliko nepastebėta Sovietų Sąjungoje bei jos satelitiniuose kraštuose. Sovietinė "Pravda" daro išvadą, kad J. Clarkas rinkimus pralaimėjo dėl antisovietinės savo politikos, o "Pravda" pritaria ir Kubos komunistų dienraštis "Granma". Olimpiados boikoto klausimą dabar teks spręsti naujamajam min. pirmininkui P. E. Trudeau, kuris šiam žingsniui pritarė tik tada, jeigu susidarytų didesnis olimpiadą boikotuojančių šalių skaičius.

Min. pirmininko P. E. Trudeau pirmiausia laukia labai neįdomią paskolų pabranginimo problema. Rinkiminiaiame vajuje jis atakavo min. pirm. J. Clarko vyriausybę, kad jie leido rekordinį paskolų pabranginimą iki 15%, prisitaikydama prie ekonominės JAV politikos. Praėjusią savaitę JAV bankų palūkanos už paskolas buvo padidintos iki 15,75%. Atrodo, jas teks vėl didinti ir Kanados bankams, nes priešingu atveju kapitalas iš Kanados pradės plaukti į JAV, o mums jis yra būtinas deficitams padengti ir dolerio vertei sustiprinti. Min. pirmininko P. E. Trudeau ir jo vyriausybės sprendimų laukia ir visa eilė kitų sunkių problemų. Prieš grįždamas į valdžią P. E. Trudeau pareiškė, cituodamas amerikiečių poeto B. Frosto žodžius: "But I have promises to keep and miles to go before I sleep" (Bet aš turiu pažadus tęsėti ir daug mylių paeiti prieš eidamas gulėti).

Skautų veikla

• Lietuvių Skautų Sąjungos Gintaro ir Ažuolo vadovų lygi stovyklos šiais metais įvyks Kanadoje, Romuvoje.

• Dalyvausime Pietų Amerikos lietuvių jaunimo koncerte, kuris įvyks kovo 8 d. Toronte.

• Nuširdi padėka nuolatiniams skautų rėmėjui Petruil Gulbinskui už \$25 auką "Skautų Aidui".

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Tarptautinėse plaukimo varžybose Paryžiuje, 25 metrų ilgio baseine, 100 metrų plaukima krūtine laimėjo vilnietė Lina Kačiūšytė per 1 min. 10,48 sek., pasiekdama naują Lietuvos rekordą. Antroji vieta teko šio nuotolio pasaulio rekordininkei J. Bogdanovai, trečioji — S. Varganovai. L. Kačiūšytėi priklausė pasaulinis rekordas 200 metrų plaukime krūtine. Pergalė prieš 100 metrų rekordininkę J. Bogdanovą Lina teikia vilčių laimėti medalį ir šioje rungtyje Maskvos olimpiadoje, jeigu neatsiras pagėsesnių varžovių iš kitų šalių.

Sovietų Sąjungoje viešojo 15 amerikiečių boksininkų, 18-20 metų amžiaus, besiruošiančių olimpiadai. Susitikimus su sovietų boksininkais jie pralaimėjo: Maskvoje — 3:8, Tbilisyje — 5:4. Trečiasis jų išbandymas įvyko Vilniaus sporto rūmuose. Jame turėjo dalyvauti ir trys Lietuvos boksininkai — VII-sios spartakiados ir Sovietų Sąjungos pirmenybių čempionas vilnietis A. Jančiauskas (81 kg), spartakiados bei pirmenybių prizininkas panevėžietis R. Salavėjus (63,5 kg) ir Pabaltijo čempionas kaunietis J. Silevičius (daugiau kaip 81 kg). Deja į Vilnių atvyko tik septyni amerikiečiai boksininkai. Į ringą neturėjo progos išeiti R. Salavėjus ir J. Silevičius, kuriems trūko varžovų jų svorio kategorijose. Pussunkiam svorėje Algirdas Jančiauskas susitiko su prityrusiu boksininku L. Murphy, kūno kultūros mokytoju iš Čikagos. Pirmoje rungtyje amerikietis daugiausia gynėsi nuo stiprių A. Jančiausko puolimų, o antroje susižeidė, ir gydytojai neleido jam toliau boksotis. Pergalę užskaitė A. Jančiauskui. Jėgų išbandymas Vilniuje baigėsi 6:1 sovietų naudai.

Vilnietė Lina Kačiūšytė, pasaulio čempionė 200 m plaukime krūtine (2 min. 28,36 sek.), sausio 1 d. atšventė septynioliktąjį gimtadienį. Ji svajoja apie olimpiados aukso medalį, bet neužmiršta ir stiprių savo varžovių. L. Kačiūšytė dabar yra X klasės mokyklės vidurinėje mokyk-

loje. Nusiskundžia; kad mokslą nėra lengva derinti su treniruotėmis, kurių kasdien būna po dvi, o kartais net ir tris. Laisvalaikio jai beveik nebūna. Sakosi mėgstanti estradinę muziką, poeziją ir nuotykių knygas. Olimpiadoje L. Kačiūšytė 200 m plaukime norėtų pasiekti naują pasaulio rekordą — 2 min. 25 sek., kuris jai greičiausiai užtikrintų aukso medalį. Ji taipgi norėtų išbandyti jėgas ir 100 m plaukime krūtine, kur pasaulio rekordas priklauso jos nuolatinei varžovei J. Bogdanovai iš Leningrado. L. Kačiūšytė yra rimta pretendente į olimpinį aukso medalį, bet ji gali sumenkinti vakariečių skelbiamas Maskvos olimpiados boikotas dėl Sovietų Sąjungos invazijos į Afganistaną.

BALTIEČIŲ SLIDINĖJIMO REZULTATAI

Vasario 9 d. estų sporto klubas Kalev surengė alpinistines baltiečių slidinėjimo varžybas Moonstone Ski Resort, Ont. Dalyvavo 26 baltiečių slidininkai. Lietuviams atstovavo 15 slidininkų iš Klevelando, Bostono ir Toronto.

Slalomas. VYRAI: 1. Rutnik E., Est., 2. Valickis T., Aušra, 3. Skrebūnas V., Vytytis; VETERANAI: 1. Čiurlionis V., Žaibas, 2. Mandere M., Est., 3. Empakeris M., Vytytis; MOTERYS: 1. Kijauskaitė V., Žaibas, 2. Vitols A., Lat., 3. Morkūnaitė L., Žaibas; JAUNIAI: 1. Kijauskas P., Žaibas, 2. Lainevol R., Est., 3. Tannis E., Est.

Didysis slalomas. VYRAI: 1. Rutnik E., Est., 2. Valickis T., A., 3. Tarvydas M., V.; VETERANAI: 1. Čiurlionis V., Ž., 2. Lainevol, Est., 3. Empakeris M., V.; MOTERYS: 1. Kijauskaitė V., Ž., 2. Vitols A., Lat., 3. Vaitaitė R., Gr.; JAUNIAI: 1. Kijauskas P., Ž., 2. Lainevol R., Est., 3. Grasmanis P., Lat.

Iškiliausios baltiečių slidininkės taurę laimėjo V. Kijauskaitė, Žaibas, iškiliausio slidininko — E. Rutnik, Est.

Vasario 10 d. estai surengė lygumos slidinėjimo varžybas Moonstone, Ont. Dalyvavo 28 estai ir 9 lietuviai. Pastarieji, laimėję baltiečių slidinėjimo medalius: MERGAITĖS 5 km.: 1. Kijauskaitė V., Ž., 2. Žieduonytė L., Ž., 3. Morkūnaitė L., Ž.; VETERANAI 10 km.: 1. Čiurlionis V., Ž.

LIETUVIŲ SLIDINĖJIMO VARŽYBOS

Lietuvių pasekmės išvestos iš bendrų baltiečių varžybų, įvykusių vasario 9-10 d. Moonstone, Ont.

Slalomas. VYRAI: 1. Valickis T., A., 2. Skrebūnas V., V., 3. Kizys R., Ž.; VETERANAI: 1. Čiurlionis V., Ž., 2. Empakeris M., V.; MOTERYS: 1. Kijauskaitė V., Ž., 2. Morkūnaitė L., Ž., 3. Veitaitė R., Gr.; JAUNIAI: 1. Kijauskas P., Ž., 2. Morkūnas A., Ž.

Didysis slalomas. VYRAI: 1. Valickis T., A., 2. Tarvydas M., V., 3. Radžiūnas V., A.; VETERANAI: 1. Čiurlionis V., Ž., 2. Empakeris M., V.; MOTERYS: 1. Kijauskaitė V., Ž., 2. Veitaitė R., Gr., 3. Žieduonytė L., Ž.; JAUNIAI: 1. Kijauskas P., Ž., 2. Morkūnas A., Ž.

V. Kijauskaitė laimėjo V. Paulionio taurę, skirtą iškiliausiam slidininkui, P. Kijauskas laimėjo M. Empakerio taurę iškiliausiam slidininkui.

Lygumos varžybų rezultatai. VYRAI: 10 km. — 1. J. Barzdukas, Ž.; VETERANAI: 10 km. — 1. V. Čiurlionis, Ž.; MOTERYS: 5 km. — 1. Kijauskaitė V., Ž., 2. Žieduonytė L., Ž., 3. Morkūnaitė L., Ž.; JAUNIAI: 5 km. — 1. Kijauskas P., Ž., 2. Morkūnas A., Ž.

Klubing taurę laimėjo Klevelando Žaibo klubas, surinkęs 85 taškus, 2. Toronto Aušra — 19,5, 3. Toronto Vytytis — 18, 4. Bostono Grandis — 7,5.

AUSROS ŽINIOS

"Etobicoke Recreation League" pirmenybėse Ausros vyrai laimėjo dvi krepšinio rungtynes: vasario 12 d. prieš YWHA 91:78 (48:37), vasario 14 d. prieš stiprią York komandą 81:75 (42:37). Abi komandos išvystė greitą žaidimą. Ausra neatleido turimos iniciatyvos, o gynėjai žaidė be priekaištų. Ausros komandoje žaidė: K. Bartusevičius, A. Abromavičius, R. Underys, S. Arlauskas, S. Zylus, E. Norkus, V. Deментavičius, J. Mečius, C. Džiubas. Ausros vyrų — estų krepšinio rungtynės įvyko vasario 17 d. Prisikėlimo salėje. Estai laimėjo 121:91 (61:57). Ausros vyrai su L. Rautišu pradėjo rungtynes ir beveik iki pirmo puslaikio pabaigos vedė 57:52, bet estai puslaikį baigė 61:57. Antrame puslaikyje abi komandos išvystė greitą žaidimą, bet estų didieji permė abiejų lentų kontrolę ir didino krepšius skaičių 10 minučių iki antro puslaikio pabaigos. Ausros gynimas pasimetė, ir estai laimėjo rungtynes. Ausros komandoje jautėsi nerviškas, ir tai atsiliepė į rungtynių pasekmes. Estų komanda dvejus metus yra laimėjusi Kanados čempionatą. Gailla, kad estų komanda nežaidė nė vienas estas.

Ausros komandoje žaidė: L. Rautišas 4, K. Bartusevičius 4, A. Abromavičius 4, S. Ignatavičius 8, S. Arlauskas 8, S. Zylus 15, R. Underys 10, C. Džiubas 8, E. Norkus, V. Deментavičius.

Estų komandoje žaidė: Russell 26, Sharpe 20, Frisbie 18, Pozzan 34, Misikowetz 14, Smith 6, Stewart 3. K. S.

TRADE WINDS MOTEL

10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA
Tel. (813) 360-0490
Savininkė ROTA KRIAUCIŲNAITE,
Kanados lietuvių, kviečia tautiečius atsilankyti.
Motelis gražiai įrengtas, vėsinami kambariai ir butai, kilmiai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

REAL ESTATE LTD.

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonas 536-2738. Jeigu niekas neatsiliepia, skambinkite 489-1543.

Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduodant ar perkant nekilnojamą turtą, tvarkant mortgicijų reikalus, įkainojant namus ir t.t.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.
NUOLAIDA LIETUVIAMS SAVININKAMS
UŽ PARDAVIMĄ.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
12 % už 6 mėn. term. indėlius	13½ % už asm. paskolas
11½ % už 1 m. term. indėlius	13 % už mortgicijus
10 % už 3 m. term. indėlius	15 % už pirmąjį kreditą
12 % už pensijų ir namų planą	(line of credit)
11½ % speciali taup. s-sk.	
10 % už taupymo s-tas	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupytų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždyta).
BOSTINE: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

FLORIDA REAL ESTATE

Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuomojimas
REALTOR • BROKER • NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.

Priėmė specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West.
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Turime lietuviškų skilandžių, sūrų ir kitų maisto gaminių •
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

BALTIC EXPORTING CO.

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Cistopolio kalėjime daug griežčiau negu Vladimire. Sulai-ko ne tik išsiunčiamus, bet ir gaunamus laiskus. Ščaranskį, kuris sėdi vienoje kameroje su Petkum, kankina stiprus galvos skausmai, aštriai rėžia akis. Pet-kus Cistopolio kalėjime neteko 5 kg svorio.

Kalinių pareiškimas

1979 m. balandžio mėn. šeši politkaliniai pasirašė pareiški-mą dėl antrosios solidarumo de-kados kovoję su "rusiškų-sovie-tinių imperializmu". Juos palaikė pirmojo Mordovijos lagerio kaliniai: Balyš Gajauskas, Lu-kianenka, Tichis ir kt. Balandžio 16 d. 35-me Permės lageryje de-vyni politkaliniai (jų tarpe Pe-tras Plumpa ir latvis Tilgals) pra-dėjo 10 dienų badavimo streiką. Prieš mėnesį jie buvo pasiuntę pareiškimus užsienio r. minis-terijai, išsėdędami jų teisių pa-žeidimus, reikalaudami nutrau-kti savilvę ir įleisti į lagerį už-sienio korespondentus bei Jung-tinųjų Tautų Žmogaus Teisių Ko-miteto atstovus. Pareiškimui bu-vo sulaukyti, o lagerio adminis-tracija ėmėsi žiaurių represijų. Liepos mėnesį Matusevičių už-darė į kameros tipo patalpą PKT 5 mėnesiams, o Petrą Plumpą — dviem. Beje, per "viršūnių" susitikimą Vienoje keturi polit-kaliniai, jų tarpe Plumpa, buvo uždaryti iki 10 parų į baumės izoliatorių už mėginimą pasių-siti telegramą Carteriui.

Lietuviai psichiatrišė

Voldemaro Karaliūno ir Zitos Kirsnauskaitės pergyvenimai prievartinės psichiatrišės li-goninės aprašomi periodiniame leidinyje "News Bulletin on Psychiatric Abuse in the Soviet Union" (London, 2 nr. 1979 m. spalio mėn.). Karaliūnas buvo suimtas 1975 m. už darbininkų raginimą streikuoti ir atsisakyti sovietinės pilietybės. Jis buvo internuotas Černiachovskio (Til-žės) specialioje psichiatrišėje, bet jam buvo pažadėta, kad 1979 m. pradžioje bus perkeltas į re-guliarią psichiatrię. Sis paža-das nebuvo išpildytas. Psichia-trai nusikundė jo giminėms, jog jis nuolat meldžiasi ir sa-kosi Dievo vykdas valią. 1979 m. vasarą Karaliūnas prarado apetitą, paveiktas priverstinio injekcijų.

ST. CATHARINES, ONTARIO

(Atkelta iš 4-to psl.)

šės Vasario 16 proga. Mat, miesto darbininkai pritaISO vėliavą prie stiebo, o paskui nuima. To nežino-dami, keli lietuviai, atvykę prie mie-to rotušės, rado streikininkus žagsėle vaikščiojančius. Šį įvykį aprašė "The St. Catharines Standard" atskirame vedamajame, kad ir trumpame. Ap-gailastavo ir pagėdino miestą už tai, kad lietuviai, švėsdami savo buv-sios laisvos ir nepriklausomos val-sybės šventę, negalėjo iškelti Lie-tuvos vėliavos dėl menko, lokalinio darbo nesupratimo. Toks tautybės pagerbimas vedamuoju šime mieste nėra eilinis dalykas, parodantis ko-kį gerą vardą turi vietos lietuviai šiame krašte.

NAUJA "MISS LITHUANIAN COMMUNITY". Vilniečių tėvų duk-rėlė auksaplaukė Barbora Skrebūte-naitė baigė savo vienerių metų iški-liosios lietuvaits pareigas, kurias perdavė savo sesutei Vasario 16 iš-kiimij metu. Barbora puikiai atliko savo pareigas, niekur nepraleisdama progos šiame. daugiakultūriame mieste atstovauti lietuviams. Linki-ma naujai "Miss Lithuanian Commu-nity" gražiausios sėkmės!

LATVIAI SURENGĖ savo atskiras politines diskusijas vasario 11 d. prancūzų parapijos salėje, pasikvies-dami tris kanadiečius politikus: Reid — konservatorių, Wiebe — liberalų ir Elliot — socialistų. Diskusijoms

Adventistė Zita Kirsnauskaitė, g. 1950 m., gyvena Latvijoje. Ji buvo keletą sykių prievarta už-daryta į psichiatriinę už savo tikėjimą. Vaistų išvirkštimai su-trikdė jos inkstus, kuriuos dar pablogino netikęs gydymas Ry-gos ligoninėje. 1978 m. spalio mėn. ji pasiskundė dėl tokio gy-dymo ir pareiškė, kad tuo buvo pažeista medicinos etika. Ji bu-vo pakviesta į sveikatos minis-teriją. Ten penki gydytojai mė-gino ją įtikinti, kad jai nedel-siant reikia psichiatriinio gydy-mo. Tada ją prievarta uždarė į Latvijos psichiatriinę (Riga, ul. Aptiekas 1) vyr. gydytoja — Zu-sanna Sočnėva. Tėvo adresas Stanislovas Kirsnauskas, USSR, Riga, ul. Gagarina 86. E.

Daugiau į viešumą

(Atkelta iš 3-čio psl.)

rojoje Rinkoje, Atlanto Sąjun-goje, trečiojo bloko valstybėse ir t.t.), bet nuo to turėjęs susi-laukyti, nes neradęs pritarimo Kanados visuomenėje. Cia ir yra pagrindinė reikšmė tų laiškų rašymo. Pati MacDonald prisipažįsta, kad jos galia priklaus-o nuo žmonių ir jų keliamų problemų. Kai mes politikuo-jame ir skundžiamės vienas kit-am, daromės panašūs į tuos, kurie rodo kumštį kišenėje, ku-rio niekas nemato. Kai kanadie-čiai užplia kandidatus ir valdžios pareigūnus laiškais, skųs-damiesi dėl augstų maisto ir benzino kainų, valdžia daro iš-vadą, kad tai yra svarbiausias dalykas, galįs jiems atnešti lai-mėjimą, jei tų srity je ką ge-ro pažadės ir padarys.

Vienas kitas laiškas, liečiąs užsienio politiką, sudaro įspūdi, kad Kanados gyventojai jai ma-žai dėmesio skiria. Jei mes pra-dėsim pareigūnus ir kandida-tus bombarduoti laiškais, lie-čiančiais užsienio politiką, aišk-ku, jie susidarys skirtingą vaiz-dą ir atkreips dėmesį dėmesį į mūsų pageidavimus. Kartais hė nemėginame išnaudoti progą — numojame ranka, tardami "iš to nieko nebus". Uolos negalima prakalti vienu smūgiu. Granito negalima norimai apipavidalinti per trumpą laiką. Reikia kalti ir kalti, kol pasieki, ko nori. Pa-sitenkinantiems tylyjimu labai tinka posakis: kas tyli, pritaria.

Z. A. Karimantas

KLB Lietuvalio apylinkės valdyba 1980. II. 3 Aušros Vartų parapijos salėje surengė simpoziumą tema "Mont-realis lietuvių veikla bei jos ateitis" ir parodą iš lietuvių Kanadoje kūrimosi po II D. karo. Parodą paruošė KLB archyvinės medžiagos telkimo komisija, vadovaujama J. V. Danio Otavoje. Šalia nuotraukų, buvo Kanados lietu-vių parašytos ar išleistos knygos (per 60 knygų, 34 autorių), leidiniai įvairiomis progomis, pvz. Lietuvių Dienos, metraščiai, biuletiniai, sukačių leidiniai ir t.t. Nuotraukoje dalis klausytojų ir dalis parodos Nuotr. Juozo Danio

TORONTONT

Telefonu iš Vašingtono gauta žinia, kad "Washington Post" 1980. II. 22 paskelbė trumpą in-formaciją apie VI. Česiūno nu-sižudymą psichiatrišėje ligoni-nėje. Žinia esanti paimta iš vo-kiečių spaudos. Kiti šaltiniai skelbia, kad VI. Česiūnas gyvė-na kažkur netoli Maskvos.

Estijos nepriklausomybės pa-skelbimo 62-sios metinės buvo iškilmingai paminėtos visose Kanados gyvenvietėse, kur tik yra isikūrusių estų. Centrinis minėjimas įvyko Toronte. Va-sario 22, penktadienį, Estų Na-muose buvo suruoštas priėmi-mas svečiams su atitinkama pro-grama. Iš lietuvių dalyvavo KLB pirm. J. R. Simanavičius, I. Šernaitė-Meiklejohn, St. Jo-kūbaitis, p. Jokūbaitienė, A. Ju-zukonis. Pagrindinis minėjimas įvyko vasario 24, sekmadienį, Toronto un-to Convocation sa-lėje. Ten lietuviams atstovavo KLB pirm. J. R. Simanavičius.

Ontario teisingumo min. Me-Murry išsiuntinėjo pranešimą spaudai, kuriame sako gavęs skundų testamentu reikalu. Esą Ontario gyventojus, palikusius turto mirties atvejais, išnaudoja sovietinė valdžia, remdamasi falsifikuotais dokumentais. Pa-sak ukrainiečių organizacijų at-stovų, tuo būdu sovietai gauna milijonus dolerių, t.y. trečdali palikimų. Ministerio nuomone, Ontario gyventojai turi teisę pa-likti savo turtą giminėms Sov. Sąjungoje, bet ji visą turi ir gauti giminės, o ne sovietinė valdžia. Dėlto Ontario vyriausybė numato įvesti atitinkamus pakeitimus teisinėje procedū-roje, panašiai kaip Niujorko valstijoje. Ten, jeigu teismas nėra tikras, kad palikimas teks tam, kam užrašytas, įsako pa-likti jį teismo žinioje, kol viskas paaiškės. Tuo klausimu eina pa-sitarimai tarp ukrainiečių bend-ruomenės advokatų ir Ontario teisingumo ministerijos parei-gūnų.

A. A. Jonui Aleksai mirus, vie-toje gėlių paaukojo "T. Žibu-riams". \$30 — p. p. Bortkevi-čiai; po \$10 — P. Ščepavičius, M. A. Iškauskai, R. Celejevskai, P. Gaidelis, M. V. Tamulevičiai; \$8 — N. N.

St. Petersburg, Fla.

VIKTORIJA JAKOBSON, kuri čia yra gimusi ir augusi, kartu su vyčiais vasario 10 d. Sv. Jono šventovėje su-organizavo lietuviškas pamaldas. Lietuvių dalyvavo per 200, o svetima-tiųjų apie 2.000. Lietuvių moterys buvo pasipuošusios tautiniais drabu-žiais. Televizijos atstovai šias pamal-das filmavo. Mišias atnašavo: prel. J. Balkūnas, kun. J. Gasūnas, kun. V. Martinkus, kun. Aug. Simanavi-čius iš Kanados. Prelatas pasakė pa-mokslą, kuris sujudino ne tik lie-tuvių, bet ir svetimtausių širdis. Juk pasauliui gresia bailsus komunizmas, kuris kaip slibinas praryja valstybes vieną po kitos. Prašydami visi Die-vo pagalbos, pasipriešinkim šiam ne-teisingumui!

Keturios poros lietuvių atnešė aukas: vyną, duoną, kviečių varpas, vaisių ir gėlių puokštes su tautiniais kaspinais. Pirmo poroj ėjo mažytės lietuvaits — dr. K. Bobelio ir dr. Vaičiūčio dukrytės. Si apeiga tikrai buvo jaudinanti. Klubo choras, va-dovaujamas muz. Armono, pagiedojo giesmį. Mišių pabaigoj visi sutarti-nai sugiedojo "Marija, Marija". O. G.

Latvių savaitraštis "Latvija-Amerika" 1980 m. 7 nr. Vasa-rio 16 proga pirmame puslapyje išspausdino lietuvaits kankli-ninkės nuotrauką, o antrame ir ketvirtame puslapyje išspausdi-no A. Vilks straipsnį "Lietuvos Diena", iliustruotą Vyčio žen-klu.

Estijos nepriklausomybės šventės proga "Toronto Star" 1980. II. 20 išspausdino savo bendradarbio Joe Serge gana plačią informaciją apie sovietinę okupaciją, apie Toronto estų rengiamą priėmimą Estų Na-muose, Estijos vėliavos pakėli-mą prie rotušės. Informacijoje pateikti duomenys, kaip sovie-tai okupavo Estiją ir įvedė savo vergiją.

Prisikėlimo parapijos spaudos kioską perėmė Stasys Prapakas. Jame galima palikti ir "T. Žibu-rių" prenumeratas, idėtas į "T2" adresuotą voką. Tokiu bū-du "T2" prenumeratas galima palikti ir Anapilio spaudos kios-ke.

"The Mississauga News" 1980.II.20 pramogų skyriuje idė-jų nuotrauką iš Vasario 16 mi-nėjimo Anapilyje ir trumpą pa-aiškinimą. Nuotraukoje matyti smagiai šokanti gintariečių po-ra.

"The Catholic Register" 1980. II. 23 pirmajame puslapyje idėjė nuotrauką kun. Jono Pilkauskio, atliekančio Pelenų Dienos apeigas Toronto katali-ku katedroje, kur jis vikarauja.

"The Globe a. Mail" 1980. II. 22 paskelbė, kad Vyto Z. Vizba-ras įsijungė į bendrovę "Voy-ager Petroleum Ltd." kaip vy-resnysis geologas. Jis yra bai-gęs geologinius mokslus Toron-to universitete 1975 m. baka-lauru laipsniu ir yra dirbęs vie-noje naftos bendrovėje.

Ed. Kondrato sluvykla bus uždaryta nuo vasario 21 d. iki kovo 21 d.

Ligoniai: Queensway ligoni-nėje Br. Ščepanavičius ir M. Senkuvienė; Etobicoke General (27 kelias) — K. Kalendra; Wes-tern — S. Jackus.

Vanda ir Mečys Balučiai iš Venecuolos užsimokėjo prenu-meratą oro paštu ir atsiuntė \$17.00 auką per J. Tamulionį.

A. a. Onos Rinkevičienės at-minimui vietoje gėlių paaukojo "T. Žiburiams": E. K. Galiaus-kai \$20, Ona ir Paulius Dabkai \$15, Ona ir Jonas Kirvačiai \$10, Valerija Anysienė \$10.

• Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai

Pajieškojimas

Albinas Ramanauskas jieško sesers Janinos Ramanauskaitės-Jocienės, ki-lusios iš Moliniškių kaimo, Lankeliš-kių valsčiaus. Prašome ją atsiilepti arba žinančius apie ją pranešti: A. Ramanauskas, 320 Caroline St. S., Hamilton, Ont., L8P 3M1, Canada.

Urmo kaina SLIDĖS parduodamos

KNEISSL TWX,	150-180 cm.....	— \$75.00
KASTLE Compact,	180 cm.....	— \$75.00
ELAN 804,	150-180 cm.....	— \$55.00
yra ir užraktų už		\$20.00 — \$30.00

Skambinti A. Medeliui, Ošavoje, tel. 576-9016, vakarais. Pristatysiu į Torontą.

Visais kelionių reikalais kreiptis:

V. BAČENAS
A. KARKIENĖ
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Šakota veikla

PLB pirmininko inž. Vytauto Kamanto pranešimas Toronte

PLB valdybos pirm. inž. V. Kamantas padarė pranešimą To-ronte visuomenei š.m. vasario 16 d. Prisikėlimo parapijos Pa-rodu salėje. Pranešimas ir įvai-rūs klausimai bei atsakymai tru-ko daugiau kaip 2 valandas.

Pranešime svečias kalbėjo apie PLB valdybos darbus: vyk-domi PLB seimų nutarimai, sku-biai reaguojama į kasdien išky-lančius įvykius.

Svietimo srityje kreipiamas dėmesys į tris pagrindinius veiksnius: šeimą, lietuvišką mo-kyklą ir organizacijas. Ypatingas dėmesys kreipiamas į viso pa-saulio lietuvių švietimą už JAV ir Kanados ribų. Ruošiami daly-kiniai ir mokytojų kursai, siun-čiami vadovėliai, informacija, remiami švietimo vienetai, ruo-šiamos mokslo priemonės ir kiti projektai.

Kultūros srityje keičiamasi kultūriniais vienetais, paskaito-mis, koncertais, kurių išlaidas apmoka PLB. Čia buvo suminė-ta visa eilė buvusių ir būsimų kultūrinių vienetų pasiekimų tarp kraštų. Su 15 kraštų palaikomas artimas ryšys. Tiriama galimybė įsteigti pastovią litua-nistinę katedrą kuriame nors universitete. PLJ Sąjunga pagal konstituciją yra įjungta į PLB ir labai glaudžiai bendradar-biauja. Daug jaunimo dirba PLB valdyboje ir komisijose. Jaunimo kongreso programa rū-pinasi jaunimas, o finansais — PLB. Artimi ryšiai palaikomi su SALFASS. Sporto vadovas Z. Žiupsnys yra PLB valdyboje na-rių sporto reikalams.

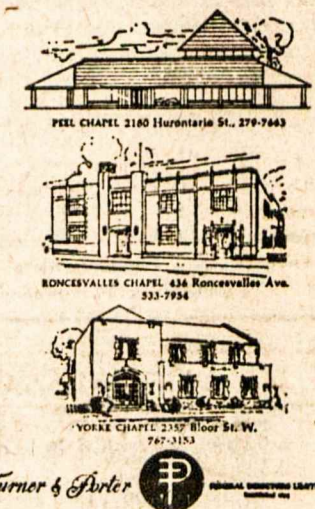
Politinė veikla. Pagal PLB seimo nutarimą 1978 m. ir susi-tarimą su visų kraštų valdybo-mis buvo įsteigta visuomeninių reikalų taryba, kuri tvarko poli-tinius bei Lietuvos laisvinimo reikalus. Kai anksčiau visi bend-ri pareiškimai buvo pasirašomi PLB ir VLIKO, tai PLB valdy-bai nereikėjo tokios tarybos. Da-bar, VLIKO pirm. dr. K. Bobeliui išvarius ryšinėką iš VLIKO, PLB valdyba neturi jokio ryšio su VLIKO valdyba. Kelis kartus buvo kreiptasi ir kalbėta su VLIKO pirm. dr. K. Bobeliu, bet buvo sulaukta tik nebūtų asme-ninių ir organizacinių kaltini-mų. Dabar PLB valdyba sutin-ka kalbėti tik su VLIKO valdy-

Dalyvis

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųs-kite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

"Paramos" kredito kooperatyvas

valdyba praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija rinkimams kovo 23 d. į valdomuosius "Paramos" organus.

Nominacinė komisija yra šios sudėties:

JONAS ANDRULIS
STASYS KUZMAS
ANTANAS VASILIAUSKAS

Kandidatus gali siųlyti du pilnateisiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą. (Siūlymo formas galima gauti "Paramos" raštineje.) Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti "Paramos" raštinen arba įteikti prieš susirinkimą.

VALDYBA

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR
DRESHER-BARAUŠKAS INSURANCE AGENCY LTD.

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESHERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniai - 9 v.r.-12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

FIVE STAR TRAVEL

3830 B BLOOR STREET WEST • ISLINGTON, ONT.
Telefonas 233-5871

Kelionės grupėms ir paskiriems asmenims į visus pasaulio kraštus (ir Lietuvą).
Teirautis nuo 11 v.r. iki 7 v.v.
E. CELEN — I. DRESERIENĖ

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

DRAUDA
BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RUSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

TORONTO

Anapilio žinios

— Kovo 2 — Tikinčiosios Lietuvos Diena. Bus pamaldos ir rinkliava Lietuvos tikintiesiems. Tam skirti vokeliai surenkami šį ir kitą sekmadienį pamaldų metu.

— Parapijos komiteto posėdis — šį ketvirtadienį, 8 v. v., klebonijos patalpose.

— Sv. Jono lietuvių kapinėse palaidoti: a. a. Julius Masiokas, Ona Rinkevičienė, Jonas Aleksa, Alvyra Sadauskienė (Hamilton), Sofija Blumienė, Ipolitas Kalmantavičius (Hamilton), Alfonsas Stanevičius (Hamilton).

— Šį sekmadienį, kovo 2, tikybės pamokų vaikams, besirengiantiems pirmajai Komunijai, nebus.

— Gavėnės metu kiekvieną penktadienį, 7.30 v. vakaro, parapijos šventovėje bus pamaldos. Visi kuriems laikas ir aplinkybės leidžia, kviečiami dalyvauti.

— Pamaldos: šį sekmadienį, 10 v. r., už E. Gutauskienę, 11 v. už a. a. Anicetą Bajorinienę (mirties metinės), už a. a. Tomą Užupį ir Vaitkevičių-Dailidžių mirusius. Šį penktadienį, 7.30 v. v., Mišios už a. a. Stasį Pacevičių.

Lietuvių Namų žinios

— Toronto LN "Labbada Foundation" metinis — visuotinis narių susirinkimas — 1980 m. kovo 16, sekmadienį, 3 v. p. p., LN Karaliaus Mindaugo menėje.

— Šiais metais į LN valdybą bus prirenkami keturi asmenys. Iš valdybos išėina: J. Cicėnas, B. Jackus, A. Šileika ir T. Stanulis. Į kontrolės komisiją bus prirenktas vienas asmuo. Iš kontrolės komisijos išėina A. Jučys.

— LN valdyba nori, kad nariai gautų iš siūlomo kandidato ar kandidatės raštišką sutikimą. Tam yra paruoštas specialus blankas, kurį nariai gali gauti LN raštineje, kasdien arba sekmadienio popietėse. Be to, valdyba siūlo, kad siūlytojai (nemažiau kaip du asmenys) pasirašytų siūlymo blanką ir jį įteiktų visuotinio susirinkimo metu nominacijų komisijai.

— Vytauto Didžiojo menės virtuvei nupirkti ir jau baigiama sustatyti automatinė indams plauti mašina.

— LN Moterų Būrelio dainos vienetas "Antroji jaunystė", KLB Sudburio apylinkės valdybos pakviesta, dalyvavo Vasario 16 minėjime. Dalyvavo apie 100 lietuvių, kurie nuširdžiai sutiko, globojo ir vaišino mūsų dainininkes.

— Sekantis LN valdybos posėdis įvyks kovo 6 d.

— Praėjusio sekmadienio popietėje dalyvavo 200. Svečių knygoje pasirašė: Kazys Smolenskis iš Chicago, A. Stepatitis ir L. Stepatienė iš San Diego, Kalif., A. B. E. V. Liškauskai, A. J. Ramonai iš Oakvilles, Ont.

PADEKA

Gerb. dr. Metzler ir dr. A. Valadkai už rūpestingą mūsų mamytės L. Radziūnienės gydymą ligoninėje, taip pat ją lankiusiomis abiejų parapijų KLB Moterų Dr-jos Skyrių atstovėm, pažįstamom, ypač J. Z. Dabrowski, M. Norkienėi ir Y. Ottienėi, reiškiamo gilia padėka.

Dukters ir sūnus

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

DABAR YRA GERAS LAIKAS užsakyti naujas ir atnaujinti jūsų pakuotes antklodes (kaldras) ir pagalves betkoku dydžio ir rūšies. Tel. 787-9021 Toronto.

PARDUODAMAS pusantur metų senumo 3-jų miegamųjų vienaaukštis namas su dideliu medžiaginiu apaugusiu sklypu, Wasaga Beach. Iš akmenų statytas židynas. Statant turėta mintyje energijos taupymas. Namas statytas pagal užsakymą ypatingai gerame lietuvių gyvenamame rajone. Savininkas išsikelia ir turi parduoti. Skambinti tel. (416) 823-4950 Mississauga, tarp 8.30 v.r. ir 4.30 v.p.p. savaitės dienomis, arba tel. (705) 429-2198 vakarais ir savaitgaliais.

DARAU PORTRETUS iš senų nuotraukų ir fotografuojau vestuves bei kitus pobūvius. Skambinti po 6 v. B. Tarvydas. Tel. 533-1864 Toronto.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prie Lietuvių Namų. Pristatymas į ligonines, laidojimo namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Ballai, vestuvės, sužadėtušės, parenkiamos namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. Tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Susituokė Rimas Smalenskis su Iona Janeliūnaitė.

— Pakrikštyta Vanesa, William ir Violetos (Jasiūnaitės) Gulletson dukra.

— Šį sekmadienį, kovo 2, Tikinčiosios Lietuvos Diena. Per visas Mišias daroma rinkliava religinei Lietuvos šaipai. Bus specialios tai dienai Mišios.

— Pirmasis mėnesio penktadienis — kovo 7. Lankomi ligoninė ir seneliai, aprūpinant sakramentais. Šventovėje 7 v. v. Kryžiaus Keliai, 7.30 Mišios.

— Pirmojo sekmadienio rinkliava skoloms mokėti nukeliama į kovo 9 dieną.

— Tradicinė Kaziuko mugė mūsų salėje — kovo 2 d.; rengia skautai.

— Palaidoti lietuvių kapinėse: a. a. Ona Rinkevičienė, 73 m. (paliko vyrą Joną), a. a. Sofija Blumienė, 59 m. (paliko vyrą Viktorą ir vaikus — Aleksandrą, Viktorą, Vidą, Dianą).

— "ShareLife" vyskupijos vajui pirmoji rinkliava — kovo 23 d.

— Parapijos susirinkimas — kovo 16, sekmadienį, po 11.30 v. Mišijų.

— Metinės rekolekcijos prasidės kovo 17 d.

— Metinė parapijos vakarienė — kovo 23, sekmadienį, 5.30 v. v., parapijos salėje. Stalai numeruoti. Bus naujo pianino krikštynos ir meninė programa, kurią atliks pianistas A. Kuprevičius ir Toronto vyrų choras "Aras". Bilietai platinami salėje po Mišijų sekmadieniais.

— Nuo praėjusio sekmadienio parapijos spaudos kioskui pradėjo vadovauti Stasys Prakapas. Dėkojame Petru ir Aidai Misičiams, kurie vadovavo knygos kioskui per 17 metų. Knygų kioskas veikia sekmadieniais po Mišijų.

— Pianinui pirkti aukėjo: J. B. Greičiūnai \$100, V. O. Ališauskai \$80, M. S. Meškauskai \$75, M. Valaitis \$50, B. J. Sriubškaitis \$50, K. B. Zutaitei \$50, B. Vaisnoras \$50, J. E. Bukšaitis \$30, A. Vaičiūnienė \$25. Skoloms mokėti aukėjo P. Stupis \$100.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Antaną Dobilą, užpr. Prisikėlimo parapijos, 8.30 už Juozą Skerį, užpr. O. Skerienę, 9 v. už Marijoną ir Antaną Kriščiūnus, užpr. J. J. Kriščiūnai, 9.20 už Joną Kalinauską, užpr. O. Kalinauskienę, 10 v. už Vladislavą Žygiūną, Emiliją Cikstienę ir Jurgį Cikstą, užpr. A. Simkienę, sekmadienį 8 v. už Kavaliauskų mirusius, užpr. J. O. Kavaliauskai, 9 v. už Vytautą Senkevičių, užpr. L. C. Senkevičienę, 10 v. tretininkų iniciacija, užpr. valdyba, 11.30 už parapiją, 7 v. v. už Vladą Brazulį, užpr. E. Stepatienę.

— "Gintaro" dvidešimtpenkmečio leidinį papildomai parėmė: \$300 — buvusi šokėja R. Siminkevičiūtė-Middel, \$100 — R. ir V. Augaiciai iš Collingwood, dr. J. ir E. Čuplinski, B. ir Č. Joniai, R. ir R. Grigai, dr. O. ir J. Gustainiai, S. ir dr. A. Pacevičiai, V. ir V. Paškai, A. ir V. Petruliai, D. ir A. Puteriai, J. Račys, A. ir K. Žilvičiai iš Hamiltono. Nuoširdus ačiū. Laukiame daugiau. Taip pat ačiū S. Jagėlai, prisidėjusiam prie "Gintaro" veiklos \$25.

Norintieji "Gintarą" paremti gali pasinaudoti sąskaitomis 25-čio reikalams: Prisikėlimo parapijos bankelyje nr. 4167, "Paramoje" — nr. 6409.

— Į 25-čio iškilmes gegužės 24 d. kviečiame atsilankyti visus buvusius šokėjus. Bilietus galima gauti: Prisikėlimo parapijoje pas L. Murauskienę ir J. Vingelienę, Lietuvos Kankinių parapijoje — pas G. Strimaitienę ir O. Radzevičienę, evangelikų parapijoje — pas R. Žilinskienę, Lietuvių Namuose — pas L. Staniulienę.

Visas ansamblis dalyvavo Užgavėnių karnavale, kaukių baile vasario 9 d. Lietuvių Namuose. Gintariečiai, kaip ir kiti vieneetai, turėjo savo paviljoną.

Balandžio 27 d. "Gintaro" ansamblis yra pakviestas į tarptautinį festivalį, kuris įvyks Buffalo mieste.

J. Zenkevičienė

JIESKOME europiečiams pirkėjams apartamentų, komercinių pastatų ir ūkių. Skambinkite arba rašykite Vaciliui Žilui (įstaigos tel. 416-233-3323, namų — 416-221-3305), c/o Frank Barauskas Ltd., Realtor 3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

KANADOJE gyvenantis vidutinio amžiaus pasiturintis, bevalkis našlys vedybų tikslu fleško apie 45 metų amžiaus rimtos, gero būdo, malonios gyvenimo draugės. Laiką su trumpa autobiografija ir dabar daryta nuotrauka siųsti "T. Ziburį" adresu, aiškiai pažymint "Antanui". Atsakysiu į kiekvieną laišką.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

Visus maloniai kviečiame atsilankyti į

Toronto vyrų choro "ARAS" KONCERTA

Kovo 2, sekmadienį, 6 valandą vakaro,
Toronto Lietuvių Namuose, Karaliaus Mindaugo menėje

PROGRAMOJE: vyrų choras "Aras",
sol. V. Verikailio ir
sol. R. Strimačio duetai.

Akompanuoja muz. Stasys Gailevičius

Įėjimas — \$4.00. Bilietai gaunami
pas choristus, L. Namuose ir visose
parapijose sekmadieniais.

Choro valdyba

VISUS LIETUVIUS MALONIAI KVEIČIAME DALYVAUTI
PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO

KONCERTA

PROGRAMĄ ATLIKS: Argentinos lietuvių dainos
vienetas "Žibutės" ir Urugvajaus tautinių šokių
grupė "Azuolynas" — iš viso 39 asmenys

Įėjimas — \$4.00, \$5.00, \$6.00, \$7.00. Bilietai gaunami:
kasdien nuo 10 v.r. — 6 v.v. Lietuvių Informacijos Būstinėje
(1613 Bloor St. W., V. Daugino įstaigos patalpose);
tel. (416) 534-1444; sekmadieniais — Lietuvių Namuose
pietų metu ir parapijose pamaldų valandomis.
Visos vietos rezervuojamos iš anksto.

HAMILTONE P. Amerikos lietuvių jaunimo KONCERTAS —
kovo 9, sekmadienį, 3 v.p.p., SCOTT PARK MOKYKLOS AUDITORIJOJ.

Visus iš toli ir arti kviečia dalyvauti —
KLB KRAŠTO VALDYBA

P. Amerikos lietuvių jaunimo

(dainos ir šokių grupių) koncertas
Toronte — kovo 8, šeštadienį,
7.30 v. v., Central Tech mokyklos
salėje. Žiūr. skelbimą 10 psl. ir
informaciją 6 psl.

"Atžalyno" vaikų grupė bus
rodoma "Global" televizijoje kovo
9, sekmadienį, 4 v. p. p., ir
kovo 15 šeštadienį, 4.30 p. p.,
"Kids' World" programoje (cable
3, channel 6-22).

Studentų vakaras. Toronto
Universiteto Lietuvių Studentų
Klubas kovo 15, šeštadienį, 8 v. v.,
Lietuvių Namuose, Karaliaus
Mindaugo menėje, rengia jaunimo
bei studentų šokių vakarą
"Paskutinis Pogo". Valdyba
kviečia visą lietuvių jaunimą
gausiai dalyvauti. Bus baras ir
muzika DJ. Įėjimas — \$2.00.

S. Vasiliauskienė, pagerbdama
savo vyro a. a. Mečiulovą Vasiliausko
atminimą, paaukojo "T2" \$16.

Tradicinį mažlietuvių šiuipinį
vasario 19 d. Prisikėlimo salėje
surodė Mažosios Lietuvos Moterų
Draugija. Įvadinio žodžių
į pradę tos draugijos steigėja
ir ilgametė pirmininkė E. Jan-
kutė, kuri pasveikino susirinkusius
ir pakvietė atstojimo pagerbti
mirusią draugijos narę
Katrę Raudonikę — Steponienę.
Kun. B. Pacevičiui sukalbėjus
malda, gausūs dalyviai vaišinosi
tradiciniais šiuipinio valgiais.
Meninėje programoje pasirodė
K. Dambaraite ir A. Seraitė su J. Dagio
eilėrašciais, o H. Lasienė paskaitė
ištrauką iš K. Donelaičio raštų. E. Adomavičienė
skaitė referatą apie šiuipinio istoriją,
jungdama ją su Donelaičio 200 metų
mirties sukaktimi. Pagaliau pasirodė
vyrų choras "Aras", vadovaujamas
V. Verikailio, akompanuojamas
St. Gailevičiaus. Jis atliko
vakaro nuotaiką pritaikytą programą,
kurioje netrūko ir smagaus humoro.
J. Dambaraite paskaitė humoristinę
eilėraščių "Cepelinai". Programos
pranešėja buvo G. Baltaduonienė.

Buvo ir rūpestingai E. Seraitės, jn.,
paruošta loterija, kurioje
matėsi vertingi laimikiai: A. Baltrušaitytė
austos juostos, dr. M. Anyso knyga
"Kova dėl Klaipėdos", paveikslai
dailininkų — J. Dagio, A. ir A. Tam-
ošaičių, H. Zmuidzinienės, be to,
įvairūs praktiški reikmenys. Juos
laimėjusieji turėjo kuo džiaugtis.
Svečių tarpe buvo: dail. H. Zmuidzinienė, gen. konsulas
dr. J. Zmuidzinaitis, dr. St. Zmuidzinaitis
iš Chicago ir kt. Vakarą rengėjai
liko dėkingi visiems atsilankiusiems
ir programos atlikėjams. V. A.

Toronto Lietuvių Namų Jaunimo Būrelis kviečia į

kazino vakarą

kovo 1, šeštadienį, Lietuvių Namuose

(trečiame aukšte). Veiks įvairūs kazino žaidimai, baras,
gros muzika. Įėjimas — \$2.00 (jaunesniems kaip 19 metų
negalima dalyvauti).

SLIDINĖJIMO SAVAITGALIS

kovo 7-9 d.d., Mansfield Forest Club,

Mansfield, Ontario

PROGRAMOJE

PENKTADIENI: SUSIPAŽINIMO VAKARAS prie vyno
ir sūrio

ŠEŠTADIENI: lygumų ir kalnų slidinėjimas, kalnų slidinėjimo
rungtynės, šokiai

Kaina — \$25 asmeniui, įskaitant duje pusryčius, vieną
vakarienę, nakvynę (atsivežkite miegmaišius), programą, ir
nuolaidas slidinėjimo bilietams. Registracijos mokestis
(\$10) yra būtinas; galima siųsti iki kovo 1 d. (kazino va-
kare), įjeigu dar bus vietų. Prašome siųsti šiais adresais:

Martynas Yčas,
25 Traymore Cr.,
Toronto, Ont. M6S 4K4
(1-416-766-7300)

Ramona Grigaliūnaitė,
6 Crown Crt.,
Toronto, Ont. M8Z 4V4
(1-416-259-5770)

Vietos ribotos!!!

Pranešame,

kad nuo šių metų
vasaros 17 dienos

Toronto Lietuvių Namų sekmadienių
popiečių maisto paruošimui ir svečių
aptarnavimui Lietuvių Namų valdyba

pakvietė patyrusių ir žinomą

šeimininkę

J. BUBULIENĖ

Kviečiame visus atsilankyti į Lietu-
vių Namus ir maloniai praleisti sek-
madienio popietes.

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ
VALDYBA

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Kazimierinių vakarienė — ko-
vo 8 d., 7 v. v. Bus pagerbti tos die-
nos varduvininkai ir varduvininkės.
Parapijos komitetas ruošia turtingą
loteriją. Kadangi tai yra parapijos
metinis parengimas, tikimasi susi-
laukti daug svečių.

— Ruošiasi susituokti Petras —
Antanas J. Vaupšas ir Virginija Bu-
nyte. Jaunais šiuo metu su "Bell
Canada" dirba Saudi Arabijoje, o
jaunoji yra moksline tyrinėtoja
"Johnson & Johnson" bendrovėje.
Sutuoktuvės — kovo 1 d.

— Sv. Kazimiero atleidai ir Tiki-
čiosios Lietuvos Diena kovo 9 d. Bus
iškilmingos pamaldos ir rinkliava
Lietuvos Katalikų Bažnyčiai.

— Rekolekcijos prasidės kovo 27
d. ir baigsis kovo 30 d., t. y. Vėrubų
sekmadienį. Pamokslas — ketvirta-
dienį ir penktadienį 7 val. 30 min.
vakaro, o po to Mišios; šeštadienį
Mišios 6 v. v., o po jų pamokslas. Už-
baigimas — Vėrubų sekmadienį su
Mišiomis, bendra Komunija ir ben-
drais pusrūčiais. Susikaupimui vado-
vauš T. Paulius Baltakis, pranciško-
nų provincijolas.

— Aukų pakvėtimus galima atsi-
siųsti sekmadieniais po 11 v. Mišijų
ir savaitės dienomis, susitarus su kle-
bonu.

— Parapijos choras, vadovauja-
mas kun. Maurice Milox, stiprėja.
Vienas seniausių parapijos choristų
Vincas Būbelis labai sunkiai serga.
Ar ne daugiau kaip 40 metų jis iš-
giedoja chore.

— Parapijos komiteto posėdis
įvyko kovo 22 d. Buvo aptarti paren-
gimų ir kiti einamieji reikalai. Para-
pija yra laiminga, turėdama veiklų
ir sumanų komitetą. Kvebeko pro-
vincijoje parapijos komitetai turi ne
tik patariamąjį balsą, bet taip pat
sprendžiamąją galią visuose svar-
biuose finansiniuose reikaluose. Ko-
miteto nuostatus leidžia ir sankcio-
nuoja Kvebeko provincijos parla-
mentas, o ne vyskupijos. Todėl Kve-
beke parapijos negali būti uždarytos
be parapijiečių nutarimo.

Lietuvos nepriklausomybės šventę
gražiai paminėjo lituanistinė mokyk-
la Aušros Vartų parapijos salėje va-
sario 16 d., dalyvaujant mokiniams,
tėvams ir svečiams. Inešant Lietuvos
vėliavą, visi, ją pagerbdami, sustojo.
Vaikams artima tema kalbėjo mo-
kyklos globėjas kun. J. Aranauskas.
Jis pasakojo, kaip būdamas mokinio
dalyvaudavo Lietuvos nepriklausomy-
bės šventėje, kuri yra didžiausia
Lietuvos šventė. Buvusi liet. mo-
kyklos mokinė Regina Staškevičiūtė-
Piečiaitienė, dabartinė "Lito" vedėja,
aiškino, kaip svarbu mokėti tėvų kal-
bą, kad vėliau keliolika metų atsis-
kyti laisvų šeštadienių...

KLB Montrealio apylinkės valdybos atsto-
vas švietimo reikalams Petras Ada-
monis pareiškė: "Lietuva buvo, yra
ir bus, jei mes būsimė lietuviškai
kalbantys lietuviai. Lankykite lietu-
vių mokyklą, atsiveskite ir savo drau-
gus lietuviukus. Čia jūs daug ko iš-
moksite ir turėsite lietuvišką aplin-
ką."

Mokinė Aleksandra Zemaitaitė
gražiai paskaitė rašinį "Vasario 16-
ji" Meninę programą atliko choras,
vadovaujamas seselės Teresės. Žo-
dinę dalį gerai atliko 9 sk. mokiniai:
Danius Piečiaitis, Krista Ottokaitė,
Silvija Vazalinskaitė, Lina Knystau-
tas, Kristina Kibirkštė.

Mokiniai mikiškai pašoko keletą tau-
tinių šokių. Ypač visus linksmai nu-
teikė mažųjų grupė. Šokius paruošė
Ina Lukoševičiūtė, akordeonu grojo
Linas Staškevičius. Po meninės dalies
tėvų komiteto pirmininkas padėkojo
mokytojams už jų darbą ne tik pamokų
metu, bet ir už gražiai paruoštus
minėjimus. Jis taip pat dėkojo "Li-
tui" — didžiausiam mokyklos rėmė-
jui už finansinę paramą. Minėjimas
baigtas Tautos himnu.

A. a. Stasys Balčiūnas, 78 m. am-
žiaus, palaidotas vasario 12 d. Paliko
liūdinčius — žmoną ir sūnų.

Kun. Stasiui Kulbiui, SJ, padaryta
sunki operacija. Sveiksta Memorial
ligoninėje dr. Popieraičio priežiūro-
je.

"Lito" valdyba kviečia metinį na-
rių susirinkimą 1980 m. kovo 22,
šeštadienį, 4 v.p.p., Sv. Kazimiero pa-
rapijos salėje, 3426 Parthenais St.
Registracija prasidės pusę valandos
ankščiau. Po susirinkimo — vaka-
rienė.

Šiais metais "Lito" valdyboje sa-
vo kadenciją užbaigė Juozas Berno-
tas ir Antanas Vaupšas, kredito ko-
misijoje — Vincas Piečiaitis, revizi-
jos komisijoje — Juozas Šiauščiulis.
Pagal "Lito" statutą jie gali būti pa-
siūlyti kandidatais perrinkimui.

Kandidatų pasiūlymai į valdybą ir
komisiją turi būti padaryti raštu bent
2-jų pilnatiesiųjų unijos narių ir įteikti
valdybos sekretoriui iki susirinkimo
atidarymo. Prie siūlymo turi būti
pridėtas raštiškas kandidato sutiki-
mas būti renkamu. Kandidatams pa-
siūlyti formos gaunamos abiejuose
"Lito" skyriuose. Susirinkimo dar-
botvarkė išsiunčiama visiems na-
riams kartu su metine apyskaita. Prn.

"Gintaro", Montrealio lietuvių
jaunimo ansamblio, veikla praėjū-
siais metais buvo pasigerėtinai sėk-
minga pagal padarytus pranešimus
š.m. vasario 10 d. gintariečių tėvų
metiniam susirinkimui.

Tėvų k-to pirm. Juozas Piečiaitis,
ižd. Petras Lukoševičius, ansamblio
vadovė Rasa Lukoševičiūtė, orkestro
vedėjas Andrius Lapinas, dainininkų
vadovė Ina Kličienė ir "Gintarėlio"
vadovė seselė Teresė savo prane-
šimuose sudarė įspūdį, kad ne tik
daug buvo pasiekta, bet ir buvo ma-
lonu dirbti darniame vienete. Taip-
gi ir gintariečių atstovai Danielius
Mališka, dėkodamas tėvų k-tui, va-
dovams ir rėmėjams, pritarė, kad
gintariečiams taipgi gera buvo dirbti.

Didžiausias įvykis buvo dalyvavi-
mas IV PLJ Kongreso atidaryme
Londone, Anglijoje; didžiausias nu-
siųylimas dėl Mississaugos nelaimės
— evakuacijos neįvykęs pasirodymas
Toronte KKL Moterų Dr-jos šventė-
je.

Pajamų turėta per \$20.000; kasoje
yra per \$3.000. Ansambliis turi eilę
pakvietimų pasirodymams ir 80 na-
rių.

Susirinkimas, mūsų sąlygomis gau-
sus, bematant užsikrėtę bendru en-
tuziazmu ir paliko senąją v-bą dar
vieniem metams, pririnkdamas at-
sargai du narius: Aldoną Ottienę ir
Joną Žiurkevičių. Naujam tėvų k-tui
talkingi pasiūlė "Gintaro" grupių
seniūnai: Raimondas Augūnas, Ma-
rytė Adamonytė, Rūta Kuzaitytė, Da-
nielius Mališka, Rimas Piečiaitis ir
Raimondas Šiauščiulis.

"Gintaras" per praėjusius metus
paaugo skaičiumi ir patirtimi. Jis
pasitiekėmu tęsia darbą daugiaplo-
tėje lietuviybės išlaikymo veikloje.